

**Ka:dle molo atlale yu Yonta
ilimale
Yon
Yon buka ya: dulu koko**

Yon buka iye Yesu ya: alotle tlalo oplami hale Yonta ilimuwapo. Ya:ta yu ilimale dulu dla koko pato ipo elema. Yesuye Kelisopo epame ya:ye God Yami ikadepepo. Epedeme dita Yesu dla mikadepe dlepiye, eta ditapo pasakalo hallowe halepe.

Yuta ma oplami moto yele

¹ Ka:yapa ta:lamo ala pomita:plalo hallati Yu tatile haluwapo. Yu etapo God mate haluwapo. Epame Yu eye Godpo. ² Ya:ye ka:yapa ta:lamo kotiyamale oloma edla God mate haluwapo.

³ Epedeme alisisi haleye ya: dimi mita:ple hawa ikadepe. Amasiyama alisisi hapulomaye hatlo ya: tle mimita:puwapo. ⁴ Epapele dulu dla pasakaloye hatlo ya: dulu dla eluwapo. Pasakalo etapo opa hapuloma dla hela:dle hamilalo haluwapo. ⁵ Epedeme hela:dle etapo amtuwale dulu dla hela:dle hamimhalapo. Epalati hela:dle eye amtuwaleta sumtuloweye po-ala:na.

⁶ Epedeme oloma edla Godtapo oplami hale tane duwapo, ya: hiye Yon. ⁷ Ya:tapo opa dla hela:dleta puluwe kokoye atlamolowedeme puwapo. Epalati opa hapulomatapo yu e dalepame mikadepe dlepo depame. ⁸ Yon ya:ye pohela:dle, amasiyama ya:ye opa dla ikadepe hela:dle kokoye atlamolowedeme puwapo.

⁹ Adipalati, hela:dle ikadepe etapo ta:lamo pato dla dompumama opa hapuloma dla hela:dle hamilowe kokota mo-mateka:pi dla hallati apuwapo.

¹⁰ Epapedeme Yuye ta:lamo dla haluwapo. Epame ta:lamo patoye ka:yapa ya: tle mita:puwapo. Amasiyama ta:lamo sotapo ya:ye woloma pomalanatina. ¹¹ Ya:ye ya: opa ikadepe dla puwapo. Amasiyama ya: opa ikadepeta ya:ye posolotamana. ¹² Amasiyama opa anawolotapo ya:ye hampame ya: dla mo-mikadepe duwa, ya: opa ewolo dla itiyamale ma-hamiwapo, yia:tapo God ya: akimlala depo ha:ha:lepo depame. ¹³ Epapedeme yia:tapo God ya: akimlala duwaye, opa ikadepeta owayimlala hohomde api tle po-apena. Amasiyama Godta solotamale tle yia:ye God ya: akimlala duwapo.

¹⁴ Epedeme Yutapo oplami moto yepame dia: dulu dla haluwapo. Ya:ye bokotiyapo malamale mate epo ikadepe koko mateta pasatapo haluwapo. Epame ditapo ya:ta hela:dleye menatiwapo. Hela:dle eye Atapo Yami hatlo dla hamilalo hela:dle epapelepo.

¹⁵ Yontapo ya: koko dla atlemama yu teta:le mate epo atluwapo, “Na:tapo atlamsela:mama, oplami hale na: ko tle pulupe demsela:uwaye, oplami eye ipo. Ya:ta itiyamaletapo na:ta itiyamaleye tla:mtana. Adipalati, ya:ye na: ala pohallalo hallati ya: tate ka:yapa ma-haluwapo.”

¹⁶ Epedeme ya: dla bokotiyapo malamale pasatale ela dulu tle ditapo alila hapuloma ya: tle bokotiyapo malamaleye halomha:ha:po.

¹⁷ Epapedeme aiyalma kokoye Moses tle puwapo.

Amasiyama bokotiyapo malamale koko mate epo ikadepe koko mateye Yesu Keliso tle puwapo. ¹⁸ Epapele dulu dla oplami haletapo Godye ya: inoma mate ponatina. Amasiyama God Yami hatlotapo di watle God kokoye motomastauwapo. Adipalati, ya:tapo God mateka:pi dla halemama ikadepe God depo halapo.

Yon opa yú dla ka:ka:timalalota Keliso kokoye botomastale

(Ma:t 3:1-12; Maka 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹ Yelusalem dla ha:ha:lalo Yu so dokopala so-tapo God ka: epo opa ka: duka dla ha:ha:lalo so mate epo Libai elele halë so opa mate Yon hala dla taiya diyo, yia:tapo Yonye ikadepe anata: depo dalla natilowedeme. Epedeme yia: Yon hala dla tame epo atlaiyo, “Wa:ye ikadepe anata:?” diyo. ²⁰ Epalati Yontapo yia: yu ipi dla asiyama yu atloweye po-aliyo. Epammama ya:tapo yia: watle haliyamale dla atlemama epo atlaiyo, “Na:ye po-Keliso,” diyo.

²¹ Epalati yia: ma asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Ame wa:ye anata:? Wa:ye Ilayata:?” diyo.

Epalati asiyama ya:tapo epo atlaiyo, “Hao, pona:,” diyo.

Epalati ma asiyama yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ye God tle yu hapame molo atlalo oplami pulupe depo omha:ha:uwa oplami wa:ta:?” diyo.

Epalati asiyama ya:tapo yia: watle epo atlaiyo, “Hao, pona:.”

²² Epalati ma yia:ta epo atlaiyo, “Ame wa: anata:? Di solotama, dia: dokopala so dla asiyama yu tame atlowama. Epapedeme wa:skamu wa:ye ana demdi?” diyo.

²³ Epalati asiyama Yontapo God tle yu hapame molo atlalo oplami Aisayata atlale yu mate yia: watle epo atlaiyo,

“Na:ye dalupa dulu dla sisilamhala oplamipo,
Wua: Lod apiye ka:depo dolepo himiya.”

²⁴ Epalati Yu so dokopala sota taiya dle so Pa:lisi sotapo asiyama Yon watle epo atlaiyo, ²⁵ “Wa:ta atlemama, ‘na:ye po-Keliso epo na:ye po-llyaya epame na:ye podita omha:ha:uwa God tle yu hapame molo atlalo oplami,’ dlepo. Ame wa: adipalati opaye yú dla ka:ka:timsela:ma:?” diyo.

²⁶ Epalati asiyama Yonta yia: watle epo atlaiyo, “Na:tapo opaye isikimi yú siyapo dla ka:ka:tima. Amasiyama oplami haleye wua: dulu dla me-halapo. Epapele tlope wua: ya: kokoye powua:malamana. ²⁷ Ya:ye na: ko tle pua oplamipo. Amasiyama na:tapo ya: hete alisisi dea totowatimoloweye po-ala:na.”

²⁸ Epedeme Yontapo Betani mo dla opaye Yoden aloma seme dla yú ka:ka:timhallati koko iye woyamaiyo.

Yesuye God ya: La:mpo

²⁹ Alila hale dla Yesuta ya: hala dla pulati Yonta natipame epo atlaiyo, “Natiya, iye God ya: La:mpo.* Ya:tapo ta:lamo so yia: bobtalimale

---

* **1:29:** La:m deye sipi aliya halo amkota:le semama apopo. Adipalati, Isalael sotapo batalimale howahalowe dla sipi aliya amkota:le ipapeleye yumpame God watle hapimdiyo.

hapulomaye howahalopo wellipe. ³⁰ Epedeme na:tapo pulupe depo atlamsela:uwa oplami eye ipo. Adipalati, na:tapo epo atlamsela:uwapo, oplami hale na: ko tle pulupe. Ya:ta itiyamaletapo na:ta itiyamaleye tla:mtana demduwapo. Epame ya:ye na: ala pohallalo hallati ya: tatile ka:yapa mahaluwapo demduwapo. ³¹⁻³³ Epedeme Isalael sota ya: kokoye woloma malastlepo depame na:tapo yia:ye yú dla ka:ka:timala puwapo.”

Epedeme Yonta ma ya:ta natili kokoye epo atlaiyo, “Na: ka:yapa Kelisoye anata: depame woloma pomalanatina. Amasiyama Godtapo na: watle epo atluwapo, ‘Wa: Kelisoye ipo malanatilipe. Sokota ya: dla malame ya: mate hallati natilipe. Epedeme ya:tapo opa dla itiyamale hamimama Hela:dle Soko dla ka:ka:timalalo hallepe,’ duwapo. Godta epo atlati dalepame alotle na: Hela:dle Sokoye seselema tea some malame ya: dla kolepo pollati natiwa. ³⁴ Epapedeme na: koko iye ikadepe natipame ya:ye mikadepe God Yamipo demama yu iye wua: dla atlama.”

Yesuta ya: alotle tlalo so kayapa hohomale

³⁵ Alila haletapo Yonta ya: alotle tlalo so opa dapiyamte mate mo hatlo medla ma me-ha:ha:iyo.

³⁶ Epapele oloma edla Yesuta tlati natipame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: natiya, eye God ya: La:mpo,” diyo.

³⁷ Epalati Yon ya: alotle tlalo so opa dapiyamteta yu e dalepame Yesu alotle dolumtamalaiyo.

³⁸ Epalati Yesuta yia:ta dapiyamteta ya: alotle dolumpumullati natipame helestame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: apa koko hala puma:?” diyo.

Epalati asiyama yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Labai, wa: hadima halemdi?” diyo. Labai hi ya: dulu kokoye imalalo oplami depo.

³⁹ Epalati asiyama ya:tapo epo atlaiyo, “Wua: puame natiya,” diyo. Epalati opa dapiyamte iwolotapo sali inoma mo-tamila:la halemtlati yia:tapo Yesu mate tame ya:ta halemde moye natiyo. Epame ya: mate alila pato medla ha:ha:iyo.

⁴⁰ Epedeme opa dapiyamte iwolo dulu dla oplami hale hiye Endulupo, Saimon Pita ya: ei. ⁴¹ Epapedeme Enduluta Yesu natipame ya: bapa Saimon totamaiyo. Ya: totamtame ya: natipame ya: watle epo atlaiyo, “Di Mesaya manati,” diyo. Mesaya deye Keliso demama apopo.† ⁴² Epame Enduluta Saimonye Yesu hala dla semtaiyo. Epalati Yesuta ya: natipame ya: watle epo atlaiyo, “Saimon, Yon yami, wa: hiye ma Kepas dlepe.” Kepas deye Pita demama apopo.‡

Yesuta Pilipi mate Nataniyol mate sisilamale

⁴³ Epame ma alila haleta Yesu ya: solotamaiyo, ma Ga:lili dla tlowedeme. Epapele oloma dla ya: oplami hale Pilipi umpame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: na: dolumpuane,” diyo.

⁴⁴ Oplami Pilipi iye Betsaida oplamipo. Epapele dulu dla Betsaida mo iye Endulu mate epo Pita mate yia: mo ikadepepo. ⁴⁵ Epapeleye Pilipita tame Nataniyol natipame ya: watle epo atlaiyo,

---

† **1:41:** Epedeme Hibulu yuta Mesaya de mate epo Guliki yuta Keliso de mate ya: dulu kokoye hatlo Godta sale oplami demama apopo. ‡ **1:42:** Epedeme Hibulu yuta Kepas de mate epo Guliki yuta Pita de mate ya: dulu kokoye hatlo ewala semama apopo.

“Di Moses mate epo God tle yu hapame molo atlamalalo so mateta yia: buka dla yu ilimama oplami hale alotle pulupe demduwa oplami eye ma-nati. Ya:ye Yosep yami, Nasalet mo dla hallalo oplami Yesupo,” diyo.

⁴⁶ Amasiyama Nataniyoltapo Pilipi watle epo atlaiyo, “Adipammama koko ka:dle Nasalet mo tle woyapa:?” diyo. Epalati Pilipita asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Mowolo puame natine,” diyo.

⁴⁷ Epalati Nataniyolta Yesu mateka:pi dla pulati Yesuta ya: natipame epo atlaiyo, “Wua: natiya, oplami iye Isalael oplami ikadepepo. Ya:ye ikadepe koko atlalo oplamipo,” diyo.

⁴⁸ Epapalati asiyama Nataniyolta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: adipo na: kokoye malamo?” diyo. Epalati asiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Na: wa:ye Pilipita ala po-tame natilalo hallati wa:ye pigi dali tou dla pollati nati,” diyo.

⁴⁹ Epalati Nataniyolta Yesu watle epo atlaiyo, “Labai, wa:ye God Yamipo. Epame wa:ye Isalael so yia: dokopala oplamipo,” diyo.

⁵⁰ Epapalati asiyama Yesuta Nataniyol watle epo atlaiyo, “Wa: na:ta wa:ye dali tou dla pollati nati dla dalepame mikadepe dema: Amasiyama koko eye yimka:mala, wa: alotle koko patotoye tlamelepe. ⁵¹ Epedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Wua: Pepele dimo kokolomatapo gowaladepo hallati God ya: banakaka sotapo Opa Yami tle heta tulu heta tulu demha:ha:la natilipe,” diyo.

2

Ka:na mo dla oplamita a:ya halë

¹ Alila dapiyamte mo-pololepo alotle Ga:lili mo pato dulu dla Ka:na mo yemala dla oplamita a:ya halë daya deiyo. Oloma edla Yesu ya: wai ma medla halaiyo. ² Epalati Yesu mate epo ya: alotle tlalo so mateye daya dele edla pulupo depame sisilamaiyo. ³ Daya dele oloma edla wain yútapo mo-pokadlati natipame Yesu ya: waita Yesu watle epo atlaiyo, “Wain yúye mo-pokadena,” diyo.

⁴ Epalati asiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wai namkale, wa: na:ta apa koko halepo depame na: hala dla puo? Na: alila ala po-umasema,” diyo.

⁵ Epapalati asiyama ya: waita aya dulu dla oko halalo so watle epo atlaiyo, “Wua: Yesuta wua: watle yu atlati yu e dalepame koko eye haiya,” diyo.

⁶ Epapele dulu edla ewalata mimita:ple eto 6 popa:iyo. Epapeleye eto 6 eye 100 lita yú tilimalalo etopo. Yu sotapo yia: toto koko dolumama eto dulu edla yú tilipame do mate palita mate woloma howahalomdiyo.

⁷ Epapeleye Yesutapo aya dulu dla oko halalo so watle epo atlaiyo, “Eto hapuloma iye yúta poposatilimaiya,” diyo. Epalati yia:tapo eto hapulomaye yúta poposatilimaiyo.

⁸ Epame ya:tapo oko so watle ma epo atlaiyo, “Wua: yú tipame daya dele dla dokopala dlalo oplami watle tame hamiya,” diyo. ⁹ Epalati yia:ta tame eto 6 dulu dla yú tilimama natilati wain yúta mo-popa:la natiyo. Epalati yia:tapo wain yú tipo hamtame dokopala oplami dla hamiyo.

Epalati dokopala oplamitapo wain yú eye dla natiyo. Epapele dulu dla ya: wain yú ita puale sitaliye ya: yeliyena. Amasiyama ya: oko so tlo yia:malamana. ¹⁰ Epammama ya:tapo a:ya hala puale oplamiye sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Opata daya dele oloma edla yia: wain yú opalli tatle ilimdepo. Epame opatapo yú e mo-pokadlati natipame ma wain yú pase opalilalo wekeleye ilimdepo. Amasiyama wa: wain yú sikemte opalliye himimpolopo depo alotle hame woyamalepo,” diyo.

¹¹ Epedeme Ga:lili mo pato dulu dla Ka:na mo yemala dla Yesutapo ka:yapa itapu ulugiyemale koko nati-imama ya:ta hela:dle mate nati-iyoy. Epalati ya: alotle tlalo sotapo koko e natipame ya: dla mikadepe diyo.

¹² Epedeme koko ita tame gudlati Yesutapo ya: wai mate epo ya: eidulo mate epame ya: alotle tlalo so mate Kapaniyem mo dla tamalaiyo. Epame yia: edla tame ha:ha:mama alila opi pololiyo.

*Yesuta aiyalma aya dla opa dodolomsalle koko
(Ma:t 21:12-13; Maka 11:15-17; Luk 19:45-46)*

¹³ Epapele dulu dla Yu sota Namilatatale daya dele alilata mo-teteka:mpulati Yesutapo Yelusalem dla hetaiyo. ¹⁴ Epame ya: edla hetame natilati opatapo aiyalma aya dulu dla bulumkiyawa aliya mate epo sipi aliya mate epo hilipi tea mateye asiyama mate halomha:ha:la natiyo. Epame opa opitapo mani mila:pi meyeloape meyeloape dleye i-ilapo halomha:ha:la natiyo. ¹⁵ Epalati Yesutapo alimama dea halopame kikitama epapele

tipo kikitama e mate aliya ompopa:le so hapulomaye heyulumtamama yia: aliya mate alikili dla dodolomsaliyo. Epame mani i-ilapo halompopa:le helemale mape alikili dla heheletipo polollati manita alikili a:ma dla kukutipo hutiyemyaiyo.

¹⁶ Epame ma hilipi tea ipila:po ompopa:lalo so watle epo atlaiyo, “Alisisi hapuloma iye itle alikili a:ma halopo woyamaiya. Wua: na: A ayaye ma wua:ta alisisi halomalalo aya demiya,” diyo.

¹⁷ Epapedeme koko ita woyamalati natipame Yesu ya: alotle tlalo sotapo God yu buka dulu dla ipo atlama kokoye malamaiyo,

“Na:ta wa: aya koko dla sikemte malamama na: dupa duluye dlapa some sikemte teleka:ma.”

¹⁸ Epalati Yu so dokopala sota Yesuta alisisi hapuloma hatitipo ompopa:le soye aiyalma aya dulu tle alikili dla dodolomsalle koko natipame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: apa itiyamale hapame koko ipapele hao? Epedeme wa: itiyamale iye God tle hauwa dlepiye, wa: ka:dena, di watle ulugiyemale koko hale nati-ine,” diyo.

¹⁹ Epalati asiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Wua:tapo aiyalma aya iye dokostlepiye, na:tapo matle alila dapahatlope dulu dla halowepo,” diyo.

²⁰ Epalati yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Di 46 sokomoko dulu dla aya iye hauwapo. Epapele dulu dla wa: adipammama ma alila dapahatlope dulu dla aya i hapa:?” diyo. ²¹ Amasiyama Yu so dokopala so iwolota Yesuta atlamale kokoye woloma pomalamana. Adipalati, Yesutapo aiyalma aya koko atlaleye ya:skamu ya: moto atlemama apiyo. ²² Epapedeme Yesuta popo

sila:timhetale alotle Yesu ya: alotle tlalo sotapo Yesuta atlamale koko iye malamaiyo. Epammama yia:tapo God yu bukata atlale mate epo Yesuta atlamale yu mate dla mikadepe diyo.

²³ Yesuta Namilatatale daya dele oloma dla Yelusalem dla hetame ulugiyemale koko halomhallati opa hapulomata e natipame ya: dla mikadepe diyo. ²⁴ Amasiyama Yesuta yia:ta ya: dla mikadepe dle koko e natimama pase mikadepe diyo. Adipalati, ya: opa hapuloma dupa dulu malamaleyeye ya: malastana. ²⁵ Epedeme ya: dla oplami haletapo opata yia: dupa dulu dla malamale hutiyeye imoloweye po-ala:na. Adipalati, ya: tatle yia: dupa dulu dla malamale hutiyeye hapulomaye mo-malastame halaiyo.

3

Nikodimasta Yesu hala dla puale

¹ Epedeme oplami hale halaiyo, ya: hiye Nikodimas. Ya:ye Pa:lisi oplami halemama Yu so dokopala so dulu dla ya: ma dokopala oplami hale halaiyo. ² Epapeleye ya:tapo utula:la Yesu hala dla puame ya: watle epo atlaiyo, “Labai, dimalamana, wa:ye Godta tane dle imalalo oplami wa:po. Adipalati, oplamitapo isikimi meyelo ulugiyemale koko ipapele pohalomsela:lowa. Amasiyama Godtapo ya: mate hallepiye, eta ya: ulugiyemale koko ipapeleye halomelepe,” diyo.

³ Epapalati Yesuta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Na: ikadepe koko wa: watle atlema. Oplamita mamisika: pohamalalo wekelepiye, ya: God ya: mo koko dla po-ulatuluwa,” diyo.

⁴ Amasiyama Nikodimasta asiyama epo atlaiyo, “Oplamitapo mo-ta:po halemama ma-adipammama ya: waita mamisika: hampa:? Ya: po-ala:na, ma yimka:mala dlati ya: waita ma hamoloweye,” diyo.

⁵ Amasiyama Yesuta ma epo atlaiyo, “Na: ikadepe koko wa: watle atlema. Oplamitapo yú tle epo Hela:dle Soko tle ma po-amko dlalo hallepiye, ya: God ya: mo koko dla po-ulatuluwa.

⁶ Ta:lamo sotapo ta:lamo yimlala hatitimdepo. Amasiyama Hela:dle Sokota pasakalo hapimhala soye God ya: akimlala demha:ha:po. ⁷ Epapedeme wa: na:ta wa: watle atlemama, ma amko dene dle yu dalemama ase sikemte yelemiya. ⁸ Wa: mosisita ya:ta solotamale dla hotlomde yuye me-dalemdepo. Amasiyama wa: ya:ta pumde api mate epo tamde api mate powa:malamana. Epedeme Hela:dle Sokota pasakalo hapimha:ha:so dla ma epamhalapo.”

⁹ Epalati Nikodimasta epo atlaiyo, “Koko iye adipo woyapa:?” diyo.

¹⁰ Epapalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: Isalael so dulu dla imalalo oplami hala metlo, ma ala koko iye pomalamalalo halapa? ¹¹ Epedeme na: ikadepe koko wa: watle atlema. Na:ta mo-malamale mate epo na:ta tlamale koko mateye Yu so wua: dla atlamsela:po. Epapele tlope wua: na: yu hala allipo. ¹² Epedeme na:ta wua: watle ta:lamo hema koko hapuloma hutiyeye wua: dla atlamalati wua: pomikadepe dlalo wekelepo. Epapele dulu dla wua: ma adipo na:ta Pepele dimo dla hutiyeye koko wua: dla atlati mikadepe depa:?”

¹³ Epapedeme hatlo Opa Yamitapo Pepele di tle

ta:lamo hema maluwapo. Epame hatlo ya:tapo ma ilame Pepele dimo dla hetlepe. ¹⁴ Epedeme Mosesta dalupa dulu dla olita mita:ple ilama hame ta:duwaye, epammama opata Opa Yami mape epo hamame ta:dlepe. ¹⁵ Epapedeme opa anawolotapo ya: dla mikadepe dlepiye, yia:ye kokó halepo hallalo pasakalo halepe.

¹⁶ Godtapo di ta:la so sikemte bokotiyapo malapame Yami hatlope tulune duwapo. Epedeme opa anawolotapo ya: dla mikadepe dlepiye, yia: popalliwa, amasiyama yia:ye halepo halepo pasakalo halepe. ¹⁷ Epapedeme Godtapo Yami ta:lamo hema tulune duwaye, ta:lamo so batalimale asiyama hamilipo depo po-apena. Amasiyama ta:lamo sota ya: tle pasakalo gadle halepo depame tulune duwapo. ¹⁸ Epedeme opa anawolotapo God Yami dla mikadepe depo ha:ha:ma:, yia: watle batalimale asiyama pohamilowa. Amasiyama opa anawolotapo ya: dla pomikadepe dlalo ha:ha:ma:, yia:ye yia: bobtalimale asiyama mo-halomolowedeme ha:ha:po. Adipalati, yia: God Yami hatlo dla pomikadepe dena. ¹⁹ Epedeme hela:dletapo ta:lamo hema mo-puwapo. Amasiyama ta:la sotapo hela:dle eye posolotamalalo wekepame ma amtuwale tlo sikemte solotamuwapo. Adipalati, yia:ta moto mate koko halomha:ha:leye pta batalimana. Epapele koko tle Godtapo yia: batalimale asiyama hamilipe. ²⁰ Epapedeme batalimale koko halomha:ha:lalo soye hela:dle allimama hela:dle dla puluweye sikemte wowota:mdepo. Adipalati, hela:dletapo yia:ta batalimale koko halomha:ha:leye haliyamale dla

nati-ilala depame. ²¹ Epedeme opa anawolotapo ikadepe koko halomha:ha:ma:, yia: hela:dle dla matiloweye powowota:semde. Adipalati, eta yia:ta Godta solotamale koko halomha:ha:ye nati-ipo.”

Yon opayú dla ka:ka:timalalota Yesu koko atlale

²² Epame matle koko ita tame gudlati Yesu-tapo ya: alotle tlalo so mate Yelusalem meleme ma Yudiya mo seme dla tamalaiyo. Yia: edla tame ha:ha:mama opaye yú dla ka:ka:timaiyo. ²³⁻²⁴ Amasiyama Yon ya: ala amtuwale aya dulu dla poka:stlalo hallati Salim mo mateka:pi Aionon dla opaye yú dla ka:ka:timhalaiyo. Adipalati, mo edla yú pato halaiyo. ²⁵ Epapele oloma edla Yon ya: alotle tlalo sotapo Yu sota yia: toto koko dolumama do mate epo hete mate howa-halomde koko dla Yu oplami hale mate yu top-uloliyo. ²⁶ Epame yia: puame Yon watle epo atlaiyo, “Labai, wa:ta ka:yapa Yoden aloma seme dla di watle oplami hale koko atlemama ya:ye Kelisopo duwaye, oplami etapo wata ma opaye yú dla ka:ka:timhalema. Epalati opa hapulomatapo ma ya: hala dla tamhalapo,” diyo.

²⁷ Amasiyama Yonta epo atlaiyo, “Oplamitapo isikimi meyelo koko pohalowa. Amasiyama Godta ya: watle itiyamale hamilipiye, ya: eta koko e halepe. ²⁸ Epedeme wua: na:ta atlemama na:ye po-Keliso duwa kokoye ma-daluwapo. Amasiyama na:ye isikimi ya: api dinapolowe koko dla tane dle oplamipo. ²⁹ Epapedeme oplamitapo a:ya halepiye, ya: gadlalo oplamitapo ya: mateka:pi dla halemama ya: yu dalepame

sikemte siyemdepo. Epapele api tle na: mape wata sikemte siyele mate halapo. ³⁰ Epedeme ka:dena, Kelisota di ikadepe dla hallati asiyama na:ta isili ikadepe dla hallowe ka:pi.

³¹ Epedeme Pepele di tle puale oplamitapo opa hapuloma tla:mtame halapo. Amasiyama ta:lamo tle puale oplamiye e ta:lamo oplamipo. Adipalati, ya: isikimi ta:lamo hema koko hutiyehapuloma tlo atlamdepo. Epapedeme Pepele di tle puale oplamitapo di ikadepe dla halapo. ³² Ya: ya:ta tlamale koko mate epo dlalle koko mate ma-atlamdepo. Amasiyama oplami haletapo ya: yu pohasemde. ³³ Amasiyama oplami antapo ya: yu dalepame mikadepe dlepiye, ya:tapo God yuye ikadepe demama apelepe. ³⁴ Epedeme Godta tane dle oplamitapo God tle yu hapame atlamsela:lepo. Adipalati, Godtapo ya: Hela:dle Soko sukulu pa:le ya: watile ma-hamiwapo. ³⁵ Godtapo Yami bokotiyapo malamama koko hapulomaye ya:ta dokopala depo hallepo depame itiyamale mahamiwapo. ³⁶ Epedeme oplami antapo ya: dla mikadepe dlepiye, ya:ye halepo halepo pasakalo halepe. Amasiyama oplami antapo ya: dla pomikadepe dlalo wekelepiye, ya:ye halepo halepo pasakalo pahalowa. Amasiyama Godta siyaladletapo ya: mate kokó me-hallepe.”

4

Yesu mate epo Samaliya a:ya mate

¹ Pa:lisi sotapo Yesuta opa pasatale yú dla ka:ka:timsela:mama Yonta opa yú dla ka:ka:timsela:le tla:mtale kokoye daliyo. Epame

opa hapulomatapo Yesu dolumtale koko ma me-daliyo. ² Epapele dulu dla Yesu meyelo opaye yú dla poka:ka:timsela:na. Amasiyama ya: alotle tlalo sotapo opaye yú dla ka:ka:timsiyamaiyo. ³ Epeleye Yesutapo Pa:lisi sota ya: koko mo-malamale koko dalepame Yudiya mo saliyome ma Ga:lili mo dla ilame taiyo.

⁴ Epame ya: Ga:lili dla ilame tamama Samaliya mo dla tlalo api tle taiyo. ⁵ Yesuta Samaliya mo edla puame mo yemala Saika demde dla puame woyamaiyo. Epedeme Saika mo yemala iye Yokobtapo yami Yosep watle ta:la hamili mateka:pi dla halapo. ⁶ Epapeleye Yokobta yú kolomaleye edla ala me-polaiyo. Epapele dulu dla Yesu ya: mo selemalli pualeta sukalemama hopeyamalati yú kolomale mateka:pi edla hedepo polaiyo. Oloma eye sali mo-dukuslopi dla hallati apiyo.

⁷⁻⁸ Epame Yesu ya: alotle tlalo soye mo dulu dla daya halomala tlati Samaliya a:yata yú kolomale edla yú tila puaiyo. Epalati Yesutapo ya: watle epo atlaiyo, “Na: yú tipo hamine,” diyo.

⁹ Amasiyama a:yata ya:ta atlale dalepame yeliyo. Adipalati, Yu so mate epo Samaliya so mate posadepo ha:ha:mdiyoy. Epapedeme a:yatapo Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati na: watle yú dalema:? Adipalati, wa:ye Yu oplamipo. Amasiyama na:ye Samaliya a:yapo,” diyo.

¹⁰ Epalati asiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: Godta isikimi hapimhala koko malastapame epo wa: watle yú yilo otele oplami ya: koko ma malastale hallepiye, wa: ya: watle pasakalo

hapimhala yú dallepe. Epalati asiyama ya:tapo wa: watle hamilipe,” diyo.

¹¹ Amasiyama a:yatapo asiyama Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: pasakalo hamilalo yú iye hadima tipa:? Epame wa: dla yú tilowe eto hawa. Epame yú kolomale i mape pta sikemte ga:tluna.

¹² Epedeme wa: di mama Yokobye isili dla ham-tulumama ma asiyama wa: tlo di dla hamhetapa? Adipalati, di mama Yokobtapo yú kolomale iye kolomuwapo, epame ya:tapo ya: akimlala mate epo ya: aliya mate yú kolomale hatlo hema yú dlomha:ha:mduwapo.”

¹³ Epalati asiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Opa anawolotapo yú kolomale hema yú dlomelepiye, yia: ma alotle yú teta:lepe.

¹⁴ Amasiyama oplami antapo na:ta yú hami iye delepiye, ya: ma alotle yú pota:lowa. Epedeme pasakalo hamilalo yú na:ta hami etapo ya: tle matale pokostapame alowamhalemama halepo halepo pasakaloye hapimhallele.”

¹⁵ Epalati asiyama a:yatapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ta atla yú eye na: watle hamine, na:ta ma alotle yú pota:lalo hallepo depame. Epame na: ma posolotamasema, hema puame ma yú tidemhalloweye,” diyo.

¹⁶ Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: tame wa:wolali sempuane,” diyo.

¹⁷ Epalati asiyama a:yata ya: watle epo atlaiyo, “Na: oplami hawa,” diyo.

Epalati asiyama Yesuta epo atlaiyo, “Wa:ta oplami hawa dleye, wa: ikadepe koko atlalepo.

¹⁸ Amasiyama dulu edla wa: opa do supulastale

epapele mo-halopo haluwapo. Epapedeme oplami watapo wa: mate halaye, powa:wolali ikadepe,” diyo.

¹⁹ Epalati asiyama a:yata ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ye God yu molo atlalo oplami hale mle.

²⁰ Epedeme di mamadulotapo tamali di hema God dla sisiyemha:ha:mduwapo. Amasiyama Yu so wua:tapo atlemama hatlo Yelusalem mo dla God dla sisiyelowe ka:pi demdepo,” diyo.

²¹ Epapalati Yesuta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Na: ikadepe koko wa: watle atlema. Alilata mo-pulupe, opatapo A God dla sisiyelowedeme Yelusalem dla ma potlalo weke epo Samaliya dla ma potlalo weke demha:ha:loweye.

²² Samaliya so wua:ye, wua:ta sisiyemde kokoye powua:malamana. Amasiyama di Yu so, dia: tlo dita sisiyemde kokoye dimalamana. Adipalati, pasakalo gadle halowe kokoye hatlo Yu so tle puapo.

²³ Epapedeme alilata pulupe, amasiyama alila eye mo-puapo, mikadepe ya: dla sisiyelalo sotapo woloma Soko tle epame ikadepe koko tle A God dla sisiyelowe. Adipalati, A Godta ipapele api tle ya: dla sisiyelalo so tlo sikemte totamhalapo.

²⁴ Epapedeme God ya:ye Sokopo. Epedeme ya: dla sisiyelalo sotapo woloma Soko tle epame ikadepe api tle ya: dla sisiyelowe ka:pi,” diyo.

²⁵ Epalati asiyama a:yata epo atlaiyo, “Na:malamana, Mesaya, opata semama Keliso demdiye, mo-pulupe. Epedeme ya:ta puame di watle koko hapulomaye woloma imelepe,” diyo.

²⁶ Epalati asiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Eye wa: mate yukamhala oplami na:po,” diyo.

²⁷ Epamha:ha:le oloma edla Yesu ya: alotle tlalo sota mo dulu tle puame Yesuta a:ya mate yukamhallati natipame sikemte yiyeliyo. Amasiyama oplami haletapo ya:ta a:ya mate yukamhalale koko dla atlanatili yu hale po-atlaiyo.

²⁸ Epame a:ya etapo ya: eto medla pamelepame ma mo dulu dla opa atla taiyo. ²⁹ A:yata tame epo atlaiyo, “Wua: puame oplami hale i natiya. Ya:tapo na:ta koko halomhaluwa hapulomaye atlamhalalepo. Epedeme pona:malamana, ya:ye Keliso sepena.” ³⁰ Epalati mo so hapulomatapo Yesu natila tamalaiyo.

³¹ Opa hapulomatapo ala Yesu natila pumha:ha:lati Yesu ya: alotle tlalo sota Yesu watle epo atlamyaiyo, “Imalalo oplami, daya dene,” demyaiyo.

³² Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Na:ta daya dlowe me-elapo. Amasiyama na: daya eye powua:malamana,” diyo.

³³ Epalati Yesu ya: alotle tlalo sotapo yiskamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, “Oplami haleta ya: dla daya ma-hamiyo,” demyaiyo.

³⁴ Amasiyama Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Na: dayaye Godta solotamale koko halowe kokopo. Epame ya:ta na:ye tane duwapo, ya:ta oko hamiliye hamtame mosukulu dla gudlepo depame. ³⁵ Epedeme wua: ipo atlamha:ha:po, ‘mama dapiyamte dapiyamte dle pololepame alisisi emaleye hauwallowepo,’ demha:ha:po. Amasiyama na: ikadepe koko wua: watle atlema. Wua: inoma towanatipame alisisi emale dla natiya. Adipalati, alisisi emaleye ma-hauwallowe

oloma dla ha:ha:po. ³⁶ Epapedeme alisisi emale hauwallalo sotapo asiyama ka:dle halomha:ha:po. Adipalati, yia:tapo opaye dlomoko some dlalepame halopo puame kokó halepo halepo pasakalo halowe mo dla kolumelepe. Epedeme alisisi emalalo so mate epo alisisi hauwallalo so mate yimkata sisiyelepe. ³⁷ Epapele dulu dla yuta ipo atla kokotapo ikadepe depo, ‘Opa opitapo alisisiye emelepe. Epalati ma opa opitapo alisisi eye hauwallepe.’ ³⁸ Epedeme na: wua:ta alisisi pe-emalalo wekele mo dla emale alisisi hauwalla taiya dema. Adipalati, mo edla opa opitapo oko pato ma-hauwapo. Epapele tlope ma wua:ta tame hauwallepe.”

Samaliya sota mikadepe dle koko

³⁹ Samaliya a:yatapo opa watle tame atlemama, “Na:ta koko halomhalale hapulomaye ya:ta na: watle atlepa:mele de,” dlati Samaliya sotapo yu e dalepame Yesu dla mikadepe diyo. ⁴⁰ Epammama yia:tapo puame Yesu watle atlemama, “Wa: aseka dia: mate halane,” diyo. Epalati Yesutapo alila dapiyamte yia: mate halaiyo. ⁴¹ Epapele dulu dla opa hapuloma mape ya:ta atlamale yu dalepame ya: dla mikadepe diyo. ⁴² Epammama yia:tapo a:ya watle epo atlaiyo, “Di ka:yapa wa:ta Yesu kokoye di watle atlamalati wa: yu dla dalepame mikadepe duwapo. Amasiyama di watapo bidulo ya:ta atlamhallati dalepame mikadepe dema. Epedeme dimalama, oplami iye ta:lamo opa hapuloma yia: pasakalo gadlalo oplamipo,” diyo.

⁴³⁻⁴⁴ Epapele dulu dla Yesutapo Samaliya sota mikadepe dle koko natipame ya:skamu epo at-

laiyo, “God tle yu hapame molo atlalo oplamiye ya: mo so ikadepeta allipe,” diyo. Yesu alila dapiyamte Samaliya dla halepo gudepame ma Ga:lili mo dla taiyo. ⁴⁵ Epame ya: Ga:lili dla puame woyamalati opata ya:ye sadle mate semhetaiyo. Adipalati, yia: mape Yesuta Yelusalem dla Namilatale daya dele oloma dla ulugiyemale koko halomhalaley me-natiyo.

Yesuta gamani oplami yami ka:dle

⁴⁶ Epame Yesu Ga:lili mo dla halemama ma Ka:na mo dla taiyo. Mo eye ya:tapo yú ikadepeye ma wain yú dla yepo meluwapo.

Epapele oloma dla Kapaniyem mo dla gamani oplami hale yamitapo esiyemhalaiyo. ⁴⁷ Epapeleye gamani oplami etapo Yesuta Yudiya mo tle ma Ga:lili mo dla puale koko dalepame Yesu hala dla taiyo. Ya: tame Yesu watle epo atlaiyo, “Na: maseyemalaye esiyemhalemama mo-pola yakomelema. Epedeme wa: puame na: maseyemalaye ka:dene,” diyo.

⁴⁸ Amasiyama Yesuta epo atlaiyo, “Wua: adipalati ulugiyemale koko tlo tlapame mikadepe dlowe tlo sikemte sosolotama:?” diyo.

⁴⁹ Epalati asiyama oplami eta Yesu dla epo atlaiyo, “Wa: na: maseyemala mo-polala depame hapele puame ya:ye ka:dene,” diyo.

⁵⁰ Amasiyama Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ma ilamtane. Wa: maseyemalaye ma-ka:dlepo,” diyo.

Epapalati oplamitapo Yesuta atlamale koko dla dalepo mikadepe depame ma ya: mo dla ilamtaiyo. ⁵¹ Epame ya: ala me-api duka dla tamhallati

ya: oko sota puame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: maseyemalaye mo-ka:depo poloma,” diyo.

⁵² Epalati oplami eta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Ya: sali inoma oloma hadima hallati esiyeleta ya: tle kelestauwa?” diyo. Epapalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Tatla alila salita mogidlati oloma edla kelestauwa,” diyo.

⁵³ Epalati oplami ya: malamaiyo, adipalati, sali mo-gidle oloma eye Yesutapo ya: watle atlemama, “wa: maseyemalaye mo-ka:dlepo,” dle oloma epo. Epedeme oplami ya: mate epo ya: aya dulu dla ha:ha:lalo so mate Yesu dla mikadepe diyo.

⁵⁴ Epapedeme Yesutapo Yudiya mo tle ma Ga:lili mo dla puame ulugiyemale koko halëye ita ma dapiyamte diyo.

5

Yesuta Betesda yú kolomale dla oplami ka:dle

¹ Epedeme koko ita tame gudlati Yu sotapo daya dele hale dlowedeme Yelusalem dla hetlati Yesu ya: mape edla hetaiyo. ² Epapeleye Yelusalem mo kosukulli dla kokoloma hale Sipi Aliya Kokoloma demde mateka:pi dla dlopi dota yú huhutamalalo kolomale me-polaiyo. Yú huhutamalalo kolomale ya: hiye Yu so yu mate semama Betesda demdepo. Epeleye yú kolomale alikili tle aya halomale 5ta popa:iyo. ³⁻⁴ Epapeleye esusulumale so mate epo inoma kokowele so mate epo akoloyemale so mate epo moto palli so mateta aya edla hutiyemdiyo. [Epedeme yia: edla hutiyemama banakaka oplami haleta tulumé yúye pumelepo depame omhutiyemdiyo. Adipalati, banakaka oplamita yú pumhalepo gudlati alotle ya: tatle yú

dulu edla tullalo oplamiye ma-ka:dlepe demdiyo.]
⁵ Epapeleye esusulumaale so hutiyele dulu edla oplami hale 38 sokomoko dulu dla esiyemhalale oplami elaiyo. ⁶ Yesuta ya:ta mo-powataliya esiyemhalale natipame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: matle ka:dlowe solotama:?” diyo.

⁷ Epalati asiyama oplami eta ya: watle epo atlaiyo, “Yúta mo-pumhallati na: gademama na: hamame tuluwe oplamita pa:mde,” diyo. “Adipalati, na: ala tulluwe me-dekelemhallati oplami hale ya: tatile tulumde,” diyo.

⁸ Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: sila:time wa: wa:ya hame ma-tane,” diyo.

⁹ Epapele oloma medla oplamitapo ma-ka:depo sila:time ya: wa:ya hame ma-taiyo. Amasiyama koko ita woyamaleye Yu sota inoma sumalalo alila dla apiyo. ¹⁰ Epedeme Yu so dokopala sotapo oplamita wa:ya hamtla natipame ya: watle epo atlaiyo, “Inoma sumalalo alila hema oplami haleta wa:ya hamtla aiyalma,” diyo.

¹¹ Amasiyama oplamita asiyama epo atlaiyo, “Oplami na: ka:dletapo atlemama, ‘Wa: wa:ya hame ma-tane,’ dlati na: epalati ma-tama,” diyo.

¹² Epalati asiyama yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Oplami anta wa: watle atlemama, ‘wa: wa:ya hamtane,’ di?” diyo.

¹³ Amasiyama oplami etapo ya: ka:dle oplamiye woloma pomalamalalo wekiyo. Adipalati, opa hapulomata sikemte alumtulati Yesuye ya: saliyome ma-tale halaiyo.

¹⁴ Alotle Yesutapo oplami eye aiyalma aya dla pollati natipame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: natine, wa: wata ma-ka:dlepo. Epedeme wa: matle batalimale koko halomsela:miyo. Wa: matle batalimale koko halomsela:lepiye, koko batalimale patota ma wa: dla woyamalala,” diyo. ¹⁵ Epalati oplamitapo tame Yu so dokopala so dla atlemama epo atlaiyo, “Yesuta na:ye ka:de,” diyo.

¹⁶ Epapele dulu dla Yesutapo Yu sota inoma sumalalo alila dla koko ipapele halati Yu so dokopala sotapo siyalasiyalademama ya: dla sikemte alliyo. ¹⁷ Amasiyama Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Na: Aye alila hapuloma dulu dla oko hamhalapo. Epapedeme na: mape alila hapuloma dulu dla ala me-oko hamhalapo,” diyo.

¹⁸ Yesuta yu epo atlati asiyama yia:tapo ya: yumuluweye sikemte solotamaiyo. Adipalati, ya:tapo hatlo Yu sota inoma sumalalo alilaye popostana, amasiyama Godye ma ya: A ikadepe depame ma ya:skamu ya:ye God mate hatlopepo dlati apiyo.

Yesuta Godta itiyamale hamhala koko

¹⁹ Epedeme Yesutapo Yu so dokopala so watle epo atlaiyo, “Na: ikadepe kokoye wua: watle atlema. Maseyematapapo meyelo solotamale tle koko hale pahalowa. Amasiyama Maseyematapapo isikimi ya: Ata koko halomde e natipame ya: ma koko eye hamdepo. ²⁰ Epedeme Atapo Yami sikemte bokotiyapo malamama ya:ta koko halomhalemde hapulomaye Yami watle nati-imdepo. Epapedeme wua:tapo Yamita koko halati natipo yiyellepo depame Atapo ya:

watle koko sikemte patoto halomolowe nati-ilipe. ²¹ Epapele dulu dla Atapo palli soye ma pasakalo hapimhalaye, epammama Yami mape ya:ta solotamale so dla pasakalo hapimhalapo. ²² Epedeme Aye opa koko pogladesemde. Amasiyama ya:tapo Maseyemala watle itiyamale ma-hamiwapo, ya:tapo opa hapuloma koko glادلalo hallepo depame. ²³ Epapele dulu dla Atapo koko i hauwapo, opatapo A dla heodemama sisiyemdiye, epammama yia:ta Maseyemala dla ma heodepo sisiyelepo depame. Epapedeme oplami antapo Maseyemala dla heodepo siyele pohamilalo halema:, ya:ye A God ya: tane dle oplami dla mape heodepo siyele pohamimhalasema.

²⁴ Epedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Oplami antapo na: yuye dalepame na:ye tane dle oplami dla ma mikadepe dlepiye, ya:ye halepo halepo pasakalo ma-hamhalapo. Epapele oplamiye ya: batalimale asiyama pohamilowa. Ya:ye powale tle mo-ulatame pasakalo dla halapo. ²⁵ Epapedeme na: ikadepe kokoye wua: watle atlema. Alilatapo pulupe, amasiyama alila eye mo-puapo, soko palli sotapo God Yami yu dalloweye. Epapele dulu dla opa anawolotapo ya: yu dalepame ya: dla mikadepe dlepiye, yia:ye pasakalo hallowe halomelepe. ²⁶ Adipalati, Atapo pasakalo hapilowe dla itiyamale hamhalaye, epammama ya:tapo itiyamale hatlo me-epapeleye Maseyemala watle ma-hamiwapo. ²⁷ Epame Atapo Maseyemala watle itiyamale ma-hamiwapo, ya:tapo opa hapuloma yia: koko glادلapo depame. Adipalati, ya:ye Opa Yamipo.

²⁸ Epedeme na:ta atlamale yu hema dalepo ase sikemte yiyele miya. Adipalati, alilatapo mopulupe, palli so yia: wabasi dulu dla hutiyele sotapo Opa Yami yu dalepame yia: wabasi dulu tle silliweye. ²⁹ Epapele dulu dla opa anawolotapo ka:ka:dle koko halomha:ha:uwa, yia:ye halepo halepo pasakalo halomolowe dla sillipe. Amasiyama opa anawolotapo batalimale koko halomha:ha:uwa, yia:ye yia: batalimale asiyama halomolowe dla sillipe. ³⁰ Epedeme na: monolo koko pohalomasemde. Adipalati, Atapo na:ye tane demama koko gladlowe koko ma na: watle imuwapo. Epapedeme na:ta koko gladleye pta sikemte ala:na. Adipalati, na: na:ta solotamale tle koko pohalomsela:semde. Amasiyama na: isikimi na:ye tane dle oplamita solotamale koko tlo halomsela:po.

³¹ Epedeme na:tapo naskamu na: kokoye opa dla atlamsela:loweye po-ala:na. ³² Amasiyama haletapo na: kokoye ikadepe atlamhalapo. Adipalati, na:malamana, ya:ye na: koko dla woloma ikadepe koko tlo atlamhalapo.

³³ Epedeme wua:tapo opaye Yon hala dla taiya duwapo. Epalati ya:tapo yia: dla ikadepe koko atluwapo. ³⁴ Amasiyama na: koko dla mikadepe atlamhalaye oplami tle po-apesema. Amasiyama na: wua:ta pasakalo hallowe halepo depame koko hapuloma iye wua: watle atlamapo. ³⁵ Yonye tuloma epapele some hela:dle wua: watle hampuwapo. Epalati wua:tapo alila kiyele dulu dla hela:dle dulu edla ha:ha:lowedeme sikemte sisiyeuwapo.

³⁶ Epedeme Yontapo na: koko dla ikadepe

kokoye atlamsela:uwapo. Amasiyama epapele tlope wua:ta na: dla mikadepe dlepo depame Godtapo na: tle koko patoto halomhalatapo Yonta na: koko atlamsela:uwaye ma-tla:mtamhalapo. Adipalati, na:ta koko halomhala etapo Ata na:ye tane duwa kokoye nati-ipo. ³⁷ Epame na: A, na:ye tane duwa mape na: koko dla ikadepe koko atlapo. Amasiyama wua: ya:ta yukamala dallowe powua:malamana, epame ya: mila:pi ma natilowe powua:malamana. ³⁸ Epapedeme wua: God yu dalepame wua: dupa dulu dla pomikadepe desemde. Adipalati, wua: Ata tane dle oplami dla pomikadepe desema.

³⁹ Wua: God yu bukaye woloma ka:pi sesa:pame momalamha:ha:mama asiyama yu etapo wua: dla pasakalo hamilipe demha:ha:mdepo. Amasiyama wua:ta yu sesa:mha:ha:mde eye isikimi na: koko tlo atlapo. ⁴⁰ Epapele tlope wua:tapo na:ta wua: watle pasakalo hamilipo depame na: hala dla pop-uasemde.

⁴¹ Epame na: ma wua:ta na: dla adipapele koko atlamde dla na: pase sikemte malamasema.

⁴² Adipalati, na:malamana, wua: dla God sikemte malamolowe kokoye hawa. ⁴³ Epedeme na:tapo na: A God hi tle puwapo. Epapele tlope wua:ta na:ye posolotamana. Amasiyama wua: oplamitapo meyelo ya: hi tle pulati ya: tlo solotamama ya:ye semdepo. ⁴⁴ Epame wua: isikimi opata wua: hi di dla ta:dlepo depame solotamha:ha:mama asiyama God hatlota wua: hi ta:dlowe tlo posolotamha:ha:sema. Ame wua: adipammama na: dla mikadepe depa:?

⁴⁵ Epedeme wua: na:tapo wua:ye A mila:pi tle

batalimale so dlepe depo malamiya. Amasiyama Moses, wua:tapo wua: pasakalo gadlalo oplami demduwatapo wua:ye A mila:pi tle batalimale so dlepe. ⁴⁶ Epapele dulu dla wua: Mosesta atlamale yu dla mikadepe dematiye, eta wua: ma na:ta atlamale yu dla dalepo mikadepe dlemla. Adipalati, Mosestapo na: kokoye buka dla ilimuwapo. ⁴⁷ Amasiyama wua: Mosesta hatitimaleye pomikadepe dlalo ha:ha:po. Epedeme wua: ma adipammama na:ta atlama koko dla ma mikadepe depa:?”

6

*Yesuta 5,000 opa daya ilimale
(Ma:t 14:13-21; Maka 6:30-44; Luk 9:10-17)*

¹ Epedeme koko ita tame gudlati Yesutapo ma Ga:lili kaula seme dla uliyo. Ga:lili kaula i ya: hi haleye Taibiliyis kaula demdepo. ² Epapeleye Yesutapo esusulumale so opa hapuloma ka:ka:demhalale koko tle opa hapulomatapo e natipame ya: dolumtamalaiyo. ³ Epapalati Yesuta ya: alotle tlalo so mate tamali di dla hetame polaiyo. ⁴ Epapedeme oloma edla Yu so yia: Namilatale daya dele alilatapo mateteka:mpuaiyo.

⁵ Epapele oloma edla Yesuta opa hapulomata ya: hala dla pula natipame Pilipi watle epo atlaiyo, “Di daya hadima hapo opa hapuloma iye ilipa:?” diyo. ⁶ Epedeme Yesu ya:ta opa iwolo dla halowe kokoye mo-malapo halemama ma isikimi Pilipita mikadepe dle natilowedeme ya: watle ipo atluwapo.

⁷ Epalati asiyama Pilipita epo atlaiyo, “Di mani pato hadima hapo daya halopame opa pasatale iye ilipa:? Adipalati, oplamitapo opa iwolo daya ilimolowe mani halowedeme sokomoko hatlo dulu dla oko halepiye, mani eta opa hapuloma iye po-ala:lowa,” diyo.

⁸⁻⁹ Epalati Yesu ya: alotle tlalo oplami hale Saimon Pita ya: ei Endulutapo epo atlaiyo, “Dulu hema maseyemala hale dla daya do supulastale mate epo amalo dapiyamte mate me-halopo halema. Amasiyama dlowe alisisi yemala eye opa hapuloma i mate po-ala:na,” diyo.

¹⁰ Epalati Yesutapo ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Opa hapulomata popa:lepo depame atlamaiya,” diyo. Epapalati opa hapulomatapo tuptu dla mo-popa:myaiyo. Epapele dulu dla isikimi opa siyapo sesa:mama 5,000 epapele umaiyo.

¹¹ Epalati Yesutapo daya hapame God dla namkale dle yu atlepo hauwokokopame opa hapuloma dla alemaiya diyo. Epame amalo ma hapame mepo apiyo. Epalati opa hapulomatapo daya dlomama sikemte susukaliyo.

¹² Yia:ta daya dlolo mo-susukalepo popa:lati Yesutapo ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Daya akutu opi popomelle hapulomaye kikilahaiya,” diyo ¹³ Epalati Yesu ya: alotle tlalo sotapo daya akutuye kikilahamtapame yekalo 12 dla atilimama poposatilimaiyo. Daya iye isikimi do supulastale tle pasatamama akutu popomelle ipo.

¹⁴ Opa hapulomatapo Yesuta ulugiyemale koko halë i natipame epo atlamyaiyo, “Ikadepe, oplami iye God tle yu hapame molo atlalo oplami dita pulupe depo omha:ha:uwa oplamipo,”

demyaiyo. ¹⁵ Epame Yesutapo yia: dokopala oplami hallepo depame solotamama Yesu watle puame akumyaiyo. Amasiyama Yesuta yia:ta malamale ma-natipame ma meyelo tamali di dla hetaiyo.

Yesuta yú di tle tale

(Mat 14:22-33; Maka 6:45-52)

¹⁶ Tamila:la oloma edla Yesu ya: alotle tlalo so-tapo Yesu ompopa:lowedeme koa sitali dla tuluiyo. ¹⁷ Amasiyama Yesu ala populalo hallati ma-amtuwaiyo. Epalati yia:tapo koa dla tulume alupame Kapaniyem mo dla kotiyapo tamalaiyo. ¹⁸ Yia: ala me-sosolemtamha:ha:lati mosisi patota pumama ulo patototapo hehetamhalaiyo. ¹⁹ Yia: 5 kilomita selemalli epapele tamha:ha:lati Yesu-tapo yú di tle yia: hala dla pula natiyo. Yia: epalati sikemte wowota:iyo. ²⁰ Amasiyama Yesu-tapo yia: watle epo atlaiyo, “Wua: ase sikemte wowota:miya. Na:ta puma,” diyo. ²¹ Epalati asiyama yia:tapo sisiyele mate ya:ye koa dulu dla posokolene diyo. Epapele oloma edla koatapo pakasiyamalalo yia:ta ta mo dla tame tamali dla gusulludiyo.

Yesuye pasakalo dayapo

²² Alila hale utulalati Yesuta daya ilimale so hapulomatapo koa sitali hatlo medla tulume Yesu ompopa:iyo, yia:ta malamaleta semte Yesuye ala medla me-halemapo depame. Adipalati, yia: Yesu ya: alotle tlalo sotapo yia: tatile miyelo koa hamtlati natiyo. ²³ Epapele oloma dla koa opita Taibiliyes mo tle puame yia:ta popa: dla woyamaiyo. ²⁴ Epapele dulu dla yia:ye Yesu mate epo

ya: alotle tlalo so mate potlamalalo wekelati ma koa etle Kapaniyem mo dla Yesu totamala taiyo.

²⁵ Yia: ulumtame Kapaniyem mo dla woyapame Yesu natipo epo atlaiyo, “Labai, wa: adipalalo hema puwa?” diyo.

²⁶ Epalati Yesutapo asiyama epo atlaiyo, “Na: ikadepe kokoye wua: watle atlema. Wua:ta na: totampualeye na:ta ulugiyemale koko halomhallati natiwa koko tle popuana. Amasiyama wua: isikimi na:ta wua: daya ilimalati sikemte susukaluwa koko tle ma na: totampumulalepo. ²⁷ Epedeme wua: pakasiya pa:lalo alisisi daya epapele dla ase sikemte totamsiyamiya. Amasiyama wua: kokó elepo ellalo pasakalo daya tlo totamsiyamaiya. Opa Yamitapo daya iye wua: watle hamilipe. Adipalati, A Godtapo meyelo ya: uluye Yami dla mehimiwapo.”

²⁸ Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Godta apa kokoye dita hamha:ha:lepo depame sikemte solotama:?” diyo.

²⁹ Amasiyama Yesutapo asiyama yia: watle epo atlaiyo, “God ya: solotamapo, wua:tapo ya:ta tane dle oplami dla mikadepe dlepo depame.”

³⁰⁻³¹ Epapalati opatapo ya: watle epo atlaiyo, “Dita wa: dla mikadepe dlepo depame wa: apa ulugiyemale koko di watle nati-ipa:? Adipalati, God yu bukata atlemama di mamadulotapo dalupa dulu dla siyamuwa oloma edla Mosestapo pepele di tle mena dayaye yia: watle hapimduwapo. Epapedeme Mosestapo di mamadulo dla epapele koko hauwapo. Ame

wa: dita wa: dla mikadepe dlepo depame apa kokoye di watle nati-ipa:?" diyo.

³² Epalati asiyama Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, "Na: ikadepe koko wua: watle atlema. Mosestapo wua: mamadulo watle pepele di tle daya pohapina. Amasiyama na: Atapo yia: watle daya eye hapimduwapo. Epapedeme ma ya:tapo woloma ikadepe dayaye Pepele di tle wua: watle hamilipe. ³³ Epedeme God ya: pasakalo dayaye Pepele di tle ma ta:lamo hema malale oplamipo. Adipalati, ya:tapo ta:la so dla pasakalo hapimhalapo."

³⁴ Epalati asiyama opatapo ya: watle epo atlaiyo, "Wa: alila hapuloma dulu dla di watle pasakalo daya eye hapimhalane," diyo.

³⁵ Epame Yesutapo epo atlaiyo, "Na:ye pasakalo dayapo. Epedeme oplami antapo na: hala dla pulupiye, ya: matle daya pota:lowa. Epame oplami antapo na: dla mikadepe dlepiye, ya: yú ma pota:lowa. ³⁶ Epapedeme na: wua: watle koko hapulomaye ma-atlamuwapo, epame wua: na: koko ma-natiwapo. Amasiyama wua: ala na: dla pomikadepe desema. ³⁷ Epedeme na: Ata na: watle hapili sotapo na: hala dla pumullupe. Epalati na:tapo yia: dulu dla oplami haleye po-alliwa. ³⁸ Adipalati, na:tapo Pepele di tle ta:lamo hema maluwaye, monolo solotamale koko halowedeme pomalana. Amasiyama na: A, na: tane dle oplamita solotamale koko tlo hala maluwapo. ³⁹ Epapele dulu dla ya:ta solotamale kokoye ipo. Ya: posolotamasema, ya:ta na: watle hapili so dulu dla oplami haletapo haodloweye. Amasiyama mosukulu alila dla na:tapo yia:ye

palli tle ma pasakalo dla hohopo ta:ta:dlowepo. ⁴⁰ Adipalati, na: Ata solotamapo, opa anawolotapo Maseyemala natipame ya: dla mikadepe dlepiye, yia:ye halepo halepo pasakalo halepe. Epalati na:tapo mosukulu alila dla yia:ye palli tle hohopo ta:ta:dlowepo.”

⁴¹ Epapele oloma edla Yesutapo atlemama, “Na:ye Pepele di tle malale dayapo,” dlati Yu sotapo dalepame siyalasiyalademama yu baliyo. ⁴² Epame yia:tapo epo atlamyaiyo, “Oplami iye Yosep yami Yesupo. Adipalati, di ya: a mate epo ya: wai mate dimalamana. Epapedeme ya:ye adipo atlemama, ‘na:ye Pepele di tle maluwa,’ demsela:ma:?” demyaiyo.

⁴³ Amasiyama Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: dulu dla yu balle koko elaye medla gudiya,” diyo. ⁴⁴ “Adipalati, Atapo na:ye tane duwapo. Epapedeme oplamitapo meyelo na: hala dla populuwa. Amasiyama Atapo ha:ha:mhallalo oplamita na: hala dla pulupe. Epalati na:tapo mosukulu alila dla ya:ye powale tle hamame ta:dlowepo. ⁴⁵ Epapedeme God tle yu hapame molo atlalo oplami haletapo epo hatitimuwapo, ‘Godtapo opa hapulomaye imelepe,’ duwapo. Epapedeme opa anawolotapo A yu dalepame ya: tle koko malamelepiye, yia:ta na: hala dla pulupe. ⁴⁶ Epapedeme oplami haletapo Aye ponatina. Amasiyama hatlo A God tle malale oplamitapo A natiloweeye, ya:malamana. ⁴⁷ Epapedeme na: ikadepe kokoye wua: watle atlema. Oplami antapo na: dla mikadepe dlepiye, ya:ye halepo halepo pasakalo halepe. ⁴⁸ Epapedeme na:ye

pasakalo hamilalo dayapo. ⁴⁹ Epapele dulu dla wua: mamadulotapo dalupa dulu dla mena daya dlomsiyamduwapo. Epapele tlope daya e dele soye mo-paliwapo. ⁵⁰ Amasiyama pasakalo hamilalo daya iye Pepele di tle maluwapo. Epapele dulu dla daya e dlalo sotapo popalliwa. ⁵¹ Epedeme Pepele di tle malale pasakalo daya eye na:po. Epapele dulu dla opa anawolotapo daya eye dlomelepiye, yia:ye kokó ha:ha:po ha:ha:lepe. Epedeme na:ta hamilowe daya eye na: mopo, ta:lamo sotapo pasakalo halepo depame.”

⁵² Epalati Yu sotapo yu i dalepame yia: dulu dla yu balemyemama epo atlamyaiyo, “Oplami iye adipo ya: moye di watle delepo depo hamipa:?” demyaiyo.

⁵³ Epalati Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Na: ikadepe koko wua: watle atlema. Wua: Opa Yami omali mate mo mate podlalo wekelepiye, ikadepe pasakalotapo wua: dulu dla pohallowa. ⁵⁴ Epedeme opa anawolotapo na: mo mate epo na: omali mate dlomelepiye, yia:ye halepo halepo pasakalo halomelepe. Epalati mosukulu alila dla na:tapo yia:ye palli tle hohopo ta:ta:dlowepo.

⁵⁵ Na: omali mate epo na: mo mateye dlowe alisisi ikadepepo. ⁵⁶ Epapele dulu dla opa anawolotapo na: mo mate epo na: omali mate dlomha:ha:ma:, yia:ye na: dulu dla ha:ha:po. Epalati na: mape yia: dulu dla halapo. ⁵⁷ Epedeme na: tane duwa Atapo pasakalo halemhallati na: mape halapo. Epa-
pedeme na: mo mate epo na: omali mate demhal-
lalo oplamitapo na: tle pasakalo hamhallepe.

⁵⁸ Epapele dulu dla na:ye wua: mamadulotapo

daya dlomsiyamale pe-epapena. Adipalati, yia:ta daya e dlomsiyamuwatapo yia: dla pasakalo pohamina. Amasiyama na:ye Pepele di tle malale pasakalo daya ikadepepo. Epedeme oplami antapo daya iye delepiye, ya:ye kokó halepo halepo pasakalo hallepe.”

⁵⁹ Yesutapo Kapaniyem inoma sumalalo aya dulu dla opa hapulomaye imhalemama koko hapuloma iye atlamhalaiyo.

Pasakalo hamilalo yu

⁶⁰ Epapeleye Yesu ya: dolumsiyamale so opa opitapo Yesuta imale koko dalepame epo atlamyaiyo, “Imale koko iye pta sikemte kokalena. Oplami anta yu i halowe ala:ta:?” demyaiyo.

⁶¹ Epapele dulu dla Yesutapo ya: dolumsiyamale sota yia: dulu dla yu balempopale malapame yia: watle epo atlaiyo, “Na:ta atlama koko itapo wua: dla wotiyalle hamima:? ⁶² Koko ita wua: dla wotiyalle hamima dlepiye, amasiyama wua: Opa Yamita ma ilame Pepele di dla hetla natipo adipo malapa:? ⁶³ Epedeme Sokotapo pasakalo hapimhalapo. Amasiyama mota solotamale kokotapo pasakalo pohapimhalasema. Epapedeme na:ta wua: watle atlamale yu dulu hema Soko mate pasakalo mate elapo.”

⁶⁴ Yesu ya: tatile ma-natiyo, opa anawolotapo ya: dla pomikadepe dlalo wekelowe soye. Epame ya:ye hamame opahale do tama dla homellowe oplami mape ma-natiyo. Epapedeme ya:tapo yia: watle epo atlaiyo, “Opa opi wua: dulu dla ha:ha:ye ala na: dla pomikadepe desema. ⁶⁵ Epapele koko tle na:tapo yu iye wua: watle ma-atlalepo,

‘Oplami haletapo isikimi na: hala dla populuwa. Amasiyama Atapo ha:ha:mhallalo oplamita na: hala dla pulupe,’ dlepo.”

⁶⁶ Yesutapo yu i atlamhalepo gudlati ya: dolumsiyamalalo so opa opitapo ma ya: dolumala allimama ya: tle alikili a:ma potamalaiyo.

⁶⁷ Epalati Yesutapo ya: alotle tlalo so 12 watle epo atlaiyo, “Wua: ma na: saliyomtapa:?” diyo.

⁶⁸ Amasiyama Saimon Pitata epo atlaiyo, “Lod, di ana hala dla tapa:? Hatlo wa: yutapo pasakalo hapimhalapo. ⁶⁹ Epedeme di wa: dla mikadepe dema. Adipalati, dimalamana, wa:ye God tle malale aiyalma oplamipo,” diyo.

⁷⁰ Amasiyama Yesu asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na:tapo opa 12 wua:ye mo-hohomuwapo. Amasiyama wua: dulu dla bataliya walle oplami ma me-halapo.” ⁷¹ Epedeme Yesutapo yu ipo atluwaye, Saimon Iskaliyot yami Yudas kokoye atlemama apuwapo. Adipalati, Yudasye ya: mape Yesu ya: alotle tlalo so 12 alumale dulu dla haluwapo. Amasiyama alotle ya:tapo Yesuye hamame opahale do tama dla homeluwapo.

7

Yesu ya: eidulota Yesu dla pomikadepe dle koko

¹ Epedeme koko ita tame gudlati Yesutapo Yudiya mo dla sela:la alimama ma isikimi Ga:lili mo dla sela:iyo. Adipalati, Yudiya mo edla Yu so dokopala sotapo Yesu yumuluwe api totamsiyamaiyo. ² Epapeleye Yu sotapo yia: Kimna:ya daya dele alilata mo-teteka:mpuaiyo. ³ Epalati Yesu ya: eidulotapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa:

mo i melepame ma Yudiya mo dla tane, wa: dolumsiyamalalo sotapo wa:ta ulugiyemale koko halati natilipo depame. ⁴ Adipalati, oplamitapo opa hapulomata ya: koko malastlepo dlepiye, ya: hemele pohaohaodemsela:lowa. Epedeme wa: ulugiyemale kokoye woloma haliyamale dla halomsela:ne, opata wa: koko natilipo depame,” diyo. ⁵ Epapele dulu dla Yesu ya: eiduloye ala Yesu dla pomikadepe dlalo ha:ha:iyo.

⁶ Epalati Yesuta asiyama yia: watle epo at-laiyo, “Na:ta Yelusalem dla tlowe alilaye ala po-umasema. Amasiyama wua: tlo tamalaiya.

⁷ Epedeme ta:lamo sotapo wua:ye po-allisemde. Amasiyama yia:tapo na: tlo allimdepo. Adipalati, na:tapo yia:ta batalimale koko halomale hapulo-maye haliyamale dla bobotimatipo atlamhalapo.

⁸ Epapedeme wua: tlo daya dele dla tamalaiya. Amasiyama na: tlo potlowa. Adipalati, na: alila ala po-umasema.” ⁹ Yesuta epo atlepame Ga:lili mo medla me-halaiyo.

Yesutapo Kimna:ya daya dele dla opa imhalale koko

¹⁰ Yesu ya: eidulota Kimna:ya daya dele dlowedeme Yelusalem dla me-hetale hallati Yesu ya: ma alotle hetaiyo. Amasiyama ya: opa inoma dali dla tla alimama hemele hetaiyo. ¹¹ Epalati daya dele dulu edla Yu so dokopala sotapo Yesu totamyemama, “Yesu da:?” demyaiyo.

¹² Epalati opa alumale patotapo hemele yia: dulu dla Yesu koko dla yu topulolemyemama opita, “Yesuye oplami ka:pi,” dlati asiyama opita, “Hao, ya:ye opa isikimi elemale tle alikili dla

elemtama,” demyaiyo. ¹³ Amasiyama yia:tapo dokopala so wowota:mama yia:ta Yesu koko dla yu topulolleye haliyamale dla po-apena.

¹⁴ Epame daya demha:ha:le mo-duka dla hallati Yesutapo aiyalma aya dla hetame God yu imolowe mo-kotiyamaiyo. ¹⁵ Epalati Yu sotapo ya:ta imale koko natipame sikemte yiyeliyo. Yia:tapo yiyele-mama epo atlamyaiyo, “Oplami iye adipammama God yu hapulomaye sikemte malastepo halema:? Adipalati, ya:ye posukulu dena,” demyaiyo.

¹⁶ Epalati asiyama Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Na:ta imale koko iye isikimi na: tle popuasema. Amasiyama na: tane dle God tle puapo. ¹⁷ Epedeme Godta solotamale koko tlo hali depo malamalalo oplamitapo na:ta imale koko ita ikadepe God tle puaye malanatilipe. Epame na:ta isikimi monolo malamale tle po-imalalo wekemde koko ma malanatilipe. ¹⁸ Epapedeme oplamitapo isikimi ya:ta malamale tle imsela:lepiye, ya:ye ya:skamu ya: hi di dla ta:dlowedeme apopo. Amasiyama oplami antapo isikimi ya: tane dle oplami koko tlo imsela:lepiye, ya:ye ya: tane dle oplami hi tlo di dla ta:dlowedeme apelepe. Epapedeme ipapele oplami dla woloma ka:dle koko mate ikadepe koko mateta elapo. ¹⁹ Epedeme Mosestapo wua: watle aiyalma hatitimale ma-hamiwapo. Epapele tlope wua: dulu dla oplami haletapo aiyalma eye woloma podolumhalasema. Epame wua: ma adipalati na: yumuluwedeme amma:?”

²⁰ Epalati opatapo asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: bataliya yemalata wa: dulu dla hetlati yu epo

atlapo. Di wa: yumuluwe yu po-atlempopa:sema,” diyo.

²¹ Amasiyama Yesutapo yia: watle asiyama epo atlaiyo, “Na:tapo wua:ta inoma sumalalo alila dla ulugiyemale koko hatlo halati wua:ta hapulomata natipame me-yiyeluwapo. ²² Epapele dulu dla wua: mape Mosesta aiyalma hatitimale dolumha:ha:mama wua:ta inoma sumalalo alila dla oko me-halomha:ha:mdepo. Adipalati, wua:tapo Mosesta aiyalma hatitimale dolumama wua: akimlala opiye wua:ta inoma sumalalo alila dla kapala kotimdepo. Epele dulu dla ikadepe Mosestapo kapala kotimolowe dla aiyalma hatitimale iye pohamina. Amasiyama wua: mama A:iblahamta hamiwapo. ²³ Epapedeme wua:tapo Mosesta aiyalma hatitimale hauwokokomalala depame inoma sumalalo alila dla owayimlala kapala kotimha:ha:mdepo. Ame wua: adipalati na:ta esiyele oplamiye wua:ta inoma sumalalo alila dla ka:dlati na: watle siyalasiyaladema? ²⁴ Epapedeme wua: koko iye woloma sikemte momalamelepiye, eta wua:tapo na:ta atlama kokoye ikadepe mleni dlepe.”

Yesuye ikadepe Kelisota:?

²⁵ Epedeme Yesuta yu ipo atlati dalepame Yelusalem so opa opitapo yia: dulu dla epo atlamyaiyo, “Oplami iye di dokopala sota yumuluwa demde oplami eye ipa? ²⁶ Amasiyama ya:tapo opa hapuloma inoma dali tle imhallati oplami haletapo yu hale po-atlasema. Epedeme di dokopala sota ya:ye ikadepe Keliso mle deyo. ²⁷ Amasiyama dita omha:ha: Kelisota

pulupiye, oplami haletapo ya:ta puale mo woloma pomalamolowa. Epapele tlope Yesuta puale moye, ma-dimalamana,” demyaiyo.

²⁸ Epalati Yesutapo aiyalma aya dla imhalemama yu teta:le mate epo atlaiyo, “Yao, ikadepe, wua: na: koko mate epo na:ta hallalo mo mate mo-wua:malamana. Amasiyama na: monolo solotamale tle hema puame pohalasema. Hao, na: tane duwa oplamiye ikadepepo, epele tlope wua: ya:ye powua:malamana. ²⁹ Asiyama hatlo na: tlo na:malamana. Adipalati, na: ya: tle puwa oplamipo, ya:tapo na:ye wua: dla tane duwapo.”

³⁰ Epapele oloma edla dokopala so yia: solotamaiyo, Yesuye medla hamolowedeme. Amasiyama oplami haletapo ya: dla koko hale pohaiyo. Adipalati, ya: alilatapo ala popuana.

³¹ Amasiyama opa opitapo Yesu dla mikadepe demama epo atlamyaiyo, “Oplami haleta ulugiyemale koko halomsela:mama Yesuta ulugiyemale koko halomsela: iye potla:mtlowa. Epedeme Yesu iye ikadepe dita omha:ha:uwa Kelisopo,” demyaiyo.

³² Epapeleye opatapo Yesu koko dla epo atlamyelati Pa:lisi so mate epo dokopala so mateta dalepame aiyalma aya alikili tle omha:ha:lalo so watle, “Yesu hamala taiya,” diyo.

³³ Yesu ma opa dla atlemama epo atlaiyo, “Na: ala alila kiyele yemala hema wua: mate hal-lowepo. Epame ma ilame na:ye tane duwa oplami hala dla tlowepo. ³⁴ Epalati wua: ma oloma edla na:ye totamelepe. Amasiyama wua: na: ponatilowa. Adipalati, wua: na:ta tame hallowe mo dla tloweye po-ala:na,” diyo.

³⁵ Epalati Yu sotapo yiskamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, “Di ya:ye hadima tale hallati ya: ponatilalo wekepa:? Podimalamana, ya: ma di opa opita Guliki so mo dla tame ha:ha:ye, ya: ma edla tame hallowedeme apeyo. Epame Guliki so dla God yu imsela:lowedeme apeyo. ³⁶ Epame ya:ta di watle atlemama ‘Wua: na: totamelepe, amasiyama wua: na: ponatilowa,’ dleye, apa koko atlemama api? Epame, ‘wua: na:ta tame hallowe mo dla tloweye po-ala:na,’ dle ma apa koko atlemama api?” demyaiyo.

Pasakalo yú koko

³⁷ Epapeleye Kimna:ya daya dele mosukulu alilaye pta koko pato. Epedeme alila oloma edla Yesuta sila:time halemama yu teta:le mate epo atlaiyo, “Oplami antapo yú ta:mhallepiye, ya: puame na: hala dla yú delepe. ³⁸ Epame God yutapo epo atlapo, ‘Oplami antapo na: dla mikadepe dlepiye, pasakalo halemhala yútapo ya: dulu tle alowamhallepe.’ ” ³⁹ Epedeme Yesutapo koko i atluwaye, ya: dla mikadepe dle so dla Hela:dle Soko hamilowe kokoye atlemama apuwapo. Amasiyama oloma edla Hela:dle Soko eye ala opa watle pohamina. Adipalati, Yesuye ala A hala dla pehetana.

⁴⁰ Epapedeme opa opitapo Yesuta atlamale yu dalepame epo atlamyaiyo, “Oplami iye ikadepe God tle yu hapame molo atlalo oplami dita pulupe depo omha:ha:uwa oplami i mle,” demyaiyo.

⁴¹ Epalati opa opitapo epo atlamyaiyo, “Ya:ye Kelisopo,” demyaiyo. Amasiyama ma opita epo

atlamyaiyo, “Hao, ya:ye po-Keliso. Adipalati, Keliso adipammama Ga:lili mo tle pupa:? ⁴² Ame adipalati, God yu bukata epo atlapo, ‘Kelisoye Deibidi ya: mamadulo dulu tle pulupe. Epame ya:ye Deibidi ya: mo Betliyem dla hamelepe,’ depo,” demyaiyo.

⁴³ Epammama Yesu koko dla opa dla duka hukulli elaiyo. ⁴⁴ Epame opa opi yia: solotamaiyo, Yesuye hamolowedeme. Amasiyama oplami hale-tapo ya: dla koko hale pohaiyo.

Yu so dokopala sotapo pomikadepe dle koko

⁴⁵ Epapele oloma edla Yesu hamala taiye dle sota ma isikimi ilame pula natipame Yu so dokopala so mate epo Pa:lisi so mateta yia: watile epo atlaiyo, “Wua: adipalati Yesu hema pohamame pulalo weki?” diyo.

⁴⁶ Amasiyama yia:tapo asiyama epo atlaiyo, “Di oplami haleta Yesuta yu atlemhalale epo atlati podalesemde,” diyo.

⁴⁷ Epapalati asiyama Pa:lisi sota yia: watile epo atlaiyo, “Wua: mape ya:ta imale koko dla mo-tuluyo? ⁴⁸ Amasiyama Pa:lisi so dia: dulu dla epo dokopala so dia: dulu dla oplami haleta ya: dla mikadepe dle pohalasema, hao. ⁴⁹ Amasiyama isikimi mo sotapo ya: dla mikadepe demyapo. Adipalati, yia: Mosesta aiyalma hatitimaleye poyia:malamana. Epedeme yia:ye Godta kasilamale dulu dla ma-ha:ha:po.”

⁵⁰ Epapeleye yia: dulu dla Pa:lisi oplami hale me-halaiyo, ya: hiye Nikodimas. Ya:ye ka:yapa utula:la Yesu natila tale oplamipo. Epedeme

ya:tapo epo atlaiyo, ⁵¹ “Mosesta aiyalma hatiti-male dolumama di poka:dena, oplamiye ya: koko tatele pogladlalo isikimi ya: batalimale asiyama hamiloweye,” diyo.

⁵² Epalati Pa:lisi so opa opi mate epo dokopala so mateta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: mape Ga:lili oplamita:? Wa: God yu woloma sesa:pame mala-mane. Adipalati, God yu bukata atlemama, God tle yu hapame molo atlalo oplami haleye Ga:lili mo tle populuwa depo.”

[⁵³ Epame esemale medla gudepame opa hapulomatapo me-yia: aya dla tamalaiyo.

8

A:yata upo oplami uhalë koko

¹ Amasiyama Yesu tlo Olipi tamali dla taiyo. ² Epame utulala ikadepe ma aiyalma aya dla hetame hallati opa hapulomatapo ya: hala dla pumulaiyo. Epalati ya:tapo edla polomama opaye impolaiyo.

³ Epapele oloma edla aiyalma imalalo so mate epo Pa:lisi so mateta upo oplami uhalë a:yaye hamame puame opa mila:pi tle pameliyo. ⁴ Epammama yia:tapo Yesu watle epo atlaiyo, “Imalalo oplami, di a:ya itapo upo oplamiye uhamsela:lati natipo hema hamampua. ⁵ Epedeme Mosesta aiyalma hatitimaletapo epo atlapo, ‘A:ya hale antapo koko ipapele halepiye, ya:ye ewala mate kelepo yumi demha:ha:lepe,’ depo. Epapedeme wa: di atlane, di a:ya hema apa koko hapa:?” diyo. ⁶ Epapele dulu dla yia:tapo apa

api tle Yesuye hampa: depame ya: watle atlanatili iye atlaiyo.

Amasiyama Yesuta ta:la dla heodepo polomama ya: do mate ta:la dla ilimpolaiyo. ⁷ Amasiyama yia: atlanatili yu ala me-atlamha:ha:lati Yesutapo sila:time halemama yia: watle asiyama epo atlaiyo, “Epapedeme wua: dulu dla oplami anta batalimale koko pahalalo wekemdi, ya: tatile a:ya hema ewala hame hotlepe,” diyo. ⁸ Yesu epo ma ta:la dla tulumheodepo polomama ya: do mate ta:la dla ilimpolaiyo.

⁹ Epalati opata Yesu yu dalepame wowota:mama tototalo tle kotiyapo meyelo teleta meyelo teleta demtamama amkoteta:le dla tame gudiyo. Yia:ta hapulomata potamama isikimi Yesu mate a:ya mate tlo medla pomeliyo. ¹⁰ Epalati Yesutapo sila:timhalemama a:ya e watle epo atlaiyo, “A:ya, wa: alilalo so opa hapuloma hema ha:ha:le da:? Oplami haleta wa: watle wa: batalimale asiyama dla wotiyalle hamiloweye, me-pomeli?” diyo.

¹¹ Epalati asiyama a:ya eta Yesu watle epo atlaiyo, “Hao, oplami hale popomelena. Yia:ta hapulomata mosukulu pota,” diyo.

Epapalati Yesutapo ya: watle epo atlaiyo, “Na: mape wa: watle batalimale asiyama pohamilowa. Epedeme wa: ma-tane. Amasiyama wa: batalimale koko matle halomhalemiyo,” diyo.]

Yesuye ta:lamo hela:dlepo

¹² Epame Yesuta matle opa dla imhalemama epo atlaiyo, “Na:ye ta:lamo hela:dlepo. Epedeme na: dolumpulalo oplamitapo amtuwale dulu

dla posela:lowa. Amasiyama ya:tapo pasakalo halemhallalo dla semtlalo hela:dleye halepe,” diyo.

¹³ Epalati Pa:lisi sotapo asiyama epo atlaiyo, “Wa: isikimi wa:skamu wa: koko tlo atlamhalema. Epedeme di wa:ye pomikadepe desema,” diyo.

¹⁴ Epapalati Yesutapo asiyama yia: watle ma epo atlaiyo, “Yao ikadepe, na:ta atlama koko iye naskamu na: kokoye atlamama apopo. Epapele tlope na:ta atlama koko iye ikadepe. Adipalati, na: na:malamana, na:ta halepo maluwa moye. Epame na: ma na:malamana, na:ta tame hallowe moye. Amasiyama wua: na:ta puwa mo mate epo na:ta tlowe mo mateye ala powua:malamana.

¹⁵ Epedeme wua: ta:la sota yimkadulo koko glademde api tle koko glademdepo. Amasiyama na: ya:mkale koko pogladesemde. ¹⁶ Epapele tlope na:ta opa koko gladli dlepiye, na: woloma ikadepe koko tle ka:depo koko gladlepe. Adipalati, na:ye monolo pohalasema. Na: A, na:ye tane duwatapo na: mate halapo. ¹⁷ Epapedeme Mosesta aiyalma hatitimaletapo epo atlapo, ‘Koko hatlo dla opa dapiyamtetapo mikadepe dlepiye, koko eye ikadepepo,’ depo. ¹⁸ Epapedeme na: mape aiyalma koko edla dolumama naskamu na: koko dla mikadepe koko atlapo. Epame na: A mape na: koko dla ya: ma ikadepe koko atlapo.”

¹⁹ Epalati asiyama Pa:lisi sota ya: watle epo atlaiyo, “Wa: a da:?” diyo. Amasiyama Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Wua: ala na: A koko mate epo na: koko mate pomalamalalo ha:ha:pa? Wua: na: koko malamaleta ammatiye, eta na: A koko mape wua:malamelemla,” diyo.

²⁰ Epedeme Yesutapo koko hapuloma iye aiyalma aya dulu dla mani kolumalalo mo mateka:pi dla halemama opaye imhalaiyo. Amasiyama oplami haletapo ya:ye pohamana. Adipalati, ya: alila ikadepeye ala popuana.

Yesuta ya:skamu ya:koko atlale

²¹ Epame Yesutapo ma epo atlaiyo, “Wua: na:ta haka:ma dla tlati na: totamelepe. Amasiyama wua: na:ta ta mo dla puluweye po-ala:na. Epedeme wua: batalimale dulu dla me-ha:ha:mama batalimale mate me-pallipe,” diyo.

²² Amasiyama Yu sotapo epo atlamyaiyo, “Yesu adipammama ipo atlema:, ‘wua: na:ta ta mo dla puluweye po-ala:na,’ dema:? Pona:malamana, Yesu ya:skamu yumuluwedeme apeyo,” demyaiyo.

²³ Epalati Yesuta yia: yu dalepame asiyama epo atlaiyo, “Wua: mo isili hema ha:ha:lalo sopo. Amasiyama na:ye di dla hallalo oplamipo. Epapedeme wua:ye ta:lamo sopo. Amasiyama na:ye pota:lamo oplami. ²⁴ Epapele koko tle na:tapo wua: wadle atlemama, wua: batalimale dulu dla pallipe dlepo. Adipalati, na:tapo ‘Na:ye Na:po’ dlati wua: na:ye pomikadepe dlalo wekelepiye, wua:tapo wua: batalimale dulu dla pallipe.”

²⁵ Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Ame wa:ye anata:?” diyo. Epalati asiyama Yesutapo yia: wadle epo atlaiyo, “Ka:yapa kotiyamale dla na:tapo na: koko hapulomaye wua: wadle ma-atlamuwapo. ²⁶ Epedeme na:tapo wua: dla batalimale so dlowe kokoye pta pasataleta elema. Amasiyama na: isikimi na: tane duwa oplamita

atlamale koko tlo ma opa dla atlamsela:mde. Adipalati, ya:ye isikimi ikadepe koko tlo atlalo oplami.”

²⁷ Epapele dulu dla Yesutapo ya: A koko atlemhalaleye, Yu sotapo dalepame woloma pomalamalalo wekiyo. ²⁸ Epalati Yesutapo ma yia: watle epo atlaiyo, “Epedeme wua:tapo Opa Yamiye hamame ta:dlepiye, edla wua:tapo na: kokoye woloma malanatilipe. Epame wua: mape na:ta monolo solotamale tle koko pahalomalalo wekemsela: ma malanatilipe. Adipalati, na:ye isikimi na: Ata imale koko tlo atlamsela:po. ²⁹ Epedeme na: tane duwa oplamiye na: mate halapo. Epapedeme ya: na:ye pomeleme tasemde. Adipalati, na: isikimi ya: dla siyele hamilowe koko tlo halomsela:po.” ³⁰ Epapeleye Yesuta koko iye atlammhallati opa hapulomatapo ya: dla mikadepe diyo.

Ikadepe kokota batalimale dulu tle opa eleme alikili dla woyamolowe koko

³¹ Epapele dulu dla Yesutapo ya: dla mikadepe dle so watle epo atlaiyo, “Wua:tapo na:ta imale kokoye woloma kokata hampame e dolumsiyamelepiye, eta wua:ye ikadepe na: dolumalalo so dlepe. ³² Epame wua: mape ikadepe koko ma malastlepe. Epalati asiyama ikadepe kokotapo wua:ye wotiyalle upiyele dulu tle alikili dla eleme woyamelepe.”

³³ Epapalati ma yia:tapo Yesu watle epo atlaiyo, “Dia:ye A:iblaham ya: mamadulopo. Epedeme dia:ye oplami haleta dokopala depo halemama

wotiyalle dulu dla asiyama pa:le oko dla pohati-tipo halana. Ame wa: adipalati di watle atlemama, 'wotiyalle upiyele dulu tle ma alikili dla woyamaiya,' dema:?"

³⁴ Epalati Yesutapo asiyama yia: watle epo atlaiyo, "Na:ye ikadepe koko wua: watle atlema. Oplami antapo batalimale koko halepiye, batalimaletapo ya:ye dokopala depo halapo.

³⁵ Epedeme wua: malamaiya, asiyama pa:le oko halalo oplamitapo ya: dokopala oplami mate woloma aya dulu dla kokó pohalasemde. Amasiyama Maseyematapo ya: A aya dulu dla kokó halepo halemdepo. ³⁶ Epapedeme Maseyematapo wua:ye batalimale dulu tle alikili dla eleme woyamelepiye, wua:ye dulu etle ikadepe ma alikili a:ma woyamapo.

³⁷ Epedeme na:malamana, wua:ye A:iblaham ya: mamadulopo. Amasiyama epapele tope wua: na: yumuluwedeme sikemte solotamapo. Adipalati, wua: na:ta imale kokoye woloma pohasema.

³⁸ Epedeme na:tapo na: Ata na: watle imale kokoye wua: watle atlamsela:po. Amasiyama wua: mape wua: ata imale kokoye dolumsiyamapo."

³⁹ Epalati yia: Yesu watle asiyama epo atlaiyo, "Di aye A:iblahampo," diyo.

Amasiyama Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, "Wua:ye ikadepe A:iblaham ya: akimlala depo ha:ha:leta ammatiye, eta wua:ye A:iblahamta koko halomhalale epapele kokoye ma wua:ta halomha:ha:lemla. ⁴⁰ Epapele tope wua: na:ta Godta na: watle ikadepe koko hamiliye atlamsela:lali na:ye yumuluwedeme sikemte solotamapo. Amasiyama A:iblahamtapo epapele

kokoye pohamdena. ⁴¹ Epapedeme wua:tapo wua: ata koko halomhalale hatlo metlo ma wua:ta halomha:ha:po.”

Epalati yia:tapo Yesu watle epo atlaiyo, “Dia:ye pogupa yimlala. Amasiyama Godye hatlo di A ikadepepo,” diyo.

⁴² Amasiyama Yesutapo ma asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Godye wua: A ikadepe dematiye, wua: na:ye sikemte bokotiyapo malamelemla. Adipalati, na:ye God tle puame hema halapo. Ya:tapo na:ye tane duwapo. Epedeme na: monolo solotamale tle puame hema pohalasema. ⁴³ Wua: adipalati na:ta atlamhala koko iye dalepame woloma pohalalo wekema:? Pona:malamana, wua: na:ta imale koko iye dalla allimapo apopo.

⁴⁴ Epapedeme wua: aye Saitenpo. Epedeme wua:tapo ya:koko natipame ya:ta solotamale koko halowe tlo sikemte solotamha:ha:po. Adipalati, ya:tapo ka:yapa kotiyamale sitali tle ya:mkale yumulalo oplami halemama ya:mkale mala-atlalo oplami depo haluwapo. Ame adipalati, ya: dulu dla ikadepe koko hale hawa ikadepe. Epedeme ya:tapo mala-atlepiye, ya:tapo isikimi ya:skamu ya:ta hala koko ikadepeye nati-imdepo. Adipalati, ya:ye mala-atlalo oplami ikadepepo. Epapele dulu dla ya:ye mala-atlalo koko hapuloma dulu dla yia: a ikadepe hatlo ya:ta halapo.

⁴⁵ Amasiyama na: ikadepe koko tlo atlamsela:lati wua:tapo na:ta atlamsela: koko dla pomikadepe desema. ⁴⁶ Epedeme wua: dulu dla oplami hale halema:, na:ye batalimale oplami dloweye? Hao, pohalasema. Wua: adipalati na:ta ikadepe koko tlo atlamsela:lati na: dla pomikadepe dlalo

wekema:? ⁴⁷ Epedeme God ya: opatapo God yu dalepame yu eta atlama kokoye halomha:ha:lepe. Amasiyama wua:ye po-God ya: opa. Epapele koko tle wua: ya: yuta atlama koko dalepame pohasema.”

Yesuta A:iblaham tla:mtamhala koko

⁴⁸ Epame Yu sotapo asiyama Yesu watle epo atlaiyo, “Dita wa:ye Samaliya oplami bataliya walle dleye, ikadepe atlalepo.”

⁴⁹ Amasiyama Yesutapo asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na: dulu dla bataliya yemala haleta pohalasema, hawa ikadepe. Amasiyama na: isikimi hatlo na: A hi di dla ta:demama apopo. Epapele tlope wua:tapo na: dla putlomale yu atlalepo. ⁵⁰ Epedeme opata na: hi di dla ta:dlepo depame na:tapo koko iye pohamsela:sema. Amasiyama haletapo sikemte solotamapo, opata na: hi di dla ta:dlepo depame. Ya:ye koko gladlalo oplamipo. ⁵¹ Epapedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Oplami antapo na: yu dalepame salladepo sela:lepiye, ya:ye popolowa.”

⁵² Epalati Yu sotapo Yesu watle epo atlaiyo, “Di wata mo-malanatima, wa:ye bataliya walle oplamipo. Adipalati, wa:tapo ka:yapa ipo atlalepo, ‘oplami antapo na: yu dalepame salladepo sela:lepiye, ya:ye popolowa,’ dlepo. Amasiyama di mama A:iblaham mate epo God tle yu hapame molo atlamalalo so mate mo-paliwapo. ⁵³ Epedeme wa: di mama A:iblahamyeye wa:ta tla:mtlowedeme amma:? Adipalati, di mama A:iblahamyeye mo-pouwapo, epame God yu molo atlamalalo so mape mo-paliwapo. Epapele dulu

dla wa: wa:skamu wa:ye ana depo malama:?”
diyo.

⁵⁴ Epalati Yesutapo ma asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na:ta koko hamsela: ita isikimi na: hi tlo di dla ta:dlowe kokota ammatiye, na:ta koko hamsela: iye koko pale hallemla. Amasiyama na: Atapo na: hi di dla ta:demhalapo. Ya:ye wua:tapo wua: God demdepo. ⁵⁵ Amasiyama wua:ye ya: powua:malamana. Amasiyama na: tlo na:malamana, ya:ye. Ame adipalati, na:ta atlemama, ‘na: ya: kokoye yeliyena,’ dematiye, na: mape wua:ta mala-atlamha:ha:ye epammama naskamu na:ye mala-atlalo oplami dlemla. Epapele tlope na: ya: kokoye na:malamana, epame na: ya:ta atlamhala koko dla salladepo sela:po. ⁵⁶ Epedeme wua: mama A:iblahamtapo na:ye nati-pame sikemte siyeuwapo.”

⁵⁷ Epalati asiyama yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ala wa:ta halaleye 50 sokomoko pomasema. Epapele tlope wa: adipammama, ‘na:ye A:iblaham me-natiwa,’ dema:?”

⁵⁸ Amasiyama Yesutapo asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na:tapo ikadepe kokoye wua: watle atlema. Na:ye Na:po. Adipalati, A:iblaham ala pohallalo hallati na: tatele ka:yapa mahaluwapo.” ⁵⁹ Yesuta epo atla dalepame yia:tapo siyalasiyaladepame ewala halopo ya:ye ewala mate kelemala yakomaiyo. Amasiyama Yesutapo aiyalma aya dulu tle hemele alikili a:ma woyamaiyo.

Yesutapo oplami mepo inoma pa:le hamale ka:dle

¹ Epedeme Yesu ya: tamhalemama oplami hale natiyo. Ya:ye ya: waita hammama mepo inoma pa:le hamaiyo. ² Epapeleye Yesu ya: alotle tlalo sotapo Yesu watle epo atlaiyo, “Labai, ana batalimaletapo ya:ye mepo inoma pa:le hamuwa? Me-ya: batalimaleta apuwa, o ya: wai mate epo ya: a mate yia: batalimaleta apuwa?” diyo.

³ Epalati Yesutapo epo atlaiyo, “Oplami inoma pa:le iye me-ya: batalimaleta po-apena, epame ya: wai mate epo ya: a mate yia: batalimaleta po-apena. Amasiyama oplami etapo mepo inoma pa:le hamuwa ya: dulu kokoye ipo elema. God-tapo ya:ta itiyamale kokoye ya: tle nati-iliwedeme apuwapo. ⁴ Epedeme di alila ala me-hela:depo hallati na: tane dle oplami ya: oko hamtlowepo. Epame utula:lata mo-pulati opatapo ma oko po-hamha:ha:lowa. ⁵ Epedeme na:tapo ta:lamo hema ala me-halatapo ta:lamo tuloma epapele some halapo.”

⁶ Yesu yu iye atlepame ta:la dla mitikape tisitepo dota giligidepame oplami inoma dla hutupameliyo. ⁷ Epame oplami watle epo atlaiyo, “Wa: tame Sailoam yú kolomale dla wa: inoma solopahane,” diyo. Epedeme Sailoam de ya: dulu kokoye tane demama apopo. Epalati oplamitapo tame inoma solopapame inoma mo-towanatipo taiyo.

⁸ Epapele dulu dla oplami e ya: asiyadulo mate epo opa opi mate ya:ta alila hapuloma dulu dla api duka dla otompolomduwa koko malapame sikemte yiyeliyo. Epame yia:ta epo atlamiyaiyo,

“Api duka dla otompolomduwa oplami ita:?” demyaiyo.

⁹ Epalati opa opitapo epo atlamyaiyo, “Yao, oplami hatlo mepo,” demyaiyo. Amasiyama opa opitapo epo atlamyaiyo, “Hao, oplami poya: mle, oplami hale ya: sepele mle,” demyaiyo. Epalati oplami meyelo epo atlaiyo, “Oplami eye ikadepe na:po,” diyo.

¹⁰ Epalati yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: inoma adipammama ma-ka:di?” diyo.

¹¹ Epalati ya:tapo epo atlaiyo, “Oplami ya: hi Yesu demdiye, etapo sokope solupame na: inoma dla hutupamele, epame na: watle, ‘Sailoam yú kolomale dla inoma solopahala tane,’ de. Na: epalati tame yú dla na: inoma solopahalati na: inomata mo-ka:de,” diyo.

¹² Epapalati yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Oplami eye da:?” Amasiyama ya:tapo yia: watle epo atlaiyo, “Na: pona:malamana,” diyo.

Pa:lisi sotapo Yesuta inoma pa:le oplami ka:dle ya: sitali totamale

¹³⁻¹⁴ Yesutapo inoma pa:le oplami i ka:dleye Yu sota inoma sumalalo alila dla apiyo. Epapedeme opatapo Yesuta inoma koweke oplami ka:dle iye Pa:lisi so hala dla semtaiyo. ¹⁵ Epalati Pa:lisi so-tapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: inoma adipammama ka:di?” diyo. Epalati asiyama ya:tapo yia: watle epo atlaiyo, “Yesutapo sokope solupame na: inoma dla hutupamele. Epame na:ta na: inoma yú dla howahalati na: inomata mo-towanati,” diyo.

¹⁶ Epela dalepame Pa:lisi sotapo epo atlamyaiyo, “Oplami Yesu iye God tle popuana. Adipalati,

ya:ye God tle pualeta ammatiye, ya: dita inoma sumalalo alila dla oko halowe aiyalma himiliye popostlalo wekelemla,” demyaiyo.

Amasiyama opitapo epo atlamyaiyo, “Adipammama batalimale oplamitapo ulugiyemale koko ipapele halomsela:ma:?” demyaiyo. Epapele koko tle Pa:lisi sotapo Yesu koko dla yia: dulu dla duka gladle elaiyo.

¹⁷ Epame Pa:lisi sotapo mamisika: oplami dla atlanatiyo, “Wa: oplami wa: inoma ka:dleye ana depo malama:?” diyo. Epalati oplamitapo asiyama epo atlaiyo, “Na: ya:ye God tle yu hapame molo atlalo oplami dema,” diyo.

¹⁸ Amasiyama oplami itapo ikadepe inoma kowepo halale kokoye Yu so dokopala sotapo woloma pomikadepe diyo. Epammama yia:tapo oplami ya: a mate epo ya: wai mate sisilamaiyo, mikadepeta: depo dallowedeme. ¹⁹ Epame yia:ta mo-puame ha:ha:lali dokopala sota yia: watile epo atlaiyo, “Maseyemala iye wua:tapo mepo inoma pa:le hamuwa? Epame ya: ma adipammama watapo inoma mo-ka:depo poloma:?” diyo.

²⁰ Epalati ya: a mate epo ya: wai mateta asiyama epo atlaiyo, “Yao, iye di maseyemala ikadepepo, ya:ye mepo inoma pa:le hamuwa. ²¹ Amasiyama di podimalamana, ya:ta ya: inoma ka:dle kokoye. Epame di ma podimalamana, ya: ka:dle oplamiye. Epedeme wua: maseyemala ya: dla dalla natiya. Adipalati, ya:ye mo-patopo, ya:ta ya:skamu ya: koko wua: watile atloweye,” diyo. ²² Yia:tapo yia: dokopala so natipo wowota:mama isikimi yia: watile yu ipo atlaiyo. Adipalati, Yu so dokopala so ewolotapo yu himimama epo himiyo,

“Oplami antapo Yesuye Kelisopo dlepiye, ya:ye aiyalma aya dulu tle hi kestepo alikili dla polokode demha:ha:lowepo,” diyo. ²³ Epapele koko tle ya: a mate epo ya: wai mateta atlemama, “Ya:ye mopatopo. Ya:ta ya:skamu ya: koko atloweye mala:na,” diyo.

²⁴ Epedeme Yu so dokopala sota inoma kowele oplamiye mamisika: sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: God mila:pi tle ikadepe kokoye di watle atlane. Adipalati, dimalamana, wa: ka:dle oplamiye batalimale oplamipo.”

²⁵ Amasiyama oplamitapo asiyama epo atlaiyo, “Na: pona:malamana, ya:ye batalimale oplamita: o ka:dle oplamita:. Epapele dulu dla koko hatlo na:ta sikemte malamaye, na: ka:yapa inoma kokowepo sela:uwapo. Amasiyama na: watapo na: inomaye mo-ka:depo sela:po.”

²⁶ Epalati asiyama yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Oplami itapo wa: watle apa koko halati wa: inomata mo-ka:di?” diyo.

²⁷ Epalati oplami eta asiyama epo atlaiyo, “Na:ta wua: watle koko hapuloma ma-atlamalepo. Amasiyama wua: na: yu eye woloma podalena. Epame wua: ma adipalati koko eye mamisika: dallowama:? Epedeme wua: ma ya: alotle dolumolowe solotamama amma:?” diyo.

²⁸ Epalati yia:tapo sikemte siyalasiyalademama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: tlo ya: dolumtlalo oplamipo. Amasiyama dia:ye Moses ya: alotle dolumtlalo sopo. ²⁹ Adipalati, dimalamana, Godtapo Moses watle yukamuwaye. Amasiyama di podimalamana, wa: ka:dle oplami kokoye.”

³⁰ Epalati oplami etapo asiyama epo atlaiyo, “Koko iye adipapeta? Ya:tapo na: inomaye ka:dlepo. Amasiyama wua: ya: kokoye ala meyeitapo ha:ha:pa? ³¹ Adipalati, dimalamana, God ya:ye batalimale koko halomalalo so yu dla podalemhalasema. Amasiyama ya:ye ya: yu dla salladepame ya:ta solotamale koko halomsiyamalalo so yu tlo dalemhalapo. ³² Epedeme ka:yapa ta:lamo kotiyamale tle puwa oloma edla oplami haletapo mepo inoma pa:le hamale oplamiye ka:diyo dle koko atlati podalemдена. ³³ Amasiyama Yesutapo na: inomaye ka:dlepo. Epapele dulu dla ya:ye God tle pomallalo wekematiye, ya:ye na: inoma poka:dlalo wekelemla.”

³⁴ Epalati yia:tapo allimama asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ye wa: hamale oloma etle puwa dla mepo batalimale oplami depo haluwapo. Epapedeme wa: adipammama ma dia: watle koko imala yakoma:?” diyo. Epame yia:tapo ya:ye inoma sumalalo aya dulu tle alikili dla ka:staiyo.

Soko tle inoma kokowepo hallowe koko

³⁵ Epapeleye Yu so dokopala sotapo inoma pa:le oplamiye inoma sumalalo aya tle ka:stlati Yesutapo ya: natipame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: Opa Yami dla mikadepe dema:?” diyo.

³⁶ Epalati oplamita asiyama epo atlaiyo, “Opa Yamiye anata:? Na: atlane, epalati na:tapo ya: dla mikadepe dlowepo,” diyo.

³⁷ Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ya:ye ma-natilipo. Epedeme ya:tapo wata wa: mate yukamhalapo,” diyo.

³⁸ Epalati oplamita asiyama epo atlaiyo, “Lod, na: wa: dla mikadepe dema.” Epammama ya: tapo Yesu dla heodepo siyele hamiyo.

³⁹ Epapedeme Yesutapo epo atlaiyo, “Na: tapo ta: lamo hema puwatapo koko gladle hampuwapo. Eye inoma pa: talo sotapo ma towanatilipo depame, epame inoma ka: ka: dle sotapo ma inoma kokoweipo depame.”

⁴⁰ Epapeleye Pa: lisi so opa opitapo Yesuta yu ipo atla dalepame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: di ma inoma pa: talo so depo atlema:?” diyo.

⁴¹ Epalati Yesutapo asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: inoma kokoweile so depo ha: ha: leta ammatiye, wua: ye pobatalimale so dema. Amasiyama wuskamu wua: ye inoma pokokowelalimale so dletapo wua: ye ala me-batalimale so depo ha: ha: po.”

10

Sipi aliya mate epo yia: omhallalo oplami mate

¹ Yesu ma epo atlaiyo, “Na: ikadepe koko wua: watle atlema. Oplamitapo sipi aliya kosukulli dulu dla tumama woloma kokoloma tle potulalo ma kosukulli alikili tle hauwokokopo tulupiye, ya: ye uhalalo oplamipo. ² Amasiyama woloma kokoloma tle ulatulalo oplamiye sipi omhallalo oplami ikadepepo. ³ Epedeme kokoloma omhallalo oplamitapo ya: ta tulupo depame kokolomaye gowala demdepo. Epame sipi aliyaye yia: omhallalo yu dallowe ye yia: malamana. Adipalati, ya: tapo yia: hiye sesalepame yia: ye eleme

sela:mdepo. ⁴ Epapedeme ya:ta ya: aliyatapo mo-u-ulapo tapa:mele dlati ya:tapo itapu tamdepo. Epalati yia:ta ya: ko tle doluntamdepo. Adipalati, yia:ye yia: a yu yia:malamana. ⁵ Amasiyama yia:tapo isikimi oplami haleta tlati podolumalalo, ya: tle potlepe. Adipalati, yia:ye oplami e ya: yu dallowe poyia:malamana.”

⁶ Yesutapo wayu i mate opa watle imaiyo. Amasiyama yia: wayu e ya: dulu kokoye woloma pomalamana.

Yesuye kokolomapo

⁷ Epalati Yesutapo matle yia: watle epo atlaiyo, “Na: ikadepe koko wua: watle atlema. Na:ye sipi aliya kosukulli kokolomapo. ⁸ Epedeme na: ala populalo hallati yia: tate puale soye uhalalo sopo. Epapele koko tle sipi aliyatapo yia: yu podalena. ⁹ Epapedeme na:ye kokolomapo. Oplami antapo na: tle ulatulupiye, ya:ye pasakalo gadle kokoye halepe. Ya:tapo tua epo mati demhalemama Godta gadle ka:pi natimhallepe. ¹⁰ Epedeme uhalalo oplamita pulupiye, ya: isikimi uhalowe koko dla puapo, epame ya:mkale yumuluwe koko dla puapo, epame alisisi bobtalimolowedeme puapo. Amasiyama na:ta puwaye, wua:tapo pasakalo gadle kokoye halomha:ha:mama koko ka:dle siyapo tlo halomha:ha:lepo depame puwapo.”

Yesuye sipi aliya omhallalo oplami ka:dlepo

¹¹ “Epapedeme na:ye ka:dle sipi aliya halo omhallalo oplamipo. Na:tapo na: sipi aliya halo yilo polowedeme puwapo. ¹² Amasiyama isikimi asiyama yilo halo omha:ha:lalo sota sipi aliyaye batalipo omha:ha:mdepo. Adipalati,

sipi aliya iye poyia: halo ikadepe. Epapedeme yia:tapo moko esemala epapeleta pula natipame aliya:ye isikimi medla salepo potamdepo. Epalati moko esemalata puame sipi aliya haloye poyumama opiye alikili a:ma dodolomsalemdepo. ¹³ Adipalati, asiyama dla oko halalo sotapo sipi aliya halo pasakaloye woloma pomalamalalo isikimi potamdepo.

¹⁴⁻¹⁵ Epapedeme na:ye ka:dle sipi aliya halo omhallalo oplamipo. Epapele dulu dla Atapo na: kokoye sikemte malastepo hallati asiyama na:tapo A kokoye malastepo halapo. Epapedeme na: aliya halota na: malastepo halaye, epammama na: ma asiyama yia: malastepo halapo. Epedeme na:tapo na: sipi aliya halo yilo polowedeme puwapo. ¹⁶ Epame na: dla aliya halo opi alumale dulu hema poha:ha:lalo wekele soye me-ha:ha:po. Epedeme na: solotama, yia: mape dulu hema hohopo eleme puame ipila:lowedeme. Epalati yia:tapo na: yu dallepe. Epame yia:tapo yimkata alumale hatlope depo ha:ha:mama omhallalo oplami mape hatlope depo hallepe.

¹⁷ Epedeme Atapo na:ye sikemte bokotiyapo malamhalapo. Adipalati, na:tapo na: pasakaloye opa yilo alikili dla himpame mamisika: halepo depame. ¹⁸ Epapedeme oplami haletapo na: pasakaloye na: tle pokolahalowa. Amasiyama na: pasakaloye monolo opa yilo isikimi me-hamilowepo. Epapele dulu dla na: dla itiyamale me-elapo, na:tapo na: pasakaloye opa yilo hamipame mamisika: monolo haloweye. Adipalati, koko iye na: Atapo na:ta halepo depame atluwapo.”

¹⁹ Epapeleye Yu sotapo Yesu yu dalepame yiskamu yia: dulu dla yu topulolemama duka gladiyo. ²⁰ Epammama opa opitapo epo atlamyaiyo, “Ya:ye bataliya yemalata tuwame hallati yiyilamsela:po. Epedeme ya: yu dla dalemiya,” demyaiyo.

²¹ Amasiyama opa opitapo epo atlamyaiyo, “Bataliya walle oplamitapo adipammama koko ka:dle ipapele atlamsela:pa:? Epame bataliya walle oplamita adipammama inoma pa:le oplamiye ka:depa:?” demyaiyo.

Yu sota Yesu dla pomikadepe dle koko

²²⁻²³ Epedeme tene oloma dla Yelusalem dla Yu sotapo yia: aiyalma aya kokoloma gowaladle daya dele elaiyo. Epalati daya dele alilata umulati Yesutapo aiyalma aya dulu edla Solomon potopali dla sela:iyo. ²⁴ Epalati Yu sotapo ya: natipo puame ya:ye silligodepo ha:ha:mama ya: watle epo atlaiyo, “Di alila pasatale dulu dla wa: koko dla sikemte momalamha:ha:ma. Epedeme wa:kokoye di watle haliyamale dla atlane, wa:ye ikadepe Kelisota:?” diyo.

²⁵ Amasiyama Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Na:tapo na: koko hapulomaye wua: watle ma-atlamuwapo. Epapele tlope wua: koko edla pomikadepe dena. Epedeme na:tapo na: A hi tle ulugiyemale koko halomdetapo wua: watle na: kokoye me-imdepo. ²⁶ Amasiyama wua:tapo pomikadepe desema. Adipalati, wua:ye pona: sipi aliya halo. ²⁷ Epedeme na: sipi aliya halotapo na: yuye dalemdepo. Epame na: mape yia:ye na:malamana. Epedeme yia:tapo

na:ye dolumdepo. ²⁸ Epapedeme na:tapo yia:watle kokó halepo halepo pasakaloye hapilati yia:tapo popalliwa. Epame oplami haletapo na:do dulu tle yia:ye pokolahalowa. ²⁹ Epedeme na: Atapo na: sipi aliya halo iye na: watle mahapiwapo. Adipalati, ya:ta itiyamaletapo opa opita itiyamaleye tla:mtame halapo. Epapedeme oplami haletapo na: sipi aliya haloye na: A do dulu tle kolahaloweye po-ala:na. ³⁰ Epapele dulu dla na: mate epo A mateye hatlopepo.”

³¹ Epalati Yu sotapo matle ewala halopame Yesu kelemala yakomaiyo. ³² Amasiyama Yesutapo asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Ata na: dla itiyamale hamilati na:tapo wua: dulu dla ka:ka:dle koko hapulomaye halomsela:uwapo. Amasiyama wua:tapo ka:ka:dle koko hapuloma dulu hema adi tlo batalimana depame na:ye yumuluwedeme amma:?” diyo.

³³ Amasiyama ma yia:ta epo atlaiyo, “Di wa:ta ka:dle koko halomuwa dla wua:ye yumuluwedeme po-aposema. Amasiyama wa:tapo God dla putlomale yu atlaleye, di epalati wa:ye yumuluwedeme apopo. Adipalati, wa:ye isikimi oplami ikadepe tlope, ma wa:ta atlemama, ‘na:ye Godpo’ demhalapo.”

³⁴ Epapalati Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Mo-wua: aiyalma hatitimale dulu dla Godtapo epo atlapo, ‘Wua:ye god opipo,’ depo. ³⁵ Epele dulu dla dimalamana, God yu bukata atlama kokoye ikadepe koko atlamapo. Epedeme Godtapo hema ya: yu halalo so watle epo atluwapo, ‘Wua:ye god opipo,’ duwapo. ³⁶ Ame wua: adipapalati

na:tapo, 'na:ye God Yamipo,' dlati matle na: wa-tle atlemama, 'wa:ye God putlomhalema,' dema:? Adipalati, Atapo na:ye sepame ta:lamo dla tane duwapo.

³⁷ Epedeme wua: na: Ata koko halomhalemde koko eye na:ta pahalomalalo hallepiye, eta wua: na: dla mikadepe demiya. ³⁸ Amasiyama wua:ta na: dla pomikadepe dlalo wekemamaye, isikimi na:ta koko halomsela: i natimama edla mikadepe diya. Adipalati, wua:ta epapelepiye, eta na:ta A mate hatlope depo hala kokoye nati-ilipe."

³⁹ Epalati opatapo yu i dalepame Yesuye mamisika: hamolowe solotamaiyo. Amasiyama Yesutapo yia: tle alikili a:ma taiyo.

⁴⁰⁻⁴¹ Epame Yesu ma ilame Yoden aloma ulume taiyo, Yontapo ka:yapa opa yú dla ka:ka:timhalale mo dla. Ya: edla tame hallati opa hapulomatapo ya: hala dla puame ha:ha:mama yiskamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, "Yonye ulugiyemale koko pahalomsela:mdena. Amasiyama ya:tapo Yesu koko atlamsela:mduwa hapulomaye ikadepe mleni," demyaiyo. ⁴² Epame oloma edla opa hapuloma ewolotapo Yesu dla mikadepe diyo.

11

Lasalesta powale koko

¹⁻² Betani mo dla hallalo oplami hale esiyemhailaiyo, ya: hiye Lasales. Epame ya: nanadulo Meli mate epo Mata mate yia: mape Betani mo edla ha:ha:mdiyoy. A:ya Meli iye alotle Lod Yesu hete dla dakopala ullu ka:dle pamalalo mate sipame ya: kokosase mate hiyolle a:ya ipo. ³ Epapeleye Meli

mate epo Mata mate oplami hale dla yu hamiyo, ya:tapo Yesu atla telepo depame. Epalati ya:ta tame Yesu dla epo atlaiyo, “Lod, wa:ta sikemte malamalalo oplamiye esiyemelema,” diyo.

⁴ Amasiyama Yesu yu e dalepame epo atlaiyo, “Esiyele ya: dla ela etapo ya: dla polowe pohampuluwa. Epedeme koko itapo woyamaye, opata koko itle Godta itiyamale mate epo Yamita itiyamale mate natilipo depame apopo,” diyo. ⁵ Epapele dulu dla Yesutapo Mata mate epo ya:la Meli mate epo yia: ei Lasales mate sikemte malamaiyo. ⁶ Epapele tlope ya: Lasalesta esiyemhalale kokoye dalepame yipta potlalo, aseka alila dapiyamte medla me-halaiyo.

⁷ Alila dapiyamte e mogudlati Yesutapo ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Di ma ilame Yudiya mo dla tlowa,” diyo.

⁸ Amasiyama ya: alotle tlalo sotapo ya: watle epo atlaiyo, “Labai, wa: ala edla hallati Yu sotapo wa:ye ewalata kelemala yakomuwapo. Epapeleye wa: ma adipalati ma edla ilame tla yakoma:?” diyo.

⁹ Epalati Yesuta epo atlaiyo, “Alila hatlo dulu dla sali inoma 12 me-hutiyepo. Epedeme oplamitapo alila sela:lepiye, ya: hete pokustamtlowa. Adipalati, ya:ye hela:dle dulu dla sela:po. ¹⁰ Amasiyama oplamitapo utula:la sela:lepiye, ya:ye kustamtelepe. Adipalati, ya: dla hela:dle hawa.”

¹¹ Yesuta yu iye atlemhalepame ma epo atlaiyo, “Dia: amkale Lasalesye me-elapo. Epedeme na:tame ya:ye esesa:lowama,” diyo.

¹² Epalati ya: alotle tlalo sotapo epo atlaiyo, “Lod, ya:ye isikimi elaleta ammatiye, ya: matle sila:tilimla,” diyo.

¹³ Amasiyama Yesuta atlale ya: dulu kokoye Lasalesta ikadepe mo-powame elale kokoye atlaiyo. Epapele tlope Yesu ya: alotle tlalo sota Lasalesye semte ikadepe elemapo depame epo malamaiyo.

¹⁴ Epammama Yesutapo yia: watle haliyamale dla epo atlaiyo, “Lasalesye mo-powame elema.

¹⁵ Epedeme na: siyema, na:ta wua: yilo hapele ya: ponatila tana. Amasiyama wata wua:tapo na:ta tame ya: dla koko halati natipame na: dla mikadepe dlepe. Epedeme ya: hala dla tlowa.”

¹⁶ Epalati Tomas ya: hi hale Didimas demdetapo alotle tlalo so opa opi watle epo atlaiyo, “Di ma Yudiya mo dla tame yimkata Yesu mate palli-wepo,” diyo.

Yesuye opa palli tle ta:ta:depame pasakalo hapilalo halapo

¹⁷ Yesuta puame Betani mo edla woyamale oloma dla Lasalesye wabasi dulu dla elemama alila dapiyamte dapiyamte dle mo-pololepo halaiyo. ¹⁸ Betani mo iye Yelusalem tle pase pateka:muyo, isikimi 3 kilomita api selemalli epapiyo. ¹⁹ Epedeme Yu so opa opitapo Yelusalem tle Meli mate epo Mata mate yia: Lasalesta powale koko dla yimkata dupa kolle himilowedeme mo-puame ha:ha:iyo.

²⁰ Epapeleye Matatapo Yesuta puale koko dalepame api duka dla ya:ye umuluwedeme taiyo. Amasiyama Meli tlo aya dla me-polaiyo. ²¹ Epalati

Matatapo Yesu umpo ya: watle epo atlaiyo, “Lod, wa: hema me-halematiye, eta na: eiye popolalo wekema. ²² Amasiyama na:malamana, wa: apa koko God dla atlanatiliyiye, Godtapo koko eye wa: watle hamilipe,” diyo.

²³ Epalati Yesuta asiyama epo atlaiyo, “Wa: eiye matle sila:time pasakalo dlepe,” diyo.

²⁴ Epalati Matatapo asiyama epo atlaiyo, “Na:malamana, ya:ye mosukulu alila dla palli sotapo matle siliwe oloma edla ya:ye matle sila:time pasakalo dlepe,” diyo.

²⁵ Epalati Yesutapo ya: watle epo atlaiyo, “Na:tapo opaye palli tle ta:ta:depame yia: watle pasakalo hapilalo halapo. Epedeme oplami antapo na: dla mikadepe depo halemama polopiye, ya:ye ikadepe popolowa. Amasiyama ya: ala me-hallepe. ²⁶ Epame oplami antapo popolalo halemama na: dla mikadepe dlepiye, ya:ye popolowa, kokó hallepe. Epedeme Mata, wa: koko hema mikadepe dema:?”

²⁷ Epalati asiyama Matata epo atlaiyo, “Yao, Lod, na: koko hema mikadepe dema. Adipalati, wa:ye God Yami Keliso, ta:lamo hema pulupe demduwa oplamipo,” diyo.

²⁸ Matatapo yu i atlemhalapo gudepame ma ilame tame ya:la Meli watle hemele epo atlaiyo, “Imalalo oplamiye mo-puame halema. Epedeme ya: wa: natilowe solotamuwo,” diyo. ²⁹ Melitapo yu i dalepame sila:time hapele taiyo, Yesu natilowedeme.

³⁰ Yesu mo dulu dla pomatilalo, ala Matata tame ya: umale mo medla me-halaiyo. ³¹ Epedeme

Yu sotapo Meli gademama ya: mate aya dla mepopa:iyo. Epapeleye ya:ta ma hapele sila:time tale koko natipame ya: mate tamalaiyo. Yia:ta malaleta Meliye wabasi dla tame amolowedeme ammapo diyo.

³² Amasiyama Melitapo Yesuta hala mo dla tame ya: hete sitali dla heodepo polomama epo atlaiyo, “Lod, wa: hema halematiye, eta na: eiye popolalo wekema,” diyo.

³³ Yesutapo Meli mate epo Yu so opi, Meli mate pumulale sota yimkata a:lle koko natipame sikemte dupa koliyo. ³⁴ Epammama ya:tapo yia: watle epo atlaiyo, “Wua: ya:ye hadima polomoluwa?” diyo. Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Lod, wa: aseka hema puame natine,” diyo.

³⁵ Epalati Yesu ya: mape Lasales yilo me-amaiyo.

³⁶ Epalati Yu sotapo koko e natipame epo atlaiyo, “Natiya. Yesuye Lasales sikemte malamapo,” diyo.

³⁷ Amasiyama opa opitapo epo atlamyaiyo, “Oplami iye inoma pa:le oplamiye ka:duwapo. Ame ya:ye adipalati Lasalesye poka:dlalo wekuwa?” demyaiyo.

Yesuta Lasalesye ma pasakalo dle koko

³⁸ Yesu ala me-dupa kolle pato mate Lasales polomilli mo mateka:pi dla tuwaiyo. Wabasi iye tei seselemale dulu dla mita:ple munamu halaiyo. Epame kokolomaye ewala patota himomelepo halaiyo.

³⁹ Epapeleye Yesutapo opa watle atlemama, “Ewala eye alikili dla kokolustaiya,” diyo.

Epalati Lasales ya: nana Matatapo epo atlaiyo, “Lod, ya:ye ma-alila dapiyamte dapiyamte dle dulu dla wabasi dulu dla elademe hutallu pato mo-pamayo,” diyo.

⁴⁰ Epapalati Yesuta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Na:ta wa: dla ma-atlalepo. Epedeme wa: na: dla mikadepe dlepiye, wa: Godta itiyamaleye natilipe,” diyo.

⁴¹ Epalati opatapo wabasi kokoloma tulalo dla himomeleme polale ewalaye alikili dla kokolus-taiyo. Epame Yesutapo pepele di dla omhale-mama epo atlaiyo, “A, na: siyema, wa:ta na:ta inoma sumale yuye me-dalemdepo. ⁴² Epame na:malamana, wa:ye alila hapuloma na:ta inoma sumaleye dalemdepo. Amasiyama opa hema ha:ha: sotapo wa:ta na:ye tane duwa koko dla mikadepe dlepo depame na: koko iye atlema.”

⁴³ Yesutapo yu epo atlemhalepo gudepame yu teta:le mate epo atlaiyo, “Lasales, wa: wabasi tle ma haliyamale dla ulamatine,” diyo. ⁴⁴ Epalati Lasalestapo haliyamale dla ulamatime halemama ya: do mate epo ya: hete mate epo ya: mila:pi mate tlukata me-popoliyepo halaiyo. Epapalati Yesutapo opa watle epo atlaiyo, “Wabasi tluka ya: dla popoliyepo halaye alikili a:ma totowati-maiya,” diyo.

Yesu yumuluwe api totamale

(Ma:t 26:1-5; Maka 14:1-2; Luk 22:1-2)

⁴⁵ Epedeme Yu so opa opi Meli mate ha:ha:le sotapo koko i natipame Yesu dla mikadepe diyo.

⁴⁶ Amasiyama opitapo Pa:lisi so hala dla tame Yesuta koko halëye atlaiyo. ⁴⁷ Epapalati aiyalma

aya dokopala so mate epo Pa:lisi so mateta Yu so dokopala so hapuloma sisilapame epo atlaiyo, “Di apa koko hapa:? Adipalati, oplami iye ulugiye-male koko pasatale mo-halomsela:po. ⁴⁸ Di koko hale pahalalo wekelepiye, opa hapulomatapo ya: dla mikadepe demama ya: dolumelepe. Epalati Loum gamani sotapo di aiyalma ayaye batalipo hamastamama di opa ma batalimelepe,” diyo.

⁴⁹ Epapeleye sokomoko oloma edla aiyalma aya dokopala hallalo oplami Kayapastapo opa alumale so ewolo dla epo atlaiyo, “Wua: koko yeitamale sopo. ⁵⁰ Epedeme wua: ala pomalamalalo ha:ha:pa? Oplami hatlopetapo opa hapuloma yilo polowe ka:pi. Epapelepiye, opa hapulomaye pobobtalimolowa,” diyo.

⁵¹ Epedeme Kayapastapo koko i atluwaye, isikimi meyelo malamale tle po-atlana. Amasiyama ya:ye sokomoko oloma edla aiyalma aya dokopala halemama Yesutapo Yu so yilo polowe kokoye momolo natipame atluwapo.

⁵² Amasiyama hatlo Yu so yilo polowedeme po-apena. Amasiyama God ya: opa meyelope meyelope depo ha:ha:mtaye ma hatlope dlowedeme apuwapo. ⁵³ Epapele alila oloma etle kotiyapo tamalemama Yu so dokopala sotapo Yesu yumuluwe api totamtamalaiyo.

⁵⁴ Epapele koko tle Yesuta matle Yu so mila:pi tle haliyamale dla posela:mdiyoye. Amasiyama ya:ye etle ma dalupa mateka:pi dla mo yemala hale, Eplaim demdiye, edla ya: alotle tlalo so mate tame halaiyo.

⁵⁵ Epame Godta Namilatale daya dele alilata mo-teteka:mpulati Yu so mo yimlala yimka:sikili

dla ha:ha:mtale so opitapo Yelusalem dla hetamalaiyo, yiskamu yia:ye God mila:pi tle dinapolowedeme. ⁵⁶Epedeme yia:tapo Yelusalem dla hetame Yesuye totamaiyo. Epammama aiyalma aya dla tame yiskamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, “Wua:ta malamale adipamma? Yesuye daya dele hema puluwe?” demyaiyo.

⁵⁷ Amasiyama aiyalma aya dokopala so mate epo Pa:lisi so mateta opa wadle yu hamimama epo atlaiyo, “Oplami antapo Yesuta hala mo malamale hallepiye, ya: puame di atellepe, epalati dita tame ya:ye hamolowepo,” diyo.

12

*Melita Yesu hete dla dakopala ullu ka:dle simale
(Ma:t 26:6-13; Maka 14:3-9)*

¹ Namilatale daya dloweye alila 6 a:ma mellati Yesu ya:ye Lasalesta hallalo mo Betani dla ilame taiyo. Lasales iye Yesuta powale tle ma pasakalo dle oplami ipo. ² Epame tamila:la oloma edla Yesu ya:mkadulotapo Yesu dla daya pato dinapiyo. Epapele dulu edla Matatapo daya alem-sela:iyo. Epalati Lasales ya: mape dulu medla Yesu mate daya dempolaiyo. ³ Epalati Melitapo ullu ka:dle pamalalo dakopala hapame Yesu hete dla simaiyo. Epame Yesu heteye ya: kokosase mate hiyolempollati ya: ullu ka:dletapo aya dluwe haiyo. Amasiyama ullu ka:dle pamalalo alisisi iye mani patota halalo alisisipo.

⁴ Epapele oloma edla Yesu ya: alotle tlalo oplami hale edla polaiyo, ya: hiye Yudas Iskaliyot. Oplami

iyе alotle Yesuye opahale do tama dla homelowedeme haluwapo. Epeleye ya:tapo epo atlaiyo, ⁵ “Ullu ka:dle pamalalo dakopala iye mani pta patota hamdepo. Ame poka:deta:, dakopala ka:dle iye opa watle hamipame ma asiyama mani tlo hapo alisisi pa:talo so watle hapiloweye,” diyo. ⁶ Amasiyama Yudasta yu ipo atluwaye, ya: atali so dla polowamale elemama yu iye po-atlana. Amasiyama ya:ye uhalalo oplami deme ya:tapo yu ipo atluwapo. Adipalati, ya:tapo Yesu ya: alo-tle tlalo so mani omhalemama mani hemele me-uhamhaluwapo.

⁷ Epame Yesuta epo atlaiyo, “Melita koko ha dla natipo ya:ye batalipo atlemiya. Adipalati, ya:ta koko halëye na:ta polowe koko dla dinapomama koko i halëpo. ⁸ Epedeme alisisi pa:talo sotapo alila hapuloma dulu dla wua: mate ha:ha:lepe. Amasiyama na: alila hapuloma dulu dla wua: mate pohallowa,” diyo.

Dokopala sota Lasales yumuluwedeme esemale

⁹ Epapele dulu dla Yu so hapulomatapo Yesuta Betani mo dla puame halale koko dalepame Yesu natila tamalemama Lasales ma me-natila tamalaiyo. Adipalati, Yesutapo ya:ye powale tle ma pasakalo duwapo. ¹⁰ Epapele koko tle aiyalma aya dokopala sotapo Lasales ma me-yumuluwe solotamaiyo. ¹¹ Adipalati, Lasalesta ma pasakalo dle koko tle Yu so opa opitapo yia: dokopala so salepame ma Yesu dla mikadepe demyaiyo.

*Yesuta Yelusalem dla tale
(Ma:t 21:1-11; Maka 11:1-11; Luk 19:28-40)*

¹² Epame alila haletapo opa hapuloma Yelusalem dla Namilatale daya dla tale sotapo Yesuta puale kokoye daliyo. ¹³ Epame yia:tapo usi kolepame Yesu umula tamalemama yu teta:le mate epo atlamtamalaiyo,

“God hi di dla ta:diya.

Lod hi tle pua oplami dla sisiyeiya.

Epame Isalael so yia: dokopala oplami dla sisiyeiya,” demtamalaiyo.

¹⁴ Epapele oloma dla Yesutapo donki aliya amkota:leye natipame ya: dimsisi di dla polaiyo. Koko itapo woyamaleye God yu bukata atlamale koko mate ala:mama apuwapo. Adipalati, God yutapo epo atlapo,

¹⁵ “Yelusalem so, wua: ase wowota:miya.

Wua: dokopala oplamitapo donki aliya dimsisi di dla pollati sempuapo,” depo.

¹⁶ Amasiyama oloma edla Yesu ya: alotle tlalo sotapo koko iye woloma pomalamaiyo. Amasiyama Yesutapo popo sila:tili alotle yia:tapo Yesu dla wowoyamuwa koko hapulomata God yu bukata atlale mate ala:uwa kokoye malanatiwapo.

¹⁷ Epedeme Yesuta Lasalesye ma wabasi dulu tle sisilapame ma pasakalo dle natili sotapo ma tame opa opi wadle atlamyaiyo. ¹⁸ Epalati opa hapulomatapo Yesuta ulugiyemale koko halë e dalepame ya: natila tamalaiyo. ¹⁹ Amasiyama Pa:lisi sotapo yiskamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, “Wua: natiya. Dia: dla itiyamale mo-pa:po. Adipalati, opa hapulomatapo ma ya: tlo mo-dolumtamalapo,” demyaiyo.

Yesutapo ya:ta polowe koko atlale

²⁰ Epapedeme Guliki so opitapo Yelusalem dla Namilatale daya dele dla hetlalo so mate hetaiyo.

²¹ Epapeleye yia: tame Ga:lili mo dulu dla Betsaida mo yemala dla hallalo oplami Pilipi watle epo atlaiyo, “Namkale, di Yesu natilowe solotama,” diyo.

²² Epalati asiyama Pilipitapo Endulu atlepame yia:ta madipatata Yesu tame atlaiyo.

²³ Epapalati asiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Alilatapo mo-puapo, Opa Yamitapo ya:ta hela:dle halowe. ²⁴ Epedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Dlomokotapo ta:la dla podowatullalo ala dali dlo di dla medowa ellepiye, ya: tle ale amkota yipta popeyamolowa. Amasiyama dlomokotapo ta:la dla mo-dowatulume elemama hutulupiye, eta ya: moko tle ale amkota peyapo pato depame dlomoko pasatale milipe. ²⁵ Epapedeme opa anawolotapo yia: pasakalo dla sikemte malamale pato hutiepepiye, yia: pasakaloye haodlepe. Amasiyama ta:lamo hema ya: pasakalo dla pase malamale pato himhallalo oplamitapo ya: pasakaloye pohaodlowa. Amasiyama ya: halepo halepo pasakalo halepe. ²⁶ Epedeme oplami antapo na: oko halowe solotamelepiye, ya: na: dolumpulupe. Epelepiye, oplami etapo na:ta hallowe mo dla ya: mate hallepe. Epedeme na: oko halalo oplami dla na: Atapo siyemhalapo.

²⁷ Epapele dulu dla na: wata oloma hema sikemte dupa kolema. Epedeme na: ka:deta:, A watle atlemama, ‘A, wotiyalle na: dla pua iye alikili a:ma hamastane,’ dlowe? Hao, pe-epapolowa. Ame adipalati, na: wotiyalle e halowedeme ta:lamo hema mo-puwapo.

²⁸ Epedeme A, opa dla wa: hita pato depo hala kokoye nati-ine.”

Epalati yutapo pepele di tle epo malaiyo, “Na: opa dla na: hita pato depo hala kokoye ma-nati-iwapo. Epame na: matle yia: watle nati-iliwepo,” diyo. ²⁹ Amasiyama opata yu i dalepame, “semte omaplata hamapo,” diyo. Epalati opa opita mala-maletapo, “semte banakaka oplamita Yesu mate yukamhalemapo,” diyo.

³⁰ Epame Yesutapo ma epo atlaiyo, “Yu etapo pualeye na: gadlowedeme popuana. Amasiyama wua: gadlowedeme pualepo. ³¹ Epapedeme God-tapo ta:lamo so koko gladlowe alilaye mo-puapo. Epame wata ta:lamo dokopala oplami Saitenye alikili a:ma ka:stlepe. ³² Epedeme opatapo na:ye ta:la tle di dla ta:dlepiye, na:tapo opa hapulomaye na: hala dla elempuluwepo.” ³³ Yesutapo koko i atluwaye, ya:ta adipo popa: dle kokoye atlemama apuwapo.

³⁴ Epalati opatapo epo atlamyaiyo, “Dita aiyalma hatitimale koko tle dalemdiye, Kelisoye kokó hallepe dla dalemdepo. Ame wa: adipalati Opa Yamiye ma ta:la tle di dla ta:dlepe dema:? Epame Opa Yami iye anata:?” demyaiyo.

³⁵ Amasiyama Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Hela:dleta alila kiyele dla wua: mate hallepe. Epapedeme hela:dle dulu edla siyamaiya, am-tuwaletapo ma wua: bopudlala depame. Epapele dulu dla wua: amtuwale dulu dla siyamelepiye, wua: wua:ta ta apiye woloma pomalanatilowa. ³⁶ Epedeme hela:dleta ala wua: mate me-hala dla hela:dle edla mikadepe diya. Wua:ta epapelepiye, wua: eta hela:dle ya: akimlala depo ha:ha:lepe.”

Yesu yu i atlemhalepo gudepame opata ya:ye ma natilala depame hemele haka:ma dla taiyo.

Yu sota Yesu dla ala pomikadepe dlalo wekele koko

³⁷ Yesutapo ulugiyemale koko hapuloma opa mila:pi tle halomhalaiyo. Amasiyama opatapo ala ya: dla pomikadepe diyo. ³⁸ Epedeme koko ita woyamaleye God tle yu hapame molo atlalo oplami Aisayata atlamale koko mate ala:mama apiyo. Ya:tapo epo atluwapo,

“Lod, anta dita atlama kokoye mikadepe duwa?

Epame Lodta itiyamaleye anawolo watle bobotimatimuwa?” duwapo.

³⁹ Epapedeme opatapo Yesu dla pomikadepe dena. Adipalati, Aisayatapo matle epo atluwapo,

⁴⁰ “Lodtapo opa hapuloma inomaye mohihimamuwapo.

Epame ya:tapo yia:ta malamale hapulomaye mohihimamuwapo,

yia:tapo woloma ponatilalo wekelepo depame,

epame woloma pomalamalalo wekelepo depame,

epame ma Lod dla heheletipame gadle pohalalo wekelepo depame.”

⁴¹ Epedeme Aisayata Yesuta hela:dle natipame ya: koko dla epo atlamuwapo.

⁴² Epapele tlope opa opi mate epo Yu so dokopala so opi mateta Yesu dla mikadepe diyo. Amasiyama yia:ta Pa:lisi so wowota:mama yia:ta mikadepe dle kokoye haliyamale dla pobotomastaiyo. Adipalati, Pa:lisi sotapo yia: hi inoma sumalalo aya dulu dla hutiyeye

kotimalala depame. ⁴³ Epapele koko tle yia:ta yia: dokopala so wowota:mama God tle siyele halowe tlo pase malamalalo asiyama opa tle siyele halowe tlo sikemte momalamdiyo.

⁴⁴ Amasiyama Yesutapo yu teta:le mate epo at-laiyo, “Oplami antapo na: dla mikadepe dlepiye, ya:ye na: tane duwa oplami dla ma mikadepe demhalemama apopo. ⁴⁵ Epame oplami antapo na:ye natilipiye, ya:ye na: tane duwa oplami ma natimama apopo. ⁴⁶ Epedeme na:tapo ta:lamo amtuwale hema puwaye, tuloma epapele some hela:dle hampuwapo. Epapele dulu dla oplami antapo na: dla mikadepe dlepiye, ya:ye amtuwale dulu dla ma posela:lowa.

⁴⁷ Epapedeme oplami antapo na: yu dalepame posalladlalo wekelepiye, na:tapo ya: kokoye pogladlowa. Adipalati, na:tapo ta:lamo hema puwaye, opa koko gladlowedeme popuana. Amasiyama opa pasakaloye gadlowedeme puwapo. ⁴⁸ Epapele dulu dla oplami antapo na: alimama na:ta imale koko ma hala allipiye, asiyama mosukulu alila dla na:ta atlamhala yu itapo ya: kokoye gladlepe. ⁴⁹ Adipalati, na: monolo isikimi na:ta malamale tle yu iye po-atlamasema. Amasiyama na: A, na: tane duwata atlamane dlati yu eye atlamhalapo. ⁵⁰ Epedeme Godta atlamale yu itapo opa dla halepo halepo pasakalo hampulupe. Epapele koko tle na:tapo na: Ata atlamale koko ikadepeye ma wua: watle atlamhalapo.”

Yesuta ya: alotle tlalo so heteye yú mate howa-halomale

¹ Yu sota Namilatale daya dlowe alilata mo-mateka:pi hallati Yesu ya: ma malamaiyo, ya:ta ta:lamo i saliyome ma ya: A hala dla hetlowe alilata mo-mateka:pi dla puaye. Epapedeme ya:tapo ta:lamo hema halemama ya: alotle tlalo soye sikemte bokotiyapo malamale mate halemama ya:ta polowe sukulu dla tame gudiyo.

² Epapedeme Yesutapo ya: alotle tlalo so mate tamila:la daya dempopa:iyo. Epapele dulu edla Saimon Iskaliyot yami Yudas watile Saitenta malamale batalimale ma-hamiyo, ya:tapo Yesuye opahale do tama dla homellepo depame. ³ Epame Yesu ya:ye mo-malamaiyo, ya: Atapo koko hapuloma omhallowe itiyamale ya: dla hamiwaye. Epame ya: ma mo-malamaiyo, ya:tapo God tle pupame ma God hala dla ilame hetlowe kokoye. ⁴ Epammama ya:tapo daya dempopa:le tle sila:tipo ya:ta asilalo tluka hale pustepo kapala hiyollalo tluka hapame ya: akolo dla poliyo. ⁵ Epame ita dulu dla yú sipo ya: alotle tlalo so heteye howahalomtápame ma kapala hiyollalo tluka ya: akolo dla asiyaame halale hame yia: heteye hihiyoliyo.

⁶ Epamtame Saimon Pita hete howahalowedeme apalati Saimon Pitatapo epo atlaiyo, “Lod, wa: na: hete ma howahalowedeme apopa?” diyo.

⁷ Epalati Yesuta epo atlaiyo, “Wa: na:ta wata koko ha i ya: dulu kokoye woloma pomalamolowa. Amasiyama alotle wa:tapo wata na:ta koko ha ya: dulu kokoye malamelepe,” diyo.

⁸ Epapalati Pitatapo epo atlaiyo, “Wa: na: heteye pohowahalowa,” diyo. Epalati Yesutapo asiyama epo atlaiyo, “Wa: na:ta wa: hete pohowahalalo wekelepiye, wa:ye pona: oplami,” diyo.

⁹ Epalati Saimon Pitatapo ma epo atlaiyo, “Lod, wa: hatlo na: hete siyapo tlo pohowahalowa. Amasiyama na: do mate epo na: dokopala mate hapuloma howahalomane,” diyo.

¹⁰ Amasiyama Yesutapo epo atlaiyo, “Yú mothutale oplami moto dla ulluye ma hawa halapo. Epedeme ya: ka:dena, ma isikimi ya: hete siyapo tlo howahaloweye. Epapedeme wua:ye ullu mahawa ha:ha:po. Amasiyama epapele tope wua: dulu dla oplami hale ala ullu mate me-halapo.”

¹¹ Epedeme Yesu ya: mo-malamaiyo, ya: hamame opahale do tama dla homellowe oplamiye. Epamama ya:tapo epo atlaiyo, “Oplami hale wua: dulu dla ala ullu mate me-halema,” diyo.

¹² Yesutapo ya: alotle tlalo so hete howahalomtepo gudepame ma tluka asiyampolla tumama epo atlaiyo, “Wua: na:ta ala edla koko hale ya: dulu kokoye me-malama:?” ¹³ Epedeme wua:ta na: watle atlemama, ‘imalalo oplami,’ epo ‘Lod,’ demdepo. Wua:ta na: dla epo atlamde kokoye ikadepepo. Eye na:po. ¹⁴ Epapedeme wua: imalalo oplami epo wua: Lod na:tapo wua: heteye mo-howahalomalepo. Epedeme wua: mape wua: amkadulo heteye asiyama howahaloma asiyama howahaloma demha:ha:iya. ¹⁵ Na:ta wua: dla koko hale i natipo dolumaiya. ¹⁶ Epedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Isikimi oko halalo oplamita ya: dokopala oplamiye tla:mtame pohalasema. Epame do sesa:le hamtlalo oplamita

ya: tane dle oplamiye tla:mtame pohalasema.
¹⁷ Epapele dulu dla wua: koko iye malapame epo hamha:ha:lepiye, Godtapo koko iye natimama siyelepe.

¹⁸ Epedeme na:ta atlama kokoye pase wua:ta hapuloma dla po-atlasema. Adipalati, na:malamana, na:ta mo-hohomuwa soye. Amasiyama God yu bukata epo atlapo, ‘Oplami na: mate daya dempolatapo na: mate opahale dlepe.’ Epapedeme God yu bukata epo atla kokota ikadepe woyamolowe tlo ka:pi. ¹⁹ Epapedeme koko ita ala powoyamalalo hallati na:tapo wua: watle koko iye atlema. Amasiyama koko itapo ikadepe woyamelepiye, eta wua:ta na:ye ikadepe Keliso mleni dlepe. ²⁰ Epedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Oplami antapo na:ta tane dle oplamiye ya: aya dla seme hetlepiye, ya: na:ye seme hetamama apelepe. Epame oplami antapo na:ye ya: aya dla seme hetlepiye, ya: na: A na: tane duwaye e seme hetamama apelepe.”

Yesuta yaye opahale do tama dla homelle oplami botomastale

(Ma:t 26:20-25; Maka 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Yesutapo yu i atlemhalepo gudepame dupa kolle mate halemama ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Na: ikadepe koko wua: watle atlema. Wua: dulu dla oplami haletapo na:ye opahale so do tama dla homellepe,” diyo.

²² Epapalati ya: alotle tlalo sota yiskamu yia: dulu dla asiyama nati asiyama nati demyemama, “koko iye ana watle atlema;,” demyaiyo.

²³ Epapele oloma edla Yesu ya: alotle tlalo so

dulu dla Yesuta sikemte malamalalo oplamiye ya: mateka:pi dla me-polaiyo. ²⁴ Epapeleye Saimon Pitata oplami e watle inomata gidiyo, ya:tapo Yesuta atlamale kokoye oplami anta apopa: depo dalla natilowedeme.

²⁵ Epalati ya:tapo Yesu dla hitapolomama ya: watle epo atlaiyo, “Lod, oplami anta wa:ye opa-hale so do tama dla homelepa:?” diyo.

²⁶ Epapalati Yesuta asiyama epo atlaiyo, “Na:tapo dayata dala dulu dla saodepame hamilipiye, oplami etapo na:ye opahale so do tama dla homellepe.” Epame Yesutapo daya hapo dala dla saodepame Saimon Iskaliyot yami Yudas watle hamiyo. ²⁷ Yudasta daya e halë oloma edla Saitentapo ya: opasi dulu dla me-hetaiyo. Epalati Yesutapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ta koko halowedeme malapola kokoye ma hapele hane,” diyo. ²⁸ Epapele dulu dla Yesuta Yudas watle epo atluwa ya: dulu kokoye ya: alotle tlalo sotapo woloma pomalamaiyo. ²⁹ Adipalati, yia:ta malamaletapo semte Yudasta Namilatale daya ma hala telepo demapo diyo. Epalati opa opita malamaleta maniye semte atali so dla hapila tane demapo diyo. Adipalati, Yesu ya: alotle tlalo so dulu dla Yudasta mani omhalem-diyo. ³⁰ Epedeme mo-utula:la hallati Yudastapo Yesuta daya hamili hapame alikili a:ma ulataiyo.

Molo atlale yu amko

³¹ Yudasta ma-alikili a:ma ulatale hallati Yesutapo epo atlaiyo, “Epedeme Opa Yamita hela:dleye wata mo-botomastapo. Epame Godta hela:dleye Yami tle mo-botomastapo.

³² Epapedeme Godta hela:dleye Yami tle botomastlepiye, asiyama Godtapo Yamita hela:dleye me-ya: dulu dla botomastlepe. Epedeme koko eye ya:ta ma hapele halepe.

³³ Epedeme namkadulo, na: ala alila kiyele dulu dla wua: mate me-hallepe. Epame na:ta matlati wua: ma na: totamelepe, amasiyama wua: na: ponatilowa. Epapedeme na:ta Yu so dla matlamuwa kokoye mamisika: wata wua: watle atlama. Wua: na:ta ta mo dla wua: ma tloweye po-ala:na.

³⁴ Epapedeme na: ma molo atlale yu amkoye wua: watle hamima. Wua:tapo wua: amkaduloye asiyama bokotiyapo malama asiyama bokotiyapo malama demha:ha:lepo depame. Na:ta wua: sikemte bokotiyapo malamhala epammama, wua: amkale asiyama bokotiyapo malama asiyama bokotiyapo malama demha:ha:iya.

³⁵ Epapele dulu dla wua:ta ya:mkale asiyama bokotiyapo malama ya:mkale asiyama bokotiyapo malama dle dulu dla ha:ha:lepiye, etapo opa hapulomata wua:ye ikadepe na: dolumtlalo so mleni dlepe.”

Pitata Yesu welilowe kokoye Yesuta momolo atlale

(Ma:t 26:31-35; Maka 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Amasiyama Saimon Pitatapo epo atlaiyo, “Lod, wa: hadima tlowedeme amma?” diyo. Epalati Yesuta asiyama epo atlaiyo, “Wa: wata oloma hema na:ta ta dla puluweye po-ala:na. Amasiyama alotle wa: ma me-pulupe,” diyo.

³⁷ Epapalati Pitata ma epo atlaiyo, “Lod, na: adipalati wata wa: mate tloweye po-ala:lalo

wekema:? Na: wa: yilo poloweze ma-dinapopo halapo,” diyo.

³⁸ Amasiyama Yesuta asiyama epo atlaiyo, “Wa: ikadepe na: yilo poloweze ma-dinapopo halema:? Epedeme na: ikadepe koko wa: watle atlema. Wa: gagapota ala poyulumalalo hallati wa: tatile na: kokoye dapahatlope oloma dla wellipe,” diyo.

14

Yesuye apipo A hala dla hetloweze

¹ Epedeme Yesutapo epo atlaiyo, “Wua: ase sikemte dupa momalamale mate ha:ha:miyo. Amasiyama wua: God dla mikadepe demama na: dla ma mikadepe diya. ² Adipalati, na: A aya dla alupoli sikemte pasatale mehutiye. Epapedeme koko itapo ikadepe peellalo wekematiye, na: koko iye wua: watle po-atlamalalo wekelemla. Epedeme na: edla wua:ta tame ha:ha:lowe moye dinapela tlowepo. ³ Epedeme na:ta tame koko hapulomaye modinapopo gudepame ma ilame puame wua:ye elemolowepo. Epame wua: ma mo edla yimkata na: mate ha:ha:lowepo. ⁴ Epapedeme wua: na:ta ta mo apiye mo-wua:malamanana.”

⁵ Amasiyama Tomastapo Yesu watle epo atlaiyo, “Lod, di wa:ta ta moye di yeitamana. Di adipamama wa:ta ta apiye malapa:?” diyo.

⁶ Epalati Yesutapo epo atlaiyo, “Na:ye apipo. Epame na:ye ikadepe kokopo. Epame na:ye pasakalopo. Epedeme oplami haletapo isikimi api hale tle A hala dla potlowa. Amasiyama ya: hatlo na: tle A hala dla telepe. ⁷ Wua:

na: kokoye malamelepiye, eta wua: na: A koko ma malamelepe. Amasiyama wata oloma itle wua:tapo ya:ye mo-malamapo. Epame wua: ma ya:ye ma-natipo.”

⁸ Epalati Pilipitapo epo atlaiyo, “Lod, wa: di watle Aye nati-ilipiye, di eta selledlepe,” diyo.

⁹ Amasiyama Yesutapo asiyama Pilipi watle epo atlaiyo, “Na: alila pasatale dulu dla wua: mate ma-haluwapo. Epapele dulu dla wa: ala na: kokoye pomalamalalo halapa? Epedeme oplami antapo na:ye ma-natiwa, ya:ye A ma ma-natiwapo. Epa-pedeme wa: adipalati na: watle atlemama, ‘Aye di watle nati-ine,’ dema:?” ¹⁰ Epapele dulu dla wa: na:ta A dulu dla hala koko mate epo Ata na: dulu dla hala koko mate dla ala pomikadepe dlalo halapa? Epedeme na:ta wua: watle yu atlamsela: iye monolo malamale tle hame po-atlamsela:sema. Amasiyama Atapo na: mate halemama na: tle ya: okoye hamhalapo. ¹¹ Epedeme na:ta atlemama, Aye na: dulu dla halapo, epame na: mape A dulu dla halapo, dle koko dla dalepame mikadepe diya. Amasiyama wua: na:ta atlamale yu hema pomikadepe dlalo wekelepiye, na:ta ulugiyemale koko halomsela:uwa dla natipame mikadepe diya.

¹² Epapedeme na: ikadepe koko wua: watle atlema. Oplami antapo na: dla mikadepe dlepiye, ya: na:ta ulugiyemale koko halomsela: ipapeleye ya: ma me-halomelepe. Yao, ikadepe, ya:tapo ulugiyemale koko opi sikemte patoto ma me-halomelepe. Adipalati, na:ye A hala dla tama.

¹³ Epapele dulu dla wua: apa kokoye na: hi tle dalla natilipiye, na: koko eye halepe, Ata hela:dleye Maseyemala tle botomastlepo depame.

14 Epapedeme wua: apa kokoye na: hi tle dalla natilipiye, na: koko eye halowepo.”

Yesutapo Hela:dle Sokota puluwe kokoye atlale

15 “Wua: na:ye malaha:ha:lepiye, eta wua: ma na:ta molo atlale yu dla salladepo siyamelepe.

16 Epalati na:tapo A watle dalla natilowepo, ya:tapo wua: watle gadlalo hale hamilipo depame. Gadlalo etapo wua: mate kokó halepo hallepe.

17 Gadlalo eye Hela:dle Sokopo. Ya:tapo wua: watle ikadepe kokoye nati-imhallepe. Epapele dulu dla ta:lamo sotapo ya: hamoloweye po-ala:lowa. Adipalati, yia:tapo ya:ye ponatilowa, epame ya: koko mape pomalamolowa. Amasiyama wua: tlo ya: koko mo-wua:malamanana. Adipalati, ya:ye wua: mate halapo. Epame wua: dulu dla kokó mepo hallepe.

18 Epedeme na:tapo wua:ye atali yimlala some isikimi duka dla popomelepo hallowa. Amasiyama na: matle ilame wua: hala dla puluwepo.

19 Epapele dulu dla alila kiyele dla ta:lamo sotapo na: mila:pi ma ponatilowa. Amasiyama wua: alotle na: mila:piye ma menatilipe. Epapele dulu dla na:ta pasakalo depa halademe wua: mape pasakalo ha:ha:lepe.

20 Epapele dulu dla na:tapo powale tle ma pasakalo dlepiye, eta wua:tapo na:ta A dulu dla hala kokoye malamelepe. Epame wua:tapo na: dulu dla ha:ha:lali na:tapo wua: dulu dla halapo.

21 Epedeme oplami antapo na:ta molo atlale yu dla dalepame salladepo sela:lepiye, oplami etapo na:ye sikemte malahalapo. Epame na: dla sikemte malahalalo oplami dla asiyama na: Atapo ya:ye

sikemte bokotiyapo malamhalapo. Epame na: mape ya:ye sikemte bokotiyapo malamhalapo. Epame na:tapo ya: dla na: kokoye nati-iliwepo.”

²² Epalati Yudas Iskaliyot ya: daiyotapo epo atlaiyo, “Lod, wa: adipalati wa:skamu wa:ye ta:lamo so dla ponati-ilalo wekemama ma di watle nati-iliwepo dema:?” diyo.

²³ Amasiyama Yesutapo asiyama epo atlaiyo, “Oplami antapo na:ye sikemte malahallepiye, ya: na:ta imale koko dla ma salladepo sela:lepe. Epalati na: Atapo ya:ye sikemte bokotiyapo malamhallepe. Epame na: mate epo na: A mate ya: hala dla puame yimkata ya: mate ha:ha:lepe. ²⁴ Amasiyama oplami antapo na:ye pomalamalalo halema:, ya: na:ta imale dla posalladepo sela:sema. Epapele dulu dla na:ta imale iye monolo malamale tle wua: dla po-imhalasema. Amasiyama imale iye na: A, na:ye tane duwa tle puapo.

²⁵ Epapedeme na: ala wua: mate me-halemama koko hapuloma iye wua: dla ma-atlamhaluwapo.

²⁶ Amasiyama na: Atapo Hela:dle Sokoye na: hi tle wua: hala tulune dlepe, ya:tapo wua:ye gadlalo halemama koko hapulomaye imelepo depame. Epame ma ya:tapo koko hapuloma na:ta wua: watle me-imuwaye, ma wua: watle malamale hapimhallepe.

²⁷ Epedeme na:ta sadleye wua: dla hamima. Sadle na:ta hami iye ta:lamo sota wua: watle hamilalo pe-epapena. Epapedeme wua: ase dupa sikemte momalamale mate epo wowota:le mate ha:ha:miya.

²⁸ Epedeme wua: na:ta atlemama, ‘na:ye na: A hala dla tame halepo ma ilame puluwepo,’ duwa kokoye, wua: me-daluwapo. Epapedeme wua: ikadepe na:ye sikemte malamha:ha:leta ammatiye, wua: eta na:ta na: A hala dla heta koko dla sisiyelemla. Adipalati, ya:tapo na:ye tla:mtamhalapo. ²⁹ Epapele dulu dla na:tapo koko hapuloma ala powowoyamalalo hallati wua: watle koko hapuloma iye ma-atlamalepo, wua:tapo koko eta alotle woyamalati natipame mikadepe dlepo depame. ³⁰ Epedeme watapo na:ta wua: imolowe alilata mogudlowe mo-mateka:pi halapo. Adipalati, ta:lamo dokopala oplami Saitenye mo-puapo. Amasiyama ya: dla itiyamale hawa ikadepe, na:ye tla:mtloweye. ³¹ Epapedeme ta:lamo sotapo na:ta A sikemte malahala kokoye malastlepo depame na:tapo na: Ata solotamale koko halowepo.

Epedeme sillipame mo-tlowa.”

15

Yesuye ikadepe dlomoko dalipo

¹ “Epedeme na:ye ikadepe dlomoko dalipo. Epalati na: Atapo osalo omhallalo halapo. ² Epame ya:tapo na: dla gugoudepo ha:ha: dali dlotapo dlomoko pomilimalalo wekelati kotipame alikili dla pololemalapo. Amasiyama dlo aditapo dlomoko mimhalema:, ya: dali dlo e tlope woloma hulumhalapo, ya:tapo dlomoko ma sikemte milipo depame. ³ Epapele dulu dla na:ta wua: watle imuwa kokotapo wua:ye dlomoko dali some mo-hulupo ha:ha:po. ⁴ Epedeme wua: na:

dla gugoudepo ha:ha:iya. Epalati na: mape wua: dla gugoudepo hallowepo. Epapedeme dlotapo isikimi meyelo halemama dlomoko pomiliwa. Amasiyama dlotapo dali moto dla gugoudepo hallepiye, eta dlomoko milipe. Epapele api tle wua: isikimi muwolo ha:ha:lepiye, dlomoko pomilimolowa. Amasiyama wua:ye na: dla puame gugoudepo ha:ha:iya.

⁵ Epedeme na:ye dlomoko dalipo. Epalati wua:tapo dlo ha:ha:po. Epapele dulu dla oplami antapo na: dla puame gugoudepo hallepiye, na: mape ya: mate gugoudepo hallowepo. Epame ya: dlomoko ma sikemte milipe. Amasiyama wua: na: dimi ha:ha:lepiye, wua: isikimi koko pa:le ha:ha:lepe. ⁶ Epedeme oplami antapo na: dla puame pogugoudlalo hallepiye, ya:ye dlomoko dali dlo dlomoko pomilalo wekelati alikili dla hamastale epapele some halapo. Epapedeme epapele dlo palli tatalaye halopame dlapa dulu dla kustamdepo. ⁷ Epapele dulu dla wua: na: dla puame gugoudepo ha:ha:mama na:ta imale koko dla dolumsiyamama salladepo siyamelepiye, eta wua: apa koko yilo na: dla otele himha:ha:lepiye, wua: koko eye ma-halepe. ⁸ Epedeme wua:tapo dlomoko sikemte milimolowe kokotapo na: Ata hela:dleye botomastlepe, epame wua:ta na: alotle dolumtlalo so depo ha:ha: koko ma botomastlepe.

⁹ Epapedeme na: Atapo na:ye bokotiyapo malamhala epammama na:tapo wua:ye epo bokotiyapo malamhalapo. Epedeme na:ta bokotiyapo malamale dulu dla ha:ha:iya. ¹⁰ Epapele dulu dla na:tapo na: Ata molo atlale yu dla dolumsela:mama ya:ta bokotiyapo malamale

dulu dla halapo. Epapele api tle wua:tapo na:ta molo atlamale yu dla salladepo siyamelepiye, eta wua: mape na:ta bokotiyapo malamale dulu dla ha:ha:lepe.

¹¹ Epedeme na: koko iye wua: watle ma-atlamalepo, wua:tapo na: dulu dla siyele elaye wua: ma e halepo depame. Epame siyele etapo wua: dulu dla pasatamama alikili a:ma alowamelepe. ¹² Epapedeme

na:ta molo atlale yuye ipo. Na:ta wua: dla sikemte bokotiyapo malamhalaye, epammama wua: mape wua: amkadulo asiyama sikemte bokotiyapo malama asiyama sikemte bokotiyapo malama demha:ha:iya. ¹³ Epapele dulu dla

oplamitapo ya:mkadulo dla sikemte bokotiyapo malamale pato nati-imama yia: yilo ya: pasakalo polowe dla himiloweta koko pato halapo. ¹⁴ Epedeme wua: na: dla salladepo siyamelepiye, wua:ye namkadulo ikadepepo.

¹⁵ Epapedeme wua:ye isikimi na: oko halalo so depo poha:ha:sema. Adipalati, isikimi oko halalo oplamiye ya: dokopala oplamita koko hamhalaye poya:malamana. Amasiyama

na: wua:ye namkadulo ikadepe dema. Ame adipalati, na:tapo na: Ata na: watle atlamale koko hapulomaye wua: watle ma-imuwapo.

¹⁶ Epapele dulu dla wua:tapo na:ye posana. Amasiyama na:tapo wua:ye sesalemuwapo, wua:tapo dlomoko sikemte milimha:ha:lepo depame. Dlomoko eye kokó halepo hallowe dlomokopo. Epapele dulu dla wua: koko ipapele halomha:ha:lepiye, eta na: Atapo wua:ta apa koko yilo na: hi tle otele himha:ha:liti ya:tapo wua:

watle hamilipe. ¹⁷ Epedeme iye na:ta molo atlale yupo, wua: dla. Wua: wua: amkadulo asiyama bokotiyapo malama asiyama bokotiyapo malama demha:ha:iya.”

Ta:lamo sota alli koko

¹⁸ “Ta:lamo sotapo wua:ye allipiye, wua: malamelepe, ewolotapo ka:yapa na:ye ma-alliwapo. ¹⁹ Epapele dulu dla wua: ta:lamo so mate hatlope depo ha:ha:lepiye, yia:tapo wua:ye sikemte malamha:ha:lepe. Amasiyama na:tapo wua:ye ta:lamo so dulu tle mo-sesalemuwapo, wua:tapo yia: mate pohatlope depo ha:ha:lalo wekelepo depame. Epapele koko tle yia:tapo wua: dla elle pato himha:ha:po. ²⁰ Epapedeme wua: na:ta atluwa kokoye malamaiya. Adipalati, na:tapo ipo atluwapo. Isikimi oko halalo oplamita ya: dokopala oplamiye tla:mtame pohalasema. Epapele dulu dla opatapo na: dla wotiyalle hamilipiye, yia:ta ma wua: dla wotiyalle mepapeleye hamilipe. Epame yia:tapo na:ta imale dla salladepo siyamelepiye, eta yia:ta wua:ta imale dla ma mepo salladepo siyamelepe. ²¹ Amasiyama wua:tapo na: dolumtamala koko tle yia:tapo wua: watle wotiyalle hamilipe. Adipalati, yia:ye na: tane duwa oplamiye yeitamana.

²² Epapele dulu dla na:ta yia: watle puame yu po-atlamalalo wekematiye, eta yia: batalimaleye ponatilalo wekelemla. Amasiyama wata oloma hema yiskamu yia: batalimaleye hemele hatiyomollowe po-ala:na. Adipalati, yia: batalimaleta haliyamale dla mo-hutiyepo.

²³ Epapedeme oplami antapo na: dla elle

himhallepiye, ya: na: A dla ma elle himhalapo.
²⁴ Epedeme na:ta ulugiyemale koko halomhala ipapeleye oplami haletapo epapele koko pohalomhalana. Epame na:tapo yia: dulu dla ipapele koko pohalomalalo wekematiye, eta yia:ta yia: bobtalimaleye ponatilalo wekelemla. Amasiyama yia:ye na:ta koko halomhallati manatimduwapo. Epapele tlope yia: na: A mate epo na: mate dla elle pato ala me-himha:ha:po.
²⁵ Epapedeme koko itapo mo-woyamuwapo, God yu bukata atlama koko mate ala:lowedeme. Adipalati, God yu bukata epo atlapo, 'Yia:tapo koko pa:le na: dla elle himha:ha:po,' depo.
²⁶ Epedeme na:tapo wua: gadlalo Hela:dle Sokoye wua: watle hamilowepo. Hela:dle Soko etapo A tle malame wua: watle ikadepe kokoye imelepe. Epame Hela:dle Soko etapo na: kokoye botomastlepe. ²⁷ Epame wua: mape opa dla na: kokoye botomastlepe. Adipalati, wua:tapo ka:yapa na:ta oko kotiyamuwa oloma etle na: mate siyamuwapo."

16

¹ "Epedeme na:tapo wua:ta mikadepe dle tle ma alikili dla tlala depame wua: watle koko hapuloma iye ma-atlamalepo. ² Adipalati, opatapo wua: hiye inoma sumalalo aya dulu dla hutiyeye kotipame wua:ye ma alikili dla dodolomsallepe. Epame alilata me-pulupe, opatapo mikadepe dle so potimolowe kokoye semte God oko hamapo depo malamoloweye. ³ Epedeme yia:tapo koko ipapeleye wua: dla halomha:ha:lepe. Adipalati, yia:ye na: A koko mate epo na: koko mate

poyma:malamana. ⁴ Epapedeme na: koko iye wata wua: watle atlama. Epapele dulu dla koko itapo ikadepe woyamalati wua: na:ta atlama koko iye malamelepe.”

Hela:dle Sokota puluwe koko atlale

“Epapedeme na: koko iye na: oko ka:yapa kotiyamale oloma edla wua: watle po-atlamana. Adipalati, na: oloma edla wua: mate me-haluwapo. ⁵ Amasiyama watapo na:ye na: tane duwa oplami hala dla ma ilame tama. Epalati wua: dulu dla oplami haletapo na:ta ta koko hema, ‘wa: hadima tama,’ depo podalla natisema. ⁶ Epapedeme wua: wata na:ta ta kokoye wua: dla atlamalati dalemama wua: dupa sikemte kolepo. ⁷ Amasiyama na: ikadepe koko wua: watle atlema. Na:ta wua: saliyome haka:ma dla tlowe kokota wua:ye gadlepe. Adipalati, na:ta telepiye, asiyama Hela:dle Sokoye wua: watle hamilowepo, ya:tapo wua: ma gadlalo hallepo depame. Amasiyama na:tapo potlalo wekelepiye, Hela:dle Sokoye wua: hala dla populuwa.

⁸ Epapele dulu dla Hela:dle Sokotapo pulupiye, ya:tapo ta:lamo sota batalimale koko halomha:ha:ye haliyamale dla botomastlepe. Epame opata God mila:pi tle woloma poka:depo ha:ha:ye haliyamale dla botomastlepe. Epame Godta koko gladlowe koko mape haliyamale dla botomastlepe. ⁹ Epame Hela:dle Sokotapo na: dla pomikadepe dlalo wekelowe kokoye e batalimale koko sitalipo dlepe. ¹⁰ Epame ya:tapo na:ta A God hala dla heta koko tle God mila:pi tle ka:depo hallowe kokoye botomastlepe.

Amasiyama na:tapo na: A hala dla hetlati wua:ta na: ma ponatilowa. ¹¹ Epame Hela:dle Sokotapo Godta koko gladlowe kokoye haliyamale dla botomastlepe. Adipalati, ta:lamo dokopala oplami Saitenye koko gladle dulu dla ma-halapo.

¹² Epapedeme na: dla koko pasatale mehutiyepe, wua: watle atlamolowedeme. Amasiyama wata oloma hema wua:ta koko pasatale iye momalamolowe po-ala:na.

¹³ Amasiyama Hela:dle Sokotapo wua: dla mallepiye, ya:tapo wua:ye ikadepe koko hapuloma dla elemtelepe. Ya:tapo meyelo ya:ta malamale tle po-atlamsela:lowa. Amasiyama ya:tapo na: tle dalle kokoye atlamsela:lepe. Epame ya:tapo alotle wowoyamolowe kokoye momolo wua: watle imelepe. ¹⁴ Epedeme Hela:dle Sokotapo na: hi di dla ta:demama na:ta atlamale yuye ma wua: watle hamilipe. ¹⁵ Epapedeme koko hapuloma Ata halopo halaye nolëpo. Epapele koko tle na:tapo ipo atlalepo, Hela:dle Sokotapo na:ta atlamale yuye halopame ma wua: watle atlamelepe dlepo.”

Dupa kolle kokota ma siyele hampuluwe koko

¹⁶ “Alila kiyele ha:ha:po alotle wua: ma na: mila:pi ponatilowa. Amasiyama wua: ma alila kiyele alotle wua: mamisika: na: mila:piye menatilipe.”

¹⁷ Epalati Yesu ya: alotle tlalo so opitapo yiskamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, “Ya:ta di watle atlemama, ‘wua: ma alila kiyele ha:ha:po alotle na: mila:piye ponatilowa,’ depame ma, ‘alila kiyele alotle mamisika: natilipe’ dleye adipo

atlemama api? Epame ya:ta atlemama, ‘Na:ye A hala dla hetama,’ dleye adipo atlemama api?
¹⁸ Epame ya:ta di watle atlemama, ‘alila kiyele,’ dleye apa koko atlemama api? Di ya: yu dulu koko woloma pomalamasema,” demyaiyo.

¹⁹ Yesuta ya: alotle tlalo sotapo ya: watle atlanatilowedeme momalampopa:leye momalanatipame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: na:ta atlemama, ‘Alila kiyele ha:ha:po alotle na: mila:pi ponatilowa,’ dle mate epo, ‘alila kiyele ha:ha:po alotle mamisika: na: mila:pi natilipe,’ dle koko mate dla atlanatilowedeme momalampopa:ma:?”

²⁰ Epapele dulu dla na: ikadepe koko wua: watle atlema. Wua:tapo dupa kolomama a:llepe. Amasiyama ta:lamo so tlo sisiyelepe. Yao ikadepe, wua:ye dupa kollepe. Amasiyama wua:ta dupa kolle etapo matle wua: dla siyele koko hampulupe.

²¹ Epapedeme wua: natiya, a:yatapo owayemala hamale oloma edla ya: wotiyalle natimdepo. Amasiyama ya:ta owayemala ma-hamale alotle wotiyalle ya:ta natiliye mo-welimdepo. Adipalati, ya:tapo owayemala amko hamale koko dla sikemte siyemdepo.

²² Epapedeme wua: ma mepapele some ha:ha:po. Adipalati, wua: watapo dupa kolle mate ha:ha:po. Amasiyama na: matle puame wua: natilowepo. Epapele oloma edla wua:tapo sikemte sisiyelepe. Siyele eye oplami haletapo wua: tle alikili a:ma pohamtlowa.

²³ Alila oloma edla wua:tapo koko hale yilo na: dla po-atla natilowa. Amasiyama na: ikadepe koko wua: watle atlema. Wua: apa koko halowedeme na: hi tle A hala dla dalla natilipiye, ya:tapo wua:ta dalla nati koko meye hamilipe. ²⁴ Epedeme wua:

ka:yapa kotiyapo pumulumama koko opi yilo na: hi tle podalla natimdena. Amasiyama wata oloma itle tamalemama wua: apa koko halowedeme na: hi tle dalla natilipiye, wua: koko eye halepe. Epapelepiye, eta siyele wua: dulu dla elata ma sikemte pato dlepe.”

Yesuta ta:lamo dokopala oplami mo-tla:mtale

²⁵ “Epapedeme na:tapo koko hapuloma iye atlamsela:mama wayu mate atlamsela:uwapo. Amasiyama alilata me-pulupe, na:tapo koko hapulomaye matle wayu mate wua: watle po-atlamsela:lowa. Amasiyama na:tapo A kokoye haliyamale dla atlamsela:lowepo. ²⁶ Epedeme alila oloma edla na:ta wua: koko dla A hala dla podalla natilowa. Adipalati, wua:tapo muwolo koko yilo na: hi tle A hala dla dalla natimha:ha:lepe. ²⁷ Ame adipalati, wua:tapo na:ye ikadepe A tle malatepo depame na:ye sikemte bokotiyapo malamha:ha:uwa koko tle asiyama Atapo wua:ye sikemte bokotiyapo malamhalapo. ²⁸ Epedeme na:ye Ata hala tle ta:lamo hema maluwapo. Epame matle wata oloma hema ta:lamo saliyome A hala dla ilame hetlowama.”

²⁹ Epalati ya: alotle tlalo sotapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: watapo koko iye matle wayu mate di watle po-atlasema. Amasiyama wa: koko hapulomaye di watle ma haliyamale dla atlamalepo. ³⁰ Epedeme ditapo wa:ye ikadepe God tle malana depame wa: dla mikadepe dema. Adipalati, wa:ye koko hapuloma sikemte malastana. Ame adipalati, wa: oplami haleta wa: watle atlanatilowedeme halla natipame wa: tatle asiyama

yuye ya: watle ma-atlemdepo. Epapedeme koko itle di wa:ta ikadepe God tle malaleye malamama mikadepe dema.”

³¹ Epalati asiyama Yesutapo epo atlaiyo, “Wua: watapo mikadepe dema:? ³² Amasiyama wua: daliya. Alilatapo mo-pulupe, epapeleye alila eye wata mo-puapo, wua:tapo na: salepame meye-lope meyelohe depo tamhalloweye. Epapele tlope na:ye monolo posela:lowa. Adipalati, Atapo na: mate hallepe. ³³ Epedeme wua:tapo na: tle saddle halepo depame na:tapo wua: watle koko hapuloma iye ma-atlamalepo. Epapedeme wua:ta ta:lamo hema ha:ha:lowe oloma edla wua: ala wotiyalle dulu medla me-ha:ha:lepe. Amasiyama wua: wota:le pa:po kokalepo ha:ha:iya. Adipalati, na:tapo ta:lamo dokopala oplamiye mo-tla:mtame halapo.”

17

Yesuta ya:skamu inoma sumale himili

¹ Yesu yu eye ma-atlepo gudepame pepele di dla omhalemama epo inoma sumaiyo, “A, na: alilatapo wata mo-puapo. Epedeme wa: Maseyemalata hela:dleye opa hapuloma dla nati-ine. Epalati wa: Maseyemalatapo asiyama wa:ta hela:dleye opa hapuloma dla nati-iliwepo. ² Adipalati, wa:tapo opa hapulomaye omhallepo depame Maseyemala watle itiyamale mahamiwapo, ma ya:tapo wa:ta ya: watle hapili opa dla halepo halepo pasakalo hapilipo depame. ³ Epapedeme halepo halepo pasakalo kokoye wa: koko malamolowe kokopo. Adipalati, wa:ye God ikadepe halapo. Epame halepo

halepo pasakalo eye wa:ta tane dle oplami Yesu Keliso koko malamolowe kokopo. ⁴ Epedeme na:tapo ta:lamo hema wa:ta na: watle hamiwa okoye moguduwapo. Epapele koko tle na:tapo ta:lamo hema wa:ta hela:dleye opa dla ma-nati-imsela:uwapo. ⁵ Epedeme A, ta:lamo ala pomita:plalo hallati na:ta wa: mate halemama hela:dle hamhaluwaye ma wata na: watle hamine.”

Yesuta ya: alotle tlalo so yilo inoma sumale himili

⁶ “A, na:tapo wa:ta na: watle ta:lamo so dulu tle hapiwa opa dla wa: kokoye ma-nati-iwapo. Opa iwoloye wolëpo, wa:tapo na: watle halopiwapo. Epame yia:tapo wa: yu dla mo-salladepo siyamuwapo. ⁷ Epedeme na:ta wa: tle koko hapuloma halomhalaye, wata yia: ma me-yia:malamana. ⁸ Epame wa:ta na: watle imale hamiwaye, ma yia: watle hamilati ma yia:tapo imale eye mikadepe depame hamuwapo. Epame yia:ye ma-yia:malamana, na:ta wa: tle puwa kokoye. Epame yia: mape wa:ta na:ye tulune duwa koko dla ma mikadepe demdepo.

⁹ Epedeme na:ta inoma sumale yu himi iye ta:lamo so yilo po-apsema. Amasiyama wa:ta na: watle hapili so yilo inoma sumale yu himima. Adipalati, yia:ye wolëpo. ¹⁰ Epapele dulu dla na:ta omhala opaye wolëpo. Epalati asiyama wa:ta omhala opaye nolëpo. Epapele koko tle na:ta hela:dleye yia: tle botomastamhalapo. ¹¹ Epapedeme na:ta ma ta:lamo hema pohallalo wekelowe alilata mo-teteka:mpuapo. Adipalati,

na:ta wa: hala dla mo-puapo. Amasiyama na: alotle tlalo so tlo ta:lamo medla me-ha:ha:lepe. A, wa:ye aiyalma ikadepepo. Wa:ta wa: hi na: watle hamiwa, itiyamale hi etle opa iwoloye woloma omhalane. Epapelepiye, yia:tapo wa:ta na: mate hatlope depo halaye, epammama yia:tapo yimkata hatlope depo ha:ha:lepe. ¹² Epapele dulu dla na:ta yia: mate haluwa oloma edla na:tapo wa: hi itiyamale etle yia:ye woloma omhallati oplami haletapo pohaodena. Amasiyama God yu bukata atla mate ala:mama isikimi oplami hatlo tlo ikadepe api tle ma alikili dla polatamama haodlepe duwa oplamitapo mo-haoduwapo.

¹³ Epedeme na:ye wa: hala dla mo-puma. Amasiyama na: ala ta:lamo dla me-halemama koko iye atlema, na: alotle tlalo sotapo na: dla siyele ela iye ma yia: dulu dla pasatepo ellepo depame. ¹⁴ Na:tapo wa: yuye yia: watle ma-atlamuwapo. Amasiyama ta:lamo sotapo yia:ye allipo. Adipalati, na:tapo pota:lamo oplami depo halaye, epammama yia: ma ta:lamo so depo poha:ha:sema. ¹⁵ Epedeme A, na:ta ipo inoma sumale yu himiye, wa:tapo na: alotle tlalo soye ta:lamo itle alikili a:ma elemtelepo depo po-apesema. Amasiyama wa:tapo yia:ye batalimale oplami Saitenta hohomalala depo woloma omhallepo depo amma. ¹⁶ Epapedeme na:tapo pota:lamo oplami depo halaye, yia: ma epammama pota:lamo so depo poha:ha:sema. ¹⁷ Epapele dulu dla yia:ye wa: yu mate imhalemama yia:ye ullu pa:talo so depo melene. Adipalati, wa: yuye ikadepepo. ¹⁸ Epedeme wa:ta na:ye tane duwa

epammama ma na:tapo yia:ye ta:lamo dla taiye dema. ¹⁹Epame na:tapo yia: yilo ullu pa:po halapo, yia:tapo ikadepe ullu pa:talo so depo ha:ha:lepo depame.”

Yesuta mikadepe dle so hapuloma yilo inoma sumale himili

²⁰ “Epedeme na:tapo hatlo na: alotle tlalo so yilo inoma sumale yu po-atlasema. Amasiyama opa anawolotapo yia:ta imalati dalepame na: dla mikadepe dlalo so dla ma inoma sumale yu iye atlema. ²¹ Epame A, na: inoma sumale yuye ipo atlema. Na:tapo wa: dulu dla hallati ma asiyama wa:tapo na: dulu dla halaye, epammama yia: mape epo yimkata yia: dulu dla hatlope depo ha:ha:lepo depo amma. Epame ma ipo inoma suma, yia: mape dia: mate yimkata hatlope dlepo depame. Epapelepiye, eta ta:lamo sotapo na:ye ikadepe wa:ta tane dena depame na: dla mikadepe dlepe. ²² Epapedeme wa:ta na: wadle hela:dle hamiwaye, ma na:tapo yia: wadle hamiwapo, yia:tapo yia: dulu dla hatlope depo ha:ha:lepo depame. Dita madipatata hatlope depo ha:ha:po. ²³ Epame na:tapo yia: dulu dla halapo, epame wa: mape na: dulu dla halapo. Dita epo ha:ha: koko tle yia: mape ikadepe yimkata hatlope depo ha:ha:lepe. Epalati ta:lamo sotapo e natipame na:ye ikadepe wa:ta tane dena depo malamelepe. Epame wa:ta na:ye sikemte bokotiyapo malamhalaye, epammama ta:lamo sotapo wa:ta mikadepe dle so ma sikemte malahala kokoye malanatilipe.

²⁴ Epedeme A, wa:ta na: wadle mikadepe dle so hamiwa iwolota na:ta tame hallowe mo dla yia: mate ha:ha:lepo depame solotama.

Epame na: ma solotama, yia:tapo wa:ta na: watle hela:dle hamiwa eye natilipo depame. Hela:dle eye ta:lamo ala pomita:plalo hallati wa:ta na: bokotiyapo malapame na: watle hamiwapo.

²⁵ Epapedeme A, wa: tlo ka:dlepo. Epapele dulu dla ta:lamo soye wa: koko yeitamana. Amasiyama na: tlo wa: kokoye na:malamana. Epame wa:ta na: tane duwa kokoye mikadepe dle so mo-yia:malamana. ²⁶ Na:tapo wa: hiye yia: watle mo-botomastauwapo, epame ma me-botomastamhallepe, wa:ta na: dla bokotiyapo malamhala epapeleta ma yia: dulu dla ellepo depame. Epammama na: mape yia: dulu dla me-hallowepo.”

18

*Opata Yesu yumuluwedeme hamame tale
(Ma:t 26:47-56; Maka 14:43-50; Luk 22:47-53)*

¹ Yesu inoma sumhalepo gudepame ma ya: alotle tlalo so mate Kidlon koloma koleme hetame seme dla tamalaiyo. Mo seme edla osalo me-halaiyo. Epapeleye Yesutapo ya: alotle tlalo so mate edla tuwaiyo.

² Epapele dulu dla Yudas, Yesu opahale do tama dla homelle oplami ya: mape mo eye mo-ya:malamaiyo. Adipalati, Yesuta alila opi dla ya: alotle tlalo so mate dulu edla tuwa demhalem-diyo. ³ Epapeleye Yudastapo Loum opahale so elempumama aiyalma aya dokopala so mate epo Pa:lisi so mateta taiya dle so opa elempuaiyo. Yia:ta pumama tuloma mate epo opahale dlalo alisisi mate halopo puame woyamaiyo.

⁴ Epapele dulu dla Yesu ya: tatile ya: dla woyamolowe koko hapulomaye ma-natipame yia: watle tame epo atlaiyo, “Wua: oplami anaye totamsiyama:?” diyo.

⁵ Epalati asiyama yia:tapo epo atlaiyo, “Di Yesu Nasalet oplami totamsiyama,” diyo. Epapalati Yesuta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ta totamsiyama oplami eye na:po,” diyo. Epapele oloma edla Yudas, Yesu opahale do tama dla homallalo oplami mape edla yia: mate mehalaiyo. ⁶ Amasiyama Yesutapo atlemama eye na:po dla dalepame yia:ta hapulomatapo alo a:ma gilidepame ta:la dla teteyuiyo.

⁷ Epalati Yesutapo mamisika: yia: watle atlana-timama epo atlaiyo, “Wua: oplami anaye totamsiyama:?” diyo. Epapalati ma asiyama yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Di Yesu Nasalet oplami totamsiyama,” diyo.

⁸ Amasiyama Yesutapo asiyama epo atlaiyo, “Na:ta wua: watle ma-atlemama oplami eye na:po dlepo. Epedeme wua: ikadepe na: totamasiyama dlepiye, ka:dena, opa opi na: mate siyama iwoloye ma-taiya diya.” ⁹ Epapedeme koko itapo epo woyamuwapo. Adipalati, Yesuta ka:yapa ya: alotle tlalo so mate sela:mama atlamale yu mate ala:lowedeme. Ame adipalati, ya:tapo epo atluwapo, “Wa:ta na: watle hapiwa soye na:tapo woloma omhalemama oplami haletapo pohaodena,” duwapo.

¹⁰ Epame Saimon Pitatapo aipa:ya hapame aiyalma aya dokopala oplami ya: oko oplami hale Malakus demdiye ya: dowala moloye ketamastaiyo. ¹¹ Epalati Yesutapo Pita watle

epo atlaiyo, “Wa: aipa:ya alikili dla himine. Ka:dena, na:tapo Ata na: watle hamilowedeme hala wotiyalle e haloweze,” diyo.

¹² Epapeleye Loum opahale so mate epo yia: dokopala oplami mate epo Yu so dokopala sota taiya dle so mateta Yesuye hampame dea mate kokotipoliyeiyo. ¹³ Epame yia:tapo ya:ye Kayapas ya: doko Anas hala dla hamame tamalaiyo. Kayapas eye sokomoko oloma edla aiyalma aya dokopala oplami halaiyo. ¹⁴ Kayapas hatlo me-itapo Yu so dokopala so watle Yesu koko dla epo atluwapo, “Ka:dena, oplami hatlo itapo opa hapuloma yilo poloweze,” duwapo.

Pitata Yesu welli koko
(*Ma:t 26:69-70; Maka 14:66-68; Luk 22:54-57*)

¹⁵ Saimon Pita mate epame Yesu dolumtlalo oplami hale mate opata Yesuye hamame tlati alotle dolumtamalaiyo. Amasiyama aiyalma aya dokopala oplamitapo Pita mate tale oplami iye ya:malamaiyo. Epapedeme yia: aiyalma aya dokopala oplami aya dla puame woyamalati kosukulli kokoloma omhallalo a:yatapo Pita mate puale oplamiye malanatipame ya: tlo Yesuta tuwale dla tulupo depame itiyamale hamiyo. ¹⁶ Amasiyama Pita tlo kosukulli kokoloma alikili tle me-omhalaiyo. Epalati Pita mate puale oplamita ma ilame matime kokoloma omhallalo a:ya mate yu ka:depame Pitaye komale dulu dla semtuwaiyo.

¹⁷ Epalati a:ya etapo Pita natipo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: mape, Yesu ya: alotle tlalo oplami

hale wa:po,” diyo. Epalati Pitata asiyama epo atlaiyo, “Hao, oplami eye pona;,” diyo.

¹⁸ Epapele dulu dla aiyalma aya dokopala oplami ya: oko sotapo kakapumalati dlapa mipo dlapa tilimha:ha:iyo. Epalati Pita mape tame yia: mate dlapa timhalaiyo.

Anastapo Yesu watle atlanatili

(Mat 26:59-66; Maka 14:55-64; Luk 22:66-71)

¹⁹ Oloma edla aiyalma aya dokopala oplamitapo Yesu watle ya:ta imale koko mate epo ya: alotle tlalo so koko mate dla atlanatiyo.

²⁰ Amasiyama Yesutapo asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Na:tapo koko hapuloma iye opa hapuloma mila:pi tle haliyamale dla ma-atlamsela:uwapo. Epame na:tapo alila hapuloma inoma sumalalo aya dla epo aiyalma aya dulu dla hetame opa imsela:mduwapo. Adipalati, mo edla opa hapulomata puame alumduwapo. Epapele dulu dla na: koko opiye hemele po-atlemdena.

²¹ Epapedeme wa: adipalati na: watle atlanatili yu atlema:? Wa: aseka na:ta imhalla dallalo so dla dalla natine. Yia: tlo yia:malamana, na:ta atlamsela:mduwa kokoye.”

²² Yesuta koko iye atlemhallati aiyalma aya dokopala oplami ya: oko oplami haletapo Yesuye mila:pi dla heyumama epo atlaiyo, “Wa: poka:dena, wa:ta di aiyalma aya dokopala oplami dla asiyama yu epo atloweye,” diyo.

²³ Epalati Yesutapo ya: yuli oplami watle asiyama epo atlaiyo, “Wa: na:ta atlale dulu hema batalimale yu hale atlale hallepiye, wa: koko eye haliyamale dla na: watle nati-ine. Amasiyama

na:ta yukamale dulu hema ikadepe koko tlo atlale hallepiye, ame wa: adipalati na:ye heyu?” diyo. ²⁴ Epapalati Anastapo Yesu do keketipoliyele mepo hallati aiyalma aya dokopala oplami Kayapas hala dla semtaiya diyo.

Pitata matle Yesu welli
(*Ma:t 26:71-75; Maka 14:69-72; Luk 22:58-62*)

²⁵ Saimon Pitata ala dlapa me-timhallati opa opitapo ya: natipame epo atlaiyo, “Wa: Yesu alotle tlalo oplami hale wa:ta:?” diyo. Epalati Pitatapo epo atlaiyo, “Hao, pona:,” diyo.

²⁶ Epapele dulu edla aiyalma aya dokopala oplami ya: oko oplami hale me-halaiyo, ya:ye Pitata molo kestale oplami e mate asiya hatlopeyo. Epapeleye ya:tapo Pita watle epo atlaiyo, “Na: wa:ye Yesu mate osalo dulu dla sela:lati natiwa,” diyo. ²⁷ Epalati Pitata matle epo atlaiyo, “Oplami eye pona:,” diyo. Epapele oloma edla gagapotapo mo-yulumaiyo.

Yesu Paelet aya dla semtale
(*Ma:t 27:1-2, 11-14; Maka 15:1-5; Luk 23:1-5*)

²⁸ Utulala ikadepe Yu so dokopala sotapo Yesuye Kayapas aya tle ma Loum gamani oplami Paelet aya dla semtamalaiyo. Amasiyama ya: posolotamaiyo, aya dulu edla u-ulapo tuluwedeme, epamama alikili dla me-ha:ha:iyo. Adipalati, ya: posolotamaiyo, ya:ta po-Yu oplami aya dulu dla tuwaleta ullu walle so depame Namilatatale daya dele hotloweye. * ²⁹ Epedeme Paeletapo alikili dla

---

* **18:28:** Yu so aiyalma haletapo epo elapo, “Yu oplamitapo po-Yu oplami aya dulu dla tulupiye, ya:ye mo-ullu walle oplami depo.”

matime halemama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: oplami ita apa batalimale koko halë hallati nati-pame hema sempuo?” diyo.

³⁰ Epalati asiyama yia:ta ya: watle epo atlaiyo, “Oplami iye batalimale koko pohalalo wekeleta ammatiye, di ya:ye wa: hala dla po-ipo sempuma,” diyo.

³¹ Amasiyama Paelettapo yia: watle epo atlaiyo, “Muwolo ya:ye hamame tame wua: aiyalma mate ala:mama ya: kokoye gladiya,” diyo.

Epalati asiyama Yu so dokopala sota epo atlamiyaiyo, “Dia: ya:ye yumuluwe solotama. Amasiyama Loum so wua:tapo dia: watle opa koko gladepo opa potima demha:ha:lowe itiyamaleye pohamina,” demyaiyo. ³² Epapedeme koko itapo mo-wowoyamuwapo, Yesutapo ya:ta adipo polowe koko atlamsela:leta mikadepe dlowedeme.

³³ Yia:ta epo atla dalepame Paeletta ma aya dulu dla tuwame polomama Yesu sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ikadepe Yu so dokopala oplamita:?” diyo.

³⁴ Epalati asiyama Yesutapo epo atlaiyo, “Atlanatili wa:ta na: watle atla eye isikimi mowolo malamale tle atlema:, o, opa opita wa: watle na: kokoye atlo?” diyo.

³⁵ Epapalati Paelettapo epo atlaiyo, “Na:ye po-Yu oplami. Epapele tlope mo-wa: opa mate epo me-yia: dokopala so matetapo wa:ye na: hala dla hamampualepo. Epedeme wa: apa batalimale koko hauwa?”

³⁶ Amasiyama Yesutapo asiyama epo atlaiyo, “Na:ta dokopala depo hallowe kokotapo ta:lamu

itle populuwa. Epapele dulu dla na: motapo ta:lamo hema elaleta ammatiye, Yu sotapo na:ye yumuluwedeme hamalala depame na: alotle tlalo sotapo na: yilo nalatimelemla. Amasiyama na:ta dokopala depo hallowe kokotapo ta:lamo itle populuwa.”

³⁷ Epalati Paeletta ma epo atlaiyo, “Epapedeme wa: ikadepe dokopala oplami wa:ni?” diyo.

Epapalati Yesuta epo atlaiyo, “Wa:ta na: watle atlemama, ‘wa:ye ikadepe dokopala oplami wa:ni,’ dleye, e mikadepepo. Koko edla na:ye ta:lamo hema hamuwapo. Epame na:tapo opa dla ikadepe kokoye atlamolowedeme ta:lamo hema puwapo. Epapedeme opa anawolotapo ikadepe koko dulu dla ha:ha:ma:, yia: na: yu dalemha:ha:po.”

³⁸ Amasiyama Paelettapo asiyama epo atlaiyo, “Ikadepe kokoye apata:?” diyo.

Paelettapo Yesuye me-yumulupo depame itiyamale hamili

(Ma:t 27:15-31; Maka 15:6-20; Luk 23:13-25)

Paelet ma alikili dla ulatame halemama Yu so dokopala so watle epo atlaiyo, “Na: oplami hema batalimale hale ponatisema. ³⁹ Amasiyama na: wua: toto koko dolumama wua:ta Namilatatale daya dele alila dla amtuwale aya dulu dla hallalo oplami haleye alikili a:ma woyamane dlowama. Epapedeme wua: ka:dena dema:, na:tapo Yu so wua: dokopala oplami iye alikili a:ma hamame woyamoloweye?” diyo.

⁴⁰ Epalati asiyama yia:tapo yu teta:le mate epo atlamyaiyo, “Hao, di posolotamasema, oplami eta

alíkili a:ma woyamoloweye. Amasiyama wa: Balabas tlo alíkili a:ma hamame woyamane,” demyaiyo. Epele dulu dla Balabas itapo Loum dokopala so dla opahale demhalemdiyo.

19

¹ Epame Paelettapo ya: opa watle “Yesuye hamame tame tuwale dea mate hopoliya,” diyo.

² Epalati opahale sotapo ya:ye hopolepame ma tuwale dea tipo ya: dokopala dla asiyomelepame tluka omteka:peleta asiyomeliyo. ³ Epame

yia:tapo tetlemyemama ya: watle, “Wa:ye Yu so dokopala oplamipo,” demyemama ya: mila:pi dla heyulumyaiyo.

⁴ Epame Paeletta mamisika: ya: aya tle matime halemama Yu so dokopala so watle epo atlaiyo, “Na:ta Yesuye wua: watle hamame matilowepo, na:tapo ya: dla batalimale koko hale hawa halla natili kokoye wua: watle nati-iliwedeme,” diyo.

⁵ Ya:ta epo atlati Yesuta matimama tuwale deata tiliye dokopala dla asipame tluka omteka:pele masiyame haliyamale dla matiyo. Epalati Paelettapo yia: watle epo atlaiyo, “Wua: oplami i natiya,” diyo.

⁶ Epapele oloma edla aiyalma aya dokopala so mate epo yia: oko so mate Yesu natipame yu teta:le mate epo atlamyaiyo, “Ya:ye dali yekelehmihili di dla gogodepo himiya. Ya:ye dali yekelehmihili di dla gogodepo himiya,” demyaiyo.

Amasiyama Paelettapo yia: watle epo atlaiyo, “Muwolo ya:ye dali yekelehmihili di dla gogodiya. Adipalati, na: ya: dla batalimale hale ponatisema,” diyo.

⁷ Epalati Yu so dokopala sotapo asiyama epo atlaiyo, “Di aiyalmata epo atlema, ya:ye polowe ka:pi. Adipalati, ya:tapo ya:skamu atlemama ya:ye God Yamipo demduwapo,” diyo.

⁸⁻⁹ Amasiyama Paelettapo koko i dalepame sikemte wota:mama ma aya dulu dla ilame tuwame halemama Yesu watle epo atlaiyo, “Wa: apa oplamita:?” diyo. Amasiyama Yesutapo Paelet yu ipi dla asiyama yu hale po-atlaiyo.

¹⁰ Epalati Paelettapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: na: watle asiyama yu atla alipa? Adipalati, wa: powa:malamata:, na: dla itiyamale elapo, na:tapo wa:ye alikili a:ma woyamane dloweye, epame wa:ye dali yekelemhimili di dla gogodiya dloweye?” diyo.

¹¹ Epalati Yesutapo asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wata wa:ta itiyamale hamhala eye mowolo pohana. Amasiyama Godtapo wa: watle itiyamale eye hamiwapo. Epapedeme wa: batalimal-eye pase pato. Amasiyama na:ye hamame wa: do tama dla homelle oplami ya: batalimale tlo sikemte patopo,” diyo.

¹² Paeletta yu i dalepame ya: solotamaiyo, Yesuye alikili a:ma ma-tane dloweye. Amasiyama Yu so dokopala sotapo yu teta:le mate epo atlamiyaiyo, “Oplami antapo ya:skamu ya:ye dokopala oplami demsela:lepiye, ya:ye Loum dokopala oplami Sisa mate opahale demama apopo. Epame wa: oplami iye alikili a:ma hamame woyamelepiye, wa: po-Sisa ya:mkale ikadepe,” demyaiyo.

¹³ Yu sota epo atlamiyelati Paelettapo dalepame Yesuye hamame aya alikili dla semtame

pamelepo ya: tlo koko glادلalo oplamita pollalo mo dla polaiyo. Mo eye semama ewalata giyalladle mo demdepo. Epame ma Hibulu yu mate semama Gabata demdepo. ¹⁴ Epapedeme koko iye yia:ta Namilatale daya dele wiki dulu edla yia:ta inoma sumalalo alila koko dla dinapele alila dla apiyo. Oloma edla sali inoma mape mo-duka dla umula hetama halaiyo. Epalati Paelettapo Yu so watle epo atlaiyo, “Natiya. Wua: dokopala oplamiye ipo,” diyo.

¹⁵ Epapalati yia:tapo yu teta:le mate epo atlamyaiyo, “Ya:ye yumiya. Ya:ye yumiya. Ya:ye dali yekelehmihili di dla gogodiya,” demyaiyo.

Epalati Paelettapo yia: watle epo atlaiyo, “Wua: solotama:, na:tapo wua: dokopala oplami dali yekelehmihili di dla gogodloweye?” diyo.

Epalati aiyalma aya dokopala sotapo asiyama ya: watle epo atlamyaiyo, “Di dokopala oplami pato hatlo Sisapo, hale hawa ikadepe,” demyaiyo.

¹⁶ Epapala dalepame Paelettapo Yesuye yia: dla me-pomeliyo, ya:ye dali yekelehmihili di dla gogodlepo depame. Epalati opahale sotapo Yesuye hamame tamalaiyo.

Yesu dali yekelehmihili di dla gogodle

(Ma:t 27:32-44; Maka 15:21-32; Luk 23:26-43)

¹⁷ Opahale sotapo Yesuye hamame tamama Yesu meyelo ya: dali yekelehmihiliye maka:himme mo hale hi dokopala elo demdiye edla taiyo. Mo eye Hibulu yu mate semama Golgota demdepo. ¹⁸ Epame yia: edla tame Yesuye dali yekelehmihili di dla gogodepo himiyo. Epalati opa dapiyamte mape Yesuta duka dla

ellati haleta seme tle gogode epo haleta seme tle gogode depo hatitimaiyo.

¹⁹ Epapele dulu dla Paelettapo hi hatitipame Yesuta ela dokopala di tle badiya diyo. Hi etapo epo elaiyo,

YESU NASALET OPLAMI, YU SO YIA: DOKOPALA
OPLAMIPO

²⁰ Epedeme hi hatitimale iye Yu so yu mate epo Loum so yu mate epo Guliki so yu mate hatitimale halaiyo. Epapele hallati opa hapulomatapo hi hatitimale eye sesa:sesa:demha:ha:iyo. Adipalati, Yesu dali di dla gogodepo himili moye Yelusalem tle pase pateka:muyo. ²¹ Epapele dulu dla aiyalma aya dokopala sotapo puame Paelet watle epo atlaiyo, “Wa: oplami ya: dokopala di dla hi himimama Yu so dokopala oplami depo himimiya. Amasiyama ipo himine, ‘Oplami itapo ya:skamu ya:ye Yu so yia: dokopala oplami demsela:mduwapo’ dene,” diyo.

²² Amasiyama Paeletta asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Na:ta hatitimale hiye mepo ellepe, oplami haleta pomeyelope dlowa,” diyo.

²³ Opahale so dapiyamte dapiyamte dletapo Yesuye dali yekelehmimili di dla gogodepame ya: tlukaye yia: dulu dla miyelo hukulupo halomaiyo. Epame ya: sede selemalli ma yia:ta haiyo. ²⁴ Epame yiskamu yia: dulu dla epo atlaiyo, “Di tluka iye isikimi duka dla potallatalladlowa. Amasiyama tluka iye anta halowe depame ewala mate tatipiyele hale tatipiyelowa,” diyo. Epapedeme koko itapo mo-woyamuwapo, God yu bukata atlale koko mate ala:lowedeme. Adipalati, God yu eta epo atlapo,

“Yia:tapo na: tlukaye yia: dulu dla hukuluwapo.

Epame na: sede ma halowedeme ewala mate tatipiyele hale tatipiyewapo,” depo.

Epapedeme opahale sotapo koko eye ma-hauwapo.

²⁵ Epapele dulu dla Yesu ya: wai mate epo ya:la mate epo Kolopas ya:llu Meli mate epame Meli Magadalin mateta Yesu dali yekelemhimili di dla ellati isili tle omha:ha:iyo. ²⁶ Epalati Yesutapo ya: wai mate epo ya: alotle tlalo oplami hale ya:ta sikemte bokotiyapo malamalalo mateta ya: mateka:pi dla ha:ha:lati natipame ya: wai watile epo atlaiyo, “Wai namkale, oplami iye wa:maseyemalapo,” diyo. ²⁷ Epame ma ya: alotle tlalo oplami watle epo atlaiyo, “Namkale, iye wa:waipo,” diyo. Oloma etle Yesu ya: alotle tlalo oplami etapo Meliye ya: aya dla semtame halaiyo.

Yesuta mo-powale

(Ma:t 27:45-56; Maka 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Epedeme koko ita tame gudlati Yesu ya: malamaiyo, koko hapulomaye mo-puame gudepo, epammama God yu bukata atlama koko mate ala:lowedeme epo atlaiyo, “Na: yú ta:ma,” diyo. ²⁹ Epapele oloma edla wain yú haka:le isilako dla tiliye me-polaiyo. Epapeleye opahale sotapo tlukaye dali dla popolupame wain yú haka:le edla saodepame Yesu mati dla kikisiliyo. ³⁰ Yesutapo wain yú haka:le eye mo-depame epo atlaiyo, “Wata mogudepo,” diyo. Epame ya: dokopala isili dla heodepame powaiyo.

³¹ Epapedeme alila eye Yu sota inoma sumalalo alila koko dla dinapolowe alilapo. Amasiyama

yia:ta inoma sumalalo alila eye pta koko pato. Adipalati, yia:ta Namilatale daya dele ma melaiyo. Epapele koko tle Yu so dokopala so-tapo posolotamaiyo, opa moto etapo yia:ta inoma sumalalo alila edla dali yekelehmihili di dla me-hutiyeloweye. Epammama yia:ta Paelet watle epo atlaiyo, “Opa dali yekelehmihili di dla hutiyeye hapele pallipo depame hete hauwokokopo moto isili dla halopo malame ma alikili dla halopo taiya,” diyo. ³² Epapedeme opahale sotapo puame Yesu mateka:pi dla gogodepo halaleye hete hauwokokomaiyo. Epame ma Yesu seme tle halale mape ya: hete hauwokokomaiyo. ³³ Amasiyama yia: puame Yesu natili oloma edla ya:ye mo-powame ellati natipame ya: heteye pohauwokokomalalo wekiyo. ³⁴ Amasiyama opahale oplami haletapo ya: benisi hapame Yesu oti seme dla sumaiyo. Epalati omali mate epo yú mateta pakasiyamalalo sumale etle alikili dla sodiyo.

³⁵ Epapedeme koko ita woyamala natili oplamitapo koko iye ikadepe demama atlamuwapo. Epedeme ya:malamana, ya:ta atlama kokoye ikadepe kokopo. Epapele dulu dla ya:ta koko ipo atlama kokoye wua:tapo koko edla mikadepe dlepo depame apopo.

³⁶ Epedeme God yu bukata atlamale koko mate ala:lowedeme koko itapo mo-wowoyamuwapo. Adipalati, God yu bukatapo epo atlapo, “Ya: moto dulu dla hutiyeye elo haletapo popostlowa,” depo.

³⁷ Epame God yu bukata ma epo atlapo,

“Opatapo miyelo sumale oplami dla omha:ha:lepe,” depo.

*Yesu moto wabasi dulu dla hamatili
(Ma:t 27:57-61; Maka 15:42-47; Luk 23:50-56)*

³⁸ Epame alotle Alimatiya dla hallalo oplami Yoseptapo Yesu moto hame tlowedeme Paelet watele tame daliyo. Yosep eye hemele Yesu ya: alotle dolumtlalo oplami halaiyo. Adipalati, ya: Yu so dokopala so wota:mdiyo. Epapeleye Paelettapo ya: watele itiyamale hamiyo, ya:tapo Yesu moto hamtelepo depame. Epalati Yoseptapo puame Yesu motoye dali yekelemhimili di tle hamtuluiyo. ³⁹ Epapalati Nikodimastapo ya: gadepame ya: mate taiyo. Oplami Nikodimas iye ka:yapa utula:la Yesu hala dla tale oplami ipo. Epapeleye ya:tapo ullu ka:depo pamalalo alisisiye Yesu moto dla hutupamellowedeme halopo puaiyo. Ullu ka:depo pamalalo alisisi ita upiyeleye daya yekalo pato dla atilita upiyele epapele sepiyo. ⁴⁰ Epedeme opa dapiyamte iwolotapo Yesu powale motoye hame tame Yu sota palli hatindiye, epammama yia:tapo ullu ka:depo pamalalo alisisi mate Yesu motoye huhutupiliyepo tlukata poliyo. ⁴¹ Epapeleye Yesuta dali yekelemhimili di dla gogodepo elale mo mateka:pi edla osalo hale me-halaiyo. Osalo dulu hema wabasi amko, oplami powale moto hale ala pohamatilalo wekele wabasiye me-halaiyo. ⁴² Epapeleye yia:tapo yia:ta inoma sumolowe alilata mo-kotiyamolowe mateka:pi hallati Yesu motoye hapele wabasi edla polomeliyo. Adipalati, wabasi eye mateka:piyo.

20

Yesuta powale tle ma-sila:tili

(Ma:t 28:1-8; Maka 16:1-8; Luk 24:1-12)

¹ Sande utulala ikadepe ala me-ambuame hallati Meli Magadalintapo Yesu wabasi natila taiyo. Ya: tame toko natitepo ewala patota wabasi dla tulalo kokoloma himomeleme elaleye malikili dla kokolustale halla natiyo. ² Epalati Melitapo ma kukulumtame Saimon Pita mate epo Yesuta sikemte bokotiyapo malamalalo alotle tlalo oplami mate dla epo atlaiyo, “Lod motoye ma haka:ma dla hame tamalana. Epame di yia:ta moto hame tame himili moye podimalamana,” diyo.

³ Epalati Pita mate epo alotle tlalo oplami hale e mate wabasi natila tamalaiyo. ⁴ Yia: ullumtamama alotle tlalo oplami haletapo ya: tatile Pita tla:mtame wabasi dla woyamaiyo. ⁵ Epapeleye ya: toko wabasi dulu dla heodepo natitepo Yesu moto polli tluka tlo me-elaiyo. Amasiyama ya:ye wabasi dulu dla potuwaiyo. ⁶ Epalati Saimon Pitatapo alotle puame woyapame wabasi dulu dla tuwame toko ipo natitepo Yesu moto polli tluka tlo me-ella natiyo. ⁷ Epame Yesu dokopala dla polli tlukaye woloma polupo himili halla natiyo. ⁸ Epalati alotle tlalo oplami hale ya: tatile tame wabasi natilitapo alotle wabasi dulu dla tuwaiyo. Ya: tuwame koko eye natipame mikadepe diyo. ⁹ Epapele dulu dla yia: God yu bukata atlemama ya:ye matle powale tle sila:time pasakalo dlepe dle kokoye woloma pomalamalalo ha:ha:iyo. ¹⁰ Epame yia:ta madipatata ma ilame aya dla tamalaiyo.

*Yesutapo Meli Magadalina dla woyamale
(Ma:t 28:9-10; Maka 16:9-11)*

¹¹⁻¹² Amasiyama Meli Magadalinta wabasi alikili tle halemama amhalaiyo. Ya: edla amsela:mama toko wabasi dulu dla ipo heodepo natitepo banakaka so dapiyamteta tluka kamkamale didiyepo popa:la natiyo. Yia: Yesu motota ela dla popa:mama haleta dokopala tiyama tle pola, epalati haleta hete tiyama tle pola dla natiyo.

¹³ Epalati banakaka so opa dapiyamtetapo ya: watle epo atlaiyo, “A:ya, wa: adipalati amsela:ma:?” diyo.

Epalati Melita epo atlaiyo, “Yia:tapo na: Lod motoye ma haka:ma dla hamtana. Amasiyama na: pona:malamana, yia:tapo ya: moto hamtame himili moye,” diyo. ¹⁴ Meli yu ipo atlepo halemama toko ipo helestame natitepo Yesuta medla halati natiyo. Amasiyama ya:ta malamaleta Yesuye semte oplami hale mle diyo.

¹⁵ Epalati Yesutapo ya: watle epo atlaiyo, “A:ya, wa: anaye totamsela:mama amsela:ma:?” diyo.

Epalati Melita semte ya:ye osalo omhallalo oplami tepo depame ya: watle epo atlaiyo, “Namkale, wa:ta oplami moto iye haka:ma dla tame himili hallepiye, wa: na: atlane. Na: epalati tame moto eye halowama,” diyo.

¹⁶ Epalati Yesutapo ya: watle, “Meli,” diyo.

Epalati Melita helestame ya: watle Hibulu yu mate epo atlaiyo, “Laboni.” Yu i ya: dulu kokoye imalalo oplami demama apopo.

¹⁷ Epedeme Yesutapo ya: watle epo atlaiyo, “Na: dla puame hammiya. Adipalati, na:ye ala A hala

dla pehetasema. Amasiyama wa:ye tame na: alotle tlalo soye atlamane, ‘Na:ye na: A God hala dla hetama. A God hatlo eye wua: ma wua: A Godpo’ dene,” diyo.

¹⁸ Epalati Meli Magadalintapo ma ilame puame Yesu ya: alotle tlalo so watle epo atlaiyo, “Na:ye Yesu nati,” diyo. Epame ya:tapo Yesuta ya: watle atlamale koko hapulomaye ma yia: watle atlamaiyo.

*Yesuta ma ya: alotle tlalo so dla tame woyamale
(Ma:t 28:16-20; Maka 16:14-18; Luk 24:36-49)*

¹⁹ Sande tamila:la oloma edla Yesu ya: alotle tlalo sotapo Yu so dokopala so wowota:mama yimkata alupo aya yia:ta ha:ha:le kokoloma hi-himapo popa:iyo. Epalati pakasiyamalalo Yesutapo yia:ta alupo popa: duka dla me-woyapo halemama epo atlaiyo, “Sadle mate ha:ha:iya,” diyo. ²⁰ Ya:tapo yu epo atlepame halemama ya: do ulu mate epo ya: oti seme dla sumale ulu mate yia: watle nalati-iyo. Epalati Yesu ya: alotle tlalo sotapo ya: natipame sikemte sisiyeiyo.

²¹ Epame Yesutapo mamisika: yia: watle epo atlaiyo, “Sadle mate ha:ha:iya. Epedeme Atapo na:ye tane duwaye, epammama ma na:tapo wua:ye taiya dema,” diyo. ²² Yesutapo koko iye atlemhalepame ma yia: watle mati mate opudemama epo atlaiyo, “Wua: Hela:dle Soko haiya,” diyo. ²³ Epame ma yia: watle epo atlaiyo, “Wua: amkadulo bobtalimaleye howahapo wellipiye, opa ewolo yia: bobtalimaleye mosukulu hiyolepo hamastlepe. Amasiyama wua:tapo wua: amkadulo bobtalimaleye pohowahapo

welilalo wekelepiye, ya: bobtalimale eye pohiyotimolowa,” diyo.

Tomasta Yesu natipame mikadepe dle

²⁴ Amasiyama Yesu ya: alotle tlalo oplami hale Tomas, ya: hi hale Didimas demdiye, Yesuta ya: alotle tlalo so dla tame woyamale oloma edla ya:ye ya:mkadulo mate popolaiyo. ²⁵ Epapeleye Yesu ya: alotle tlalo sotapo ya: watle epo atlamiyaiyo, “Di Lod ma-nati,” demyaiyo. Amasiyama Tomastapo ya: watle epo atlaiyo, “Na: yipta wua:ta atlati dalepame pomikadepe dlowa. Amasiyama na: monolo ya: do dla ulu hutiyeye natipo na: domokota umpame epo ma ya: oti seme benisita sumale dla ulu elaye umpame edla mikadepe dlowepo,” diyo.

²⁶ Epame Sande hatlo ma-hamastapame Yesu ya: alotle tlalo sotapo aya hatlo medla alupo popa:iyo. Oloma edla Tomas ma ya: mate mepolaiyo. Amasiyama ya: kokoloma hapuloma hihimapo popa:lati Yesutapo ya:ta popa: duka dla woyapo halemama epo atlaiyo, “Sadle mate ha:ha:iya,” diyo. ²⁷ Epo halemama Tomas watle epo atlaiyo, “Wa: domokota na: do dla ulu hutiyeye umpame natine. Epame na: oti seme hema benisita sumale ulu ma umane. Epedeme wa:ta malamale tatlama mate halemama mikadepe dle pa:le halaye me-melepame ma mikadepe dene,” diyo.

²⁸ Epalati Tomasta asiyama epo atlaiyo, “Na: Lod epo na: God,” diyo.

²⁹ Amasiyama Yesutapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: na: mila:pi natipame mikadepe

dema:? Amasiyama opa anawolotapo na: mila:pi ponatilalo isikimi na: dla mikadepe demha:ha:ma:, Godta asiyama yia: dla siyemhalapo,” diyo.

Yonta yu i ilimale ya: dulu koko

³⁰ Epapedeme Yesutapo ya: alotle tlalo so mila:pi tle ulugiyemale koko pasataleye ma-halomaiyo. Epapele tlope Yesuta ulugiyemale koko hapuloma halomale eye buka dulu hema po-ilimalalo wekena. ³¹ Amasiyama yu i ilimuwaye, wua:tapo Yesuye ikadepe Keliso depame ya: dla mikadepe dlepo depo apuwapo. Epame wua:tapo ya:ye ikadepe God Yami depame ya: dla mikadepe dle koko tle pasakalo halepo depo apuwapo.

21

Yesutapo Ga:lili kaula dla ya: alotle tlalo so dla woyamale

¹ Epame ma alotle Yesutapo ya: alotle tlalo sota Ga:lili kaula peleyama dla tame siyamalati edla woyamaiyo. Epapeleye koko itapo ipo woyamaiyo.

² Oloma edla Yesu ya: alotle tlalo so iwolotapo yimkata alupo popa:iyo. Saimon Pita, epo Tomas ya: hi hale Didimas demde, epame Ga:lili mo pato dulu dla Ka:na mo yemala dla hallalo oplami Nataniyol demde, epo Sebedi ya: akimlala dapiyamte, epame Yesu ya: alotle tlalo so opa opi dapiyamte ma medla me-popa:iyo. ³ Epapeleye Saimon Pitatapo ya:mkadulo watle epo atlaiyo, “Na: mata pololla tlowama,” diyo. Epalati asiyama ya:mkadulota epo atlaiyo, “Dia: mate yimkata

tlowa,” diyo. Epame yia:tapo yimkata koa dla alupame amalo api tamalaiyo. Amasiyama yia: utula:la pato dulu dla mata pololemsiyamama amalo hale pohalalo wekiyo.

⁴ Epapeleye utulala ikadepe oloma edla Yesutapo kaula peleyama dla woyapo halaiyo. Epalati Yesu ya: alotle tlalo sota koa dulu dla ha:ha:mama Yesu natipo yia:ta malamaleta Yesuye semte oplami hale tepo diyo. ⁵ Amasiyama Yesutapo peleyama metle halemama yia: watle epo atlaiyo, “Namkadulo, wua: amalo halomo?” diyo. Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Hao, di amalo hale pohana,” diyo.

⁶ Epalati Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Wua: matle mata halopame wua: dowala tiyama dla pololiya, eta wua: amalo natilipe,” diyo. Epapalati yia: Yesu yu dalepame koko eye haiyo. Epapele oloma edla amalo sikemte pasataleta yia: mata dulu dla tumama yia:tapo mata hame ta:depo koa dulu dla himiloweye po-ala:lalo wekiyo.

⁷ Epalati Yesu ya: alotle tlalo oplami hale Yesuta sikemte bokotiyapo malamalalota Pita watle epo atlaiyo, “Eye Lodpiye,” diyo. Pitata epela dalepame ya: tluka uptipo sela:leye matle didiyepo Yesu hala dla hutumtlowedeme yú dulu dla posta tuluiyo. ⁸ Amasiyama Yesu ya: alotle tlalo so opitapo koa tle me-sosolemtamama yia: mata amalo pasatale mate yú dulu tle peleyama dla hallume tamalaiyo. Adipalati, etle tamaliye pase pateka:muyo, isikimi 100 mita selemalli epapiyo. ⁹ Epedeme yia:tapo koa tle alupo puame tamali dla koa gusullu depame tamali

dla popoteliyele oloma edla dlapa militapo me-teleka:mhalla natiyo. Epame amalo mate daya mateta dlapa di dla mo-hutiyela natiyo.

¹⁰ Epalati Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Amalo ala wua:ta halëye hema halopo puaiya,” diyo.

¹¹ Epalati Saimon Pitatapo koa dulu dla tulume mata amalo tuwaleye hallumhetame tamali dla himiyo. Mata dulu edla amalo patotota pasata-mama, 153 amalo epapeleta hutiyeyiyo. Epapele dulu yia: amalo sikemte pasatame halë tope, yia: mata potallatalladlalo wekiyo. ¹² Epame Yesutapo yia: watle epo atlaiyo, “Wua: puame daya deiya,” diyo. Amasiyama Yesu ya: alotle tlalo so dulu dla oplami haletapo Yesu watle atlemama, “wa:ye anata:,” pe-epo atlaiyo. Adipalati, yia: mo-malamaiyo, ya:ye mo-Lodpo diyo. ¹³ Epame Yesutapo amaloye daya mate hame yia: watle hamiyo.

¹⁴ Epapedeme iye Yesutapo popo sila:timhetale alotle dapahatlope oloma dla ya: alotle tlalo so dla woyamale koko ipo.

Yesutapo Pitaye matle sale

¹⁵ Epedeme yia: daya mate epo amalo mate mo-depo gudepame Yesutapo Saimon Pita watle epo atlaiyo, “Saimon, Yon yami, wa:ta na:ye sikemte malamaleta wa: amkadulota na: malamaley tla:mtame halema:?” diyo.

Epalati asiyama Pitatapo epo atlaiyo, “Yao Lod, wa:malamana, na:ta wa: sikemte malahala kokoye,” diyo.

Epalati Yesuta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Na: sipi aliya haloye woloma ilimhalane,” diyo.

¹⁶ Epame Yesutapo matle epo atlaiyo, “Saimon, Yon yami, wa: ikadepe na:ye sikemte malahalema:?” diyo.

Epalati asiyama ya:tapo Yesu watle epo atlaiyo, “Yao, Lod, wa:malamana, na:ta wa: sikemte malahala kokoye,” diyo.

Epalati Yesuta ya: watle epo atlaiyo, “Na: sipi aliya haloye woloma omhalane,” diyo.

¹⁷ Epame ma dapahatlope oloma dla Saimon watle epo atlaiyo, “Saimon, Yon yami, wa: na:ye sikemte malahalema:?” diyo.

Epalati Pitatapo Yesuta ma dapahatlope oloma dla atlemama wa: na:ye sikemte malahalema: dlati dalepame sikemte dupa koliyo. Amasiyama ya:tapo asiyama epo atlaiyo, “Lod, koko hapulomaye wa: malastana. Epedeme wa:malamana, na:ta wa: sikemte malahala kokoye,” diyo.

Epalati Yesutapo ya: watle epo atlaiyo, “Na: sipi aliya haloye woloma ilimhalane. ¹⁸ Epedeme na: ikadepe koko wa: watle atlema. Wa:ta ka:yapa amkota:le haluwa oloma edla wa: alisisi dinapopame mowolo solotamale koko dla sela:mduwapo. Amasiyama wa:ta mototoyemala hallepiye, oplami haletapo wa: do dla deata himomeleme halemama ma wa:ta posolotamalalo wekelalo mo dla hallumtelepe.”

¹⁹ Epapedeme Yesutapo Pita watle atlale koko iye, Pitatapo adipapele api tle pomama God hi di dla ta:dlowe kokoye atlemama apiyo. Epame Yesutapo Pita watle epo atlaiyo, “Wa: na: dolumane,” diyo.

²⁰ Epapele alotle Pita helestame natilati Yesuta sikemte bokotiyapo malamalalo oplamitapo yia:

ko tle pula natiyo. Yesu ya: alotle tlalo oplami iye ka:yapa Yesuta ya: alotle tlalo so mate daya dem-popa:le dulu dla Yesu dla hitapolomama, “Lod, oplami antapo wa:ye opahale do tama dla home-lepa:?” duwa oplami ipo. ²¹ Epapeleye oplami etapo yia: alotle dolumtlati natipo Pitatapo Yesu watile epo atlaiyo, “Lod, oplami eye adipapopa:?” diyo.

²² Amasiyama Yesutapo ya: watile epo atlaiyo, “Na:tapo ya:ye ala me-hallati ma-ilame puame natili dlepiye, e mepapelepe. Amasiyama koko eye powa: koko. Wa: isikimi na: dolumane,” diyo. ²³ Epalati Yesuta atlale yu eye ya: alotle tlalo so dulu dla balemtamama epo atlamyaiyo, “Yesuta atlale oplami eye popolowa,” demyaiyo. Amasiyama Yesu ya:ta atlemama oplami eye popolowa pe-epo atlana. Ya: isikimi ipo atluwapo, “Na:tapo ya:ye ala me-hallati ma-ilame puame natili dlepiye, e mepapelepe. Amasiyama koko eye powa: koko,” duwapo.

²⁴ Epapedeme Yesu ya: alotle tlalo oplami itapo ya:ta tlamale koko hapulomaye buka dulu hema ma-hatitimuwapo. Epedeme dimalamana, ya:ta hatitimale koko hapulomaye ikadepepo.

²⁵ Epedeme Yesutapo koko i mate epo koko opi hapuloma mate ma halomuwapo. Epapele tlope koko hapuloma eye buka dla pohatitimana. Amasiyama koko hapuloma eye buka dla hatiti-maleta ammatiye, eta ta:lamo iye bukata pasata-mama hatitimolowe mota pa:lemla.

Ka:dle Yu
Genesis, Exodus, Jonah, and the New Testament in the
Kamula language of Papua New Guinea
Buk Stat, Kisim Bek, Jona, na Nupela Testamen long
tokples Kamula long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kamula

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

74ad7974-9dcd-5470-9c22-0eda5fbabe15